

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.023.02.2022

Pan
dr hab. Donat Mierzejewski, prof. ANS
Rektor Akademii Nauk Stosowanych
im. Stanisława Staszica
w Pile

Akademia Nauk Stosowanych
im. Stanisława Staszica
w Pile
ul. Podchorążych 10
64-920 Piła

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/086 Funkcjonowanie państwowych wyższych szkół zawodowych

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Akademia Nauk Stosowanych im. Stanisława Staszica w Pile ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	dr hab. Donat Mierzejewski prof. ANS, Rektor Uczelni od 10 marca 2017 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Dostosowanie działalności państwowej wyższej szkoły zawodowej do wymogów obowiązujących uregulowań prawnych i organizacyjnych w kontekście zachodzących zmian na rynku pracy.2. Zapewnienie bazy naukowo-dydaktycznej dla realizacji kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów.3. Gospodarowanie posiadanym majątkiem oraz środkami finansowymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do 31 października), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Maciej Andrzejewski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/102/2022 z 31 maja 2022 r.2. Maciej Sterczała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/116/2022 z 11 lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 1-8)

¹ Dalej: ANS albo Uczelnia albo Akademia.

² Dalej: Rektor.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Akademia dostosowała swoją organizację do wymogów UPSWiN⁵ i realizowała zadania wyznaczone dla uczelni zawodowych, za wyjątkiem kształcenia specjalistycznego oraz studiów podyplomowych. W Statucie⁶ określono zasady jej organizacji i funkcjonowania oraz nadano Regulamin organizacyjny⁷. Prawidłowo powołano Radę Uczelni⁸ oraz ustalono i wypłacano wynagrodzenie jej członkom, a Rektor powołał osoby do pełnienia funkcji kierowniczych. Opracowano strategię Uczelni i dokonywano jej ewaluacji oraz sporządzano raporty roczne z jej realizacji. ANS posiadała odpowiednie zgody właściwego ministra na prowadzenie kształcenia na studiach, na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kształciła w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych zgodnie z ustaloną klasyfikacją. Programy studiów dostosowano do wymogów rozporządzenia w sprawie studiów⁹, a kierunki do wymagań lokalnej społeczności. Uczelnia prowadziła promocję oraz monitoring karier absolwentów. Zapewniono studentom możliwości kontynuowania studiów na poziomie, profilu i kierunku związanym z daną dyscypliną w związku z wygaszeniem kierunku studiów. Dokonywano okresowych ocen nauczycieli akademickich, a nauczyciele spełniali wymogi w zakresie ustalonym w art. 113 UPSWiN. Akademia prowadząc dwa nabory na stanowisko profesora Uczelni w sposób nieuprawniony, w ogłoszeniu o konkursie na to stanowisko, określiła wyższe od wskazanych w UPSWiN, wymagania wobec kandydatów.

ANS przyjmowała studentów na pierwszy rok studiów, zgodnie z limitami wyznaczonymi uchwałami Senatu lub planem określonym przez Rektora. Liczba studentów na studiach stacjonarnych prawidłowo była wyższa od liczby studentów na studiach niestacjonarnych.

Obiekty budowlane Akademii na ogół były utrzymywane w należyтым stanie technicznym i estetycznym, były poddawane okresowym kontrolom stanu technicznego oraz wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Jednak kontrole przeprowadzone na zlecenie NIK przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pile oraz Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pile¹⁰ stwierdziły nieprawidłowości wymagające podjęcia działań przez Uczelnię. Natomiast NIK ustaliła, że w 23 pomieszczeniach nie było apteczek pierwszej pomocy.

Wynajmowanie pomieszczeń Akademii odbywało się na podstawie umów, zawartych na korzystnych dla niej warunkach, a najemcy na ogół na bieżąco regulowali należności z tego tytułu. Baza naukowo-dydaktyczna była wystarczająca do prowadzenia kształcenia na oferowanych przez ANS kierunkach studiów. Pomieszczenia dostosowano do potrzeb oraz standardów kształcenia a poziom ich wyposażenia odpowiadał poziomowi ustalonemu.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, ze zm.); dalej: UPSWiN albo Ustawa.

⁶ Statut ANS wprowadzony uchwałą Senatu nr XXXVIII/178/19 z 5 września 2019 r. zmieniony uchwałami: nr XXXIX/196/19 z 24 września 2019 r.; nr XLIII/205/19 z 19 grudnia 2019 r.; nr XLVI/215/20 z 26 lutego 2020 r.; nr II/2/20 z 26 listopada 2020 r.; nr XII/44/21 z 25 listopada 2021 r. oraz nr XIV/50/22 z 1 marca 2022 r., dalej również: Statut.

⁷ Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Rektora nr 36/19 z 1 października 2019 r., zmienione zarządzeniami: nr 83/20 z 22 września 2020 r., nr 95/20 z 1 października 2020 r., nr 72/21 z 24 września 2021 r. oraz uchylony zarządzeniem nr 25/22 z 2 czerwca 2022 r. wprowadzającym nowy Regulamin organizacyjny Uczelni, dalej: Regulamin organizacyjny.

⁸ Dalej również: Rada.

⁹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661, ze zm.); dalej: rozporządzenie w sprawie studiów.

¹⁰ Dalej również: Komendant Powiatowy PSP.

Uczelnia nie zapewniła studentom wystarczającej dostępności niektórych podręczników wymienionych jako literatura podstawowa w sylabusach wybranych przedmiotów na co najmniej czterech kierunkach.

Gospodarka finansowa ANS była prowadzona na podstawie aktualnych planów rzeczowo-finansowych, otrzymane środki finansowe z dotacji i subwencji były gromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Badanie próby potwierdziło celowość wydatkowania środków, jednak wykazało również, że nie zawsze przestrzegano przepisów o zamówieniach publicznych¹¹. Uczelnia realizowała zadania inwestycyjne oraz dokonywała zakupów inwestycyjnych, które zostały prawidłowo wykorzystane w jej działalności, ale stwierdzono przypadki nieegzekwowania właściwej realizacji umów. Roczne sprawozdania Akademii były poddawane badaniu przez firmę audytorską. Odpłatności za usługi edukacyjne były kalkulowane w sposób prawidłowy. W ANS utworzono wymagane prawem fundusze, a badanie wykorzystania Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych nie wykazało nieprawidłowości. Natomiast zapomogi z Funduszu Stypendialnego zostały w 34 przypadkach udzielone studentom niezgodnie z postanowieniami Regulaminu świadczeń dla studentów Uczelni. Działania windykacyjne były na ogół podejmowane bez zbędnej zwłoki. W ANS wystąpiły zobowiązania wymagalne, jednak nie skutkowały one zapłaceniem odsetek.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dostosowanie działalności państwowej wyższej szkoły zawodowej do wymogów obowiązujących uregulowań prawnych i organizacyjnych w kontekście zachodzących zmian na rynku pracy

Opis stanu faktycznego

1.1. Uchwalony przez Senat¹³, po zasięgnięciu opinii Rady Uczelni¹⁴, Statut Akademii wszedł w życie 1 października 2019 r. ANS realizowała zadania określone w art. 11 ust. 1 pkt 1,3-10 UPSWiN, w tym m.in.: kształcenie studentów na kierunkach studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich w celu zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych w pracy zawodowej; stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów; działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych; stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych, realizowała kursy i szkolenia.

Rektor wyjaśnił, że *powodem nieprowadzenia kształcenia specjalistycznego, o którym mowa w art. 11 ust. 2 Ustawy był brak uregulowań prawnych co do finansowania tej formy kształcenia przez Ministerstwo. Natomiast odnosząc się do niewdrożenia na Akademii kształcenia na studiach podyplomowych, ujętych w art. 11 ust. 1 pkt 2 UPSWiN, Rektor podał, że nie odnotowano większego zapotrzebowania na tę formę kształcenia, w zakresie, w którym byłoby to ekonomicznie uzasadnione.*

(akta kontroli str. 39-90, 111-187, 2662-2674, 2684-2696, 2890-2933)

¹¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.), dalej: ustawa Prawo zamówień publicznych z 2004 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.); dalej: Prawo zamówień publicznych.

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Senat Akademii Nauk Stosowanych w Pile (dalej: Senat).

¹⁴ Wyrażonej w uchwale nr I/2/19 z 18 kwietnia 2019 r.

Obowiązujący w okresie od 1 października 2019 r. do 1 czerwca 2022 r. Regulamin organizacyjny ANS wprowadzony został zarządzeniem Rektora. Od roku akademickiego 2019/2020 zmieniona została struktura organizacyjna Uczelni, tj. w miejsce instytutów utworzono katedry.

Rektor wyjaśnił, że w latach 2019-2022 Uczelnia podejmowała działania w sprawowaniu opieki medycznej w zakresach i formach określonych w przepisach o działalności leczniczej, realizując zadania dydaktyczne w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia. Dodał, że zgodnie ze standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, studenci realizowali w placówkach podmiotów leczniczych na terenie miasta Piła, powiatu pilskiego i sąsiednich, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, w ramach których realizowali zadania wpisane w funkcje zawodowe personelu pielęgniarstwa. Podał także, że w czasie pandemii COVID-19 studenci i nauczyciele katedry pielęgniarstwa sprawowali opiekę medyczną w ramach wolontariatu.

(akta kontroli str. 2502)

1.2. Pierwsza Rada Uczelni¹⁵ powołana została na kadencję od 14 marca 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.¹⁶ a kolejna - na kadencję od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2024 r.¹⁷ W skład każdej z tych Rad weszły cztery osoby spoza wspólnoty ANS, dwie spośród jej członków oraz przewodniczący samorządu studenckiego. W okresie do wejścia w życie nowego Statutu Rada realizowała zadania polegające na opiniowaniu projektu Statutu, wskazywaniu kandydatów na rektora (po zaopiniowaniu przez Senat) oraz uchwalaniu regulaminu określającego tryb jej funkcjonowania.

Wynagrodzenie osób zasiadających w Radzie zostało ustalone przez Senat zgodnie z art. 22 ust. 4 UPSWiN, tj. w wysokości nieprzekraczającej 67% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 Ustawy¹⁸.

Do Instytutu Pamięci Narodowej przekazane zostało oświadczenie lustracyjne jednego członka Rady. Rektor wyjaśnił, że *pozostali członkowie Rady, których dotyczył ten obowiązek, złożyli oświadczenia lustracyjne wcześniej.*

(akta kontroli str. 2700-2713, 2503-2634)

1.3. Funkcje kierownicze w Akademii, zgodnie z postanowieniami § 84 ust. 1 Statutu pełnili: Prorektor, Kanclerz oraz kierownicy katedr. Rektor powoływał i odwoływał osoby na powyższe funkcje, w drodze pisemnego powierzenia stanowiska lub funkcji albo odwołania lub przyjęcia rezygnacji z funkcji. Powołanie Prorektora do Spraw Jakości Kształcenia i Studentów poprzedzone zostało dokonaniem uzgodnienia z samorządem studenckim, stosownie do wymogów art. 23 ust. 5 UPSWiN.

(akta kontroli str. 877-919, 2657-2660, 2851-2886)

1.4. Strategia Uczelni na lata 2015-2025¹⁹ przyjęta została uchwałą Senatu²⁰ po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Konwent Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile²¹. Senat w kontrolowanym okresie zmienił Strategię dwukrotnie:

¹⁵ Dalej również: Rada.

¹⁶ Uchwała Senatu nr XXXII/155/19 z 14 marca 2019 r.

¹⁷ Uchwała Senatu nr III/7/20 z 17 grudnia 2020 r.

¹⁸ Odrębnie dla przewodniczącego oraz członków, wyrażone jako odsetek minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 Ustawy wynosiło odpowiednio: - w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r.: 25% oraz 20% tego wynagrodzenia; - w okresie od 1 maja 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.: 50% oraz 45%; - w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.: 54,6% oraz 46,8% tego wynagrodzenia.

¹⁹ Dalej: Strategia.

²⁰ Uchwała z 18 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile na lata 2015-2025.

²¹ Uchwałą nr IV/4/14 z 18 grudnia 2014 r.

- w maju 2018 r.²² w związku z przystąpieniem przez ANS do realizacji projektu pn. Centrum Symulacji Medycznych na kierunku pielęgniarstwo²³ - zmiana polegała na dodaniu dwóch nowych kierunków działań²⁴,

- w marcu 2022 r.²⁵ w związku z przeprowadzeniem ewaluacji oraz zmianami organizacyjnymi w Akademii.

Rektor powołał do prac nad Strategią 13 Zespołów Rektorskich złożonych z pracowników ANS. Następnie dokument ten został poddany obradom: Uczelnianej Komisji Jakości Kształcenia, kierownictwa Akademii oraz Rad Instytutów Uczelni.

W raporcie z ewaluacji Strategii, przeprowadzonej w 2021 r., wskazano m.in. wartość początkową (z roku 2015) oraz końcową (z roku 2020) poszczególnych wskaźników ustalonych w Strategii.

(akta kontroli str. 195-210, 2700-2713, 2772-2783, 2936-2967)

1.5. Określony w Strategii cel generalny brzmiał: Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, badań naukowych i proinnowacyjnego oddziaływania na środowisko społeczno-gospodarcze północnej Wielkopolski. W jego ramach wyodrębnione zostały trzy cele strategiczne, w tym jeden dot. kształcenia²⁶, tj. cel strategiczny nr 1 pn. Wysoka jakość kształcenia. W ramach niego ustalono dziesięć celów operacyjnych, tj.: 1.1. Oferta dydaktyczna – poprawa dostępności kształcenia wyższego i podyplomowego; 1.2. Kształcenie liderów – absolwentów kreatywnych, twórczych i innowacyjnych, przygotowanych do skutecznego osiągania w przyszłości sukcesów zawodowych; 1.3. Przejrzysta struktura podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością; 1.4. Tworzenie, badanie, ocena i doskonalenie programów kształcenia; 1.5. Doskonalenie metodyczne nauczycieli akademickich, podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Uczelni; 1.6. Rozwój zasobów materialnych Uczelni; 1.8. Wzrost otwartości i mobilności międzynarodowej Uczelni; 1.9. Inicjatywy naukowe, społeczno-kulturalne i sportowe na rzecz społeczności lokalnej i subregionu; 1.10. Kreowanie wizerunku Uczelni.

W ramach celu operacyjnego 1.1. określono siedem kierunków działań oraz sposób ich realizacji. Wdrażanie raz w roku działań korygujących zaplanowano tylko w odniesieniu do kierunku nr 1 pn. Podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Akademii na rynku edukacyjnym poprzez dostosowywanie oferty dydaktycznej do aktualnych i oczekiwanych potrzeb lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy. Ponadto dla wszystkich siedmiu kierunków działań zaplanowano termin realizacji, z tym, że dla kierunków nr 1, nr 2²⁷, nr 5²⁸ i nr 6²⁹ określono go: „na bieżąco” lub „tryb/zadanie ciągły/ciągłe”. Natomiast dla kierunków: - nr 3 - Wdrożenie kształcenia na poziomie studiów II stopnia – wskazano termin realizacji: 2015/2016; - nr 4 - Wdrożenie kształcenia na studiach podyplomowych, odpowiadającego potrzebom pracodawców – wskazano termin realizacji:

²² Uchwałą nr XXIII/103/18 z 24 maja 2018 r.

²³ Realizowanego w ramach Osi Priorytetowej V. Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działanie 5.3 Wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020.

²⁴ 1) Podniesienie jakości kształcenia praktycznego na kierunku Pielęgniarstwo poprzez wdrożenie metod nauczania opartych na symulacji medycznej oraz dostosowanie efektów kształcenia i scenariuszy zajęć w Centrum Symulacji Medycznych do potrzeb studentów i potencjalnych pracodawców i związanych z tym mierników oraz wskaźnika; 2) Modernizacja sal w budynku A (II piętro) na potrzeby Centrum Symulacji Medycznych (w ramach celu operacyjnego 1.6.pn. rozwój zasobów materialnych uczelni).

²⁵ Uchwałą nr XIV/51/22 z 1 marca 2022 r.

²⁶ Pozostałe to: Badania naukowe dla inteligentnego i zrównoważonego rozwoju (cel nr 2) oraz Kreowanie innowacyjności północnej Wielkopolski – relacje z otoczeniem (cel nr 3).

²⁷ Pn. Prowadzenie kształcenia zamawianego w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju północnej Wielkopolski, w tym na wniosek pracodawców lub organizacji pracodawców, dokonywane w oparciu o analizy i prognozy, potwierdzające potrzebę kształcenia w określonych obszarach.

²⁸ Pn. Opracowanie i wdrożenie powszechnie dostępnego modelu kształcenia i doskonalenia osób dorosłych w oparciu o najbardziej efektywne formy kursowe, zgodne z potrzebami osób uczących się.

²⁹ Pn. Upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie, promowanie i zwiększanie dostępności do kształcenia ustawicznego dla wszystkich grup wiekowych, uświadamianie istotnej roli, jaką odgrywa idea uczenia się przez całe życie.

2014/2015, działanie ciągle; - nr 7 – Podniesienie jakości kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo poprzez wdrożenie metod nauczania opartych na symulacji medycznej oraz dostosowanie efektów kształcenia i scenariuszy zajęć w CSM do potrzeb studentów i potencjalnych pracodawców – wskazano termin realizacji: lata 2018 – 2020.

Jednocześnie określone zostały miary osiągnięcia celu oraz wskaźniki rezultatu dla poszczególnych kierunków działań.

(akta kontroli str. 211-384)

Rektor wyjaśnił, że *podejmowanie działań korygujących zaplanowano tylko dla kierunku działania nr 1, ponieważ jest on kierunkiem nadrzędnym, który w założeniu wymaga cyklicznych działań korygujących. Realizując kierunki opisywane w kolejnych punktach celu operacyjnego 1.1 założono, że będą one poddawane analizie i dostosowaniu do aktualnych i oczekiwanych potrzeb lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy, przez co działania korygujące będą podejmowane w sposób ciągły.*

(akta kontroli str. 2890-2933)

W Strategii stwierdzono³⁰, że proces monitorowania jej realizacji będzie wykonywany przez cały czas obowiązywania dokumentu, tzn. od 2015 do 2025 roku. W procesie będzie uczestniczyć wielu pracowników Uczelni, których zadaniem będzie dostarczanie, przy wykorzystaniu stosownych narzędzi, danych umożliwiających właściwej komisji senackiej dokonywanie ocen przebiegu realizacji strategii. Przeprowadzenie ewaluacji strategii zaplanowano na lata: 2021 oraz 2026. W Strategii, w części 5 pn. *Cele strategii* wskazano cele strategiczne oraz cele operacyjne ANS a w ich ramach kierunki działań. Ustalono, że miarami osiągnięcia celu będą wskazane w Strategii wskaźniki rezultatu poszczególnych kierunków działań³¹.

W Raportach o stanie realizacji celów operacyjnych Strategii w latach: 2018, 2019, 2020, 2021 wskazywano zrealizowany poziom danego wskaźnika, jednak nie odnoszono go do wartości oczekiwanej. Przy części wskaźników w sposób graficzny wskazano na wzrost, spadek lub brak zmiany poziomu realizacji, przy czym każdorazowo odnoszono się do poziomu tego wskaźnika w roku poprzednim.

(akta kontroli str. 211-514, 2936-2967)

Odnosząc się do nieustalenia w Strategii oczekiwanych wartości wskaźników/mierników docelowych Rektor wyjaśnił, że *Strategia Uczelni jest dokumentem długofalowym, którego czas obowiązywania rozciąga się na dekadę. Dlatego nie było możliwości określenia w odpowiedzialny i rzetelny sposób precyzyjnych, docelowych wartości wskaźników. Stąd przyjęto koncepcję odnoszenia wartości wskaźników rok do roku.*

(akta kontroli str. 2890-2933)

W Raportach o stanie realizacji Strategii za lata 2018, 2019, 2020 oraz 2021 wskazano: Liczba kierunków studiów podyplomowych: „0”. Jednocześnie w Raportach samooceny jakości kształcenia w latach akademickich: 2018/2019,

³⁰ W pkt 8 „Monitoring i ewaluacja strategii” na str. 168.

³¹ Przykładowo, dla celu operacyjnego 1.1 przyjęto siedem wskaźników, w tym: Poziom atrakcyjności i konkurencyjności Uczelni na rynku edukacyjnym (mierzony liczbami: kierunków studiów I stopnia; kierunków studiów II stopnia; studiów prowadzonych z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznych; studentów kształconych z wykorzystaniem Centrum Symulacji Medycznych; kierunków studiów podyplomowych; kursów i szkoleń; opinii interesariuszy zewnętrznych); Poziom kształcenia zamawianego w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju północnej Wielkopolski (mierzony liczbami: analiz i prognoz przygotowanych w oparciu o opinie pracodawców oraz dane statystyczne GUS; uruchomionych kierunków kształcenia zamawianego); Rozmiary kształcenia na studiach II stopnia (mierzony liczbami: opracowanych dokumentacji, dotyczących uruchomienia studiów II stopnia; uruchomionych kierunków studiów II stopnia); studentów studiów II stopnia; Rozmiary kształcenia na studiach podyplomowych (mierzony liczbami: opracowanych dokumentacji, dotyczących uruchomienia studiów podyplomowych; uruchomionych kierunków studiów podyplomowych; słuchaczy studiów podyplomowych).

2019/2020 oraz 2020/2021 wskazano, że słabą stroną Akademii jest utrzymujący się brak oferty studiów podyplomowych, oraz że badani wskazali na potrzebę rozszerzenia oferty Uczelni o studia podyplomowe, nie podając jednak konkretnych kierunków. W raporcie za rok akademicki 2019/2020 wskazano również, że część absolwentów uważa za konieczne wprowadzenie do oferty ANS studiów podyplomowych.

(akta kontroli str. 385-514)

Odnosząc się do niewdrożenia na Uczelni kształcenia na studiach podyplomowych odpowiadającego potrzebom pracodawców Rektor wyjaśnił, że *jak dotąd nie odnotowano ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego zapotrzebowania na podyplomowe kierunki studiów*. Dodał, że *w roku akademickim 2021/2022 rozpoczęto międzykatedralne³² rozmowy nt. oferty takich studiów jednak z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 ustalono, iż główne prace zostaną odroczone do roku akademickiego 2022/2023*.

(akta kontroli str. 2662-2674)

W poszczególnych latach okresu 2019-2022, według wyjaśnień Rektora, realizację celu operacyjnego 1.1. monitorowano poprzez system informatyczny służący do gromadzenia danych o stanie realizacji celów operacyjnych Strategii, z którego dane stanowiły podstawę do sporządzania stosownych raportów. Monitorowanie odbywało się także z poziomu katedr, gdzie tworzone były raporty z doskonalenia programów studiów (przy udziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych).

(akta kontroli str. 2890-2933)

Rektor wyjaśnił, że *w latach 2019-2022 w odniesieniu do realizacji celu operacyjnego 1.1., w ramach zadań wykonywanych zgodnie z harmonogramem zawartym w księdze procesów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia³³ w sposób ciągły realizowano proces doskonalenia programów studiów. Cyklicznie opracowywano raporty z monitorowania i doskonalenia programów studiów, za które odpowiadały komisje programowe kierunków studiów. Komisje te m.in. cyklicznie analizowały potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, czy też uwzględniały oczekiwania studentów wobec programu studiów (studenci posiadają swoich przedstawicieli w komisjach)*.

Jako zrealizowane działania podnoszące atrakcyjność i konkurencyjność Akademii na rynku edukacyjnym Rektor wskazał m.in.: badanie potrzeb interesariuszy zewnętrznych (przeprowadzone w latach 2018 oraz 2021) wynikające z harmonogramu WSZJK; uruchomienie studiów na kierunkach: kryminalistyka z kryminologią (studia I stopnia, rok 2020), pedagogika (studia pierwszego stopnia, rok 2021), ekonomia (studia II stopnia, rok 2020), pielęgniarstwo (studia II stopnia, rok 2019); dostosowywanie programów studiów do zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej (kierunek filologia), ciągłe doskonalenie programów studiów dzięki wnioskowi płynącemu z raportów z ich monitorowania i doskonalenia.

(akta kontroli str. 2924)

NIK wskazuje że w pkt II. B. 6. załącznika do komunikatu Ministra Finansów³⁴ w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych przyjęto, że cele i zadania należy określać jasno i w co najmniej rocznej perspektywie. Ich wykonanie należy monitorować za pomocą wyznaczonych mierników. Zaleca się przeprowadzanie oceny realizacji celów i zadań uwzględniając kryterium oszczędności, efektywności i skuteczności. W komunikacie przewidziano ponadto, że standardy stanowią uporządkowany zbiór wskazówek, które osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie kontroli zarządczej powinny wykorzystać do

³² Katedra Ekonomii, Katedra Transportu, Katedra Pielęgniarstwa.

³³ Dalej: WSZJK.

³⁴ Nr 23 z 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84)

tworzenia, oceny i doskonalenia systemów kontroli zarządczej. Jakkolwiek ww. komunikat w świetle treści art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.³⁵ nie stanowi źródła prawa, to realizacja ujętych w nim standardów, zgodnych z międzynarodowymi, w myśl art. 69 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁶ ma na celu zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, co należy do obowiązków kierownika jednostki. Ponadto, ustalenie wartości docelowych wskaźników realizacji celów, w tym strategicznych, pozwoliłoby na jednoznaczną ocenę założonych celów i stopnia, w jakim podejmowane przez Uczelnię działania przyczyniają się do ich osiągnięcia.

1.6. W okresie objętym kontrolą ANS prowadziła kształcenie w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych zgodnie z klasyfikacją ustaloną przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego³⁷ w rozporządzeniu z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych³⁸. Senat³⁹ przyporządkował prowadzone w Akademii kierunki studiów do określonych w tym rozporządzeniu dziedzin oraz dyscyplin.

(akta kontroli str. 2803-2807, 2811-2819)

1.7. W poszczególnych latach akademickich okresu 2019-2022 Uczelnia prowadziła kształcenie na następujących kierunkach:

- 2018/2019: 10 kierunków: budownictwo – studia I stopnia z tytułem inżyniera; elektrotechnika – studia I stopnia z tytułem inżyniera; mechanika i budowa maszyn – studia I stopnia z tytułem inżyniera; transport – studia I stopnia z tytułem inżyniera; fizjoterapia – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia magisterskie jednolite; kosmetologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; pielęgniarstwo – studia I stopnia z tytułem licencjata; ratownictwo medyczne – studia I stopnia z tytułem licencjata; ekonomia – studia I stopnia z tytułem licencjata; filologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; praca socjalna – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia;
- 2019/2020: 11 kierunków: budownictwo – studia I stopnia z tytułem inżyniera; elektrotechnika – studia I stopnia z tytułem inżyniera; mechanika i budowa maszyn – studia I stopnia z tytułem inżyniera; transport – studia I stopnia z tytułem inżyniera; fizjoterapia – studia magisterskie jednolite; kosmetologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; pielęgniarstwo – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; ratownictwo medyczne – studia I stopnia z tytułem licencjata; ekonomia – studia I stopnia z tytułem licencjata; filologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; praca socjalna – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia;
- 2020/2021: 12 kierunków: budownictwo – studia I stopnia z tytułem inżyniera; elektrotechnika – studia I stopnia z tytułem inżyniera; mechanika i budowa maszyn – studia I stopnia z tytułem inżyniera; transport – studia I stopnia z tytułem inżyniera; fizjoterapia – studia magisterskie jednolite; kosmetologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; pielęgniarstwo – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; ratownictwo medyczne – studia I stopnia z tytułem licencjata; ekonomia – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; filologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; praca socjalna – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; kryminalistyka z kryminologią – studia I stopnia z tytułem licencjata;

³⁵ Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.

³⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., dalej: ufp.

³⁷ Dalej: Minister.

³⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 1818.

³⁹ Uchwałą nr XXXVII/171/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w PWSZ do dyscyplin.

- 2021/2022: 12 kierunków: budownictwo – studia I stopnia z tytułem inżyniera; elektrotechnika – studia I stopnia z tytułem inżyniera; mechanika i budowa maszyn – studia I stopnia z tytułem inżyniera; transport – studia I stopnia z tytułem inżyniera; fizjoterapia – studia magisterskie jednolite; kosmetologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; pielęgniarstwo – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; ratownictwo medyczne – studia I stopnia z tytułem licencjata; ekonomia – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia; filologia – studia I stopnia z tytułem licencjata; kryminalistyka z kryminologią – studia I stopnia z tytułem licencjata; pedagogika – studia I stopnia z tytułem licencjata oraz studia II stopnia.

(akta kontroli str. 3439-3455)

W kontrolowanym okresie Uczelnia utworzyła następujące nowe kierunki studiów: pielęgniarstwo⁴⁰ - studia II stopnia; ekonomia⁴¹ - studia II stopnia; kryminalistyka z kryminologią⁴² - studia I stopnia; pedagogika⁴³ - studia I stopnia; pedagogika⁴⁴ - studia II stopnia; pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna⁴⁵ – jednolite studia magisterskie. Akademia posiadała akredytację na prowadzenie studiów I stopnia⁴⁶ na kierunku pielęgniarstwo oraz uzyskała taką akredytację na prowadzenie studiów II stopnia na tym kierunku⁴⁷.

W każdym przypadku przed złożeniem wniosku o wyrażenie zgody na prowadzenie nowego kierunku dokonywano diagnozy stanu istniejącego na rynku pracy w zakresie zawodów deficytowych, m.in. analizy dostępnych raportów, badania interesariuszy zewnętrznych (np. poprzez badania ankietowe przedsiębiorstw w regionie), badania wśród interesariuszy wewnętrznych – pracowników Uczelni (m.in. poprzez przeprowadzanie wywiadów) oraz studentów (w drodze ankiet).

(akta kontroli str. 859-879, 4543)

1.8. Zakres i formy oddziaływania na lokalny rynek pracy i rozwój społeczności lokalnej określone zostały w Strategii w części pn. Relacja z otoczeniem, a także w ramach celu operacyjnego nr 1.9. inicjatywy naukowe, społeczno-kulturalne i sportowe na rzecz społeczności lokalnej i subregionu oraz celu operacyjnego nr 1.10. kreowanie wizerunku uczelni.

W latach 2019-2022 ANS oddziaływała na rozwój społeczności lokalnej oraz na rynek pracy w szczególności poprzez:

- patronat naukowo-dydaktyczny nad Nadnoteckim Uniwersytem Trzeciego Wieku w Pile⁴⁸;
- prowadzenie przez pracowników Akademii spotkań i wykładów w uniwersytetach trzeciego wieku, m.in. w Pile, Chodzieży, Margoninie;
- organizację przez Uczelnię Centrum Sportu i Rekreacji „Testu Coopera” dla mieszkańców Piły w wieku 60+ oraz wyjazdu narciarskiego, w którym udział wzięli słuchacze NUTW;
- zaangażowanie pracowników Uczelni w 2021 r. w realizację projektu, którego celem było wydanie albumu pt. „Pilan osobisty przewodnik po mieście i okolicach”;
- funkcjonowanie w ANS Akademii Młodych Odkrywców, w której zajęciach uczestniczyły dzieci uczęszczające do szkół podstawowych;
- organizowanie kursów i szkoleń⁴⁹;

⁴⁰ Decyzja Ministra z 11 września 2019 r.

⁴¹ Decyzja Ministra z 15 czerwca 2020 r.

⁴² Decyzja Ministra z 2 czerwca 2020 r.

⁴³ Decyzja Ministra z 22 czerwca 2021 r.

⁴⁴ Decyzja Ministra z 22 czerwca 2021 r.

⁴⁵ Decyzja Ministra z 7 lipca 2022 r.

⁴⁶ Decyzja Ministra Zdrowia z 12 września 2018 r. na okres pięciu lat.

⁴⁷ Decyzja Ministra Zdrowia z 2 sierpnia 2022 r. na okres pięciu lat.

⁴⁸ Dalej: NUTW.

⁴⁹ W tym: kurs przygotowujący do matury z matematyki, „Czwartki u Ekonomistów”, lekcje wyjazdowe do szkół średnich mające na celu popularyzację nauk technicznych; konkursy z wiedzy, umiejętności (konkursy językowe w Katedrze Filologii) dla uczniów szkół z Piły i regionu.

- organizowanie imprez kulturalnych⁵⁰;
- organizowanie kampanii społecznych (promowanie nauki, zdrowia)⁵¹;
- organizację wydarzeń naukowych, tj. konferencji, wykładów otwartych⁵²;
- organizacja imprez sportowych⁵³;
- działalność wydawnicza⁵⁴;
- udostępnianie publikacji na platformie internetowej;
- współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi w zakresie badania otoczenia i projektowania jego rozwoju, w tym: współpraca z Gminą Piła oraz piłskim i ościennymi starostwami;
- organizowanie przez Dział Praktyk Studenckich i Karier dorocznych seminariów poświęconych lokalnemu i regionalnemu rynkowi pracy;
- Akademia jest członkiem Izby Gospodarczej Północnej Wielkopolski, której celem jest tworzenie warunków rozwoju i unowocześniania życia gospodarczego oraz wspieranie inicjatyw gospodarczych członków Izby.

Działania podejmowane przez Uczelnię (w latach 2019-2022) w sferze gospodarczej polegały na:

- współpracy w ramach studiów dualnych z 46 przedsiębiorstwami;
- współpracy z jedną ze spółek mających siedzibę w Pile, polegającej na prowadzeniu prac badawczych dotyczących m.in. optymalizacji mikro sieci prosumenckiej OZE, wydajności ogniw fotowoltaicznych, autonomicznego powietrznego systemu zasilania i optymalizacji sieci energetycznej w gospodarce;
- prowadzeniu przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w ANS analiz eksperckich na zlecenie przedsiębiorców lub osób fizycznych (wykonanie zlecenia w postaci niezależnej opinii eksperckiej Katedry Inżynierii Mechanicznej w dziedzinie Silniki Spalinowe, co do oceny stanu technicznego uszkodzonego silnika spalinowego o zapłonie iskrowym; analizy numeryczne systemów zabezpieczeń przed upadkiem z dachu).

(akta kontroli str. 2890-2933)

1.9. Kierunki studiów były dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy, które ANS analizowała, biorąc w szczególności pod uwagę zawody deficytowe.

Z pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Pile informacji o zawodach nadwyżkowych oraz deficytowych w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r.⁵⁵ wynikało, że w każdym roku tego okresu deficytowe były następujące zawody: fizjoterapeuci i masażyści, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, pielęgniarki i położne, spedytorzy i logiści⁵⁶ oraz nauczyciele⁵⁷. Inżynierowie budownictwa stanowili zawód deficytowy w latach 2018, 2019, 2021 oraz 2022, ratownicy medyczni - w 2021 r. oraz 2022 r. a ekonomiści - w 2019 r. Zawodem nadwyżkowym w latach 2018, 2020, 2021 oraz 2022 był ekonomista. Tym samym prowadzone w Uczelni kierunki studiów uwzględniały zawody deficytowe występujące w regionie.

W każdym przypadku, przed otwarciem nowego kierunku Akademia dokonywała analiz potrzeb na rynku pracy, w tym potrzeb lokalnych przedsiębiorców oraz instytucji oraz analizowała dostępne raporty dot. rynku pracy, w tym m.in. „Barometr zawodów 2019” – raport podsumowujący w województwie wielkopolskim, w którym

⁵⁰ W tym: otwarte i zamknięte pokazy, spektakle, koncerty (w tym charytatywne); festiwal chórów (Chorale Festum Pilae); współorganizowanie przez Samorząd Studencki ANS „Piłskich Juwenaliów”.

⁵¹ Przykładowo organizacja w latach 2019 oraz 2022 Rodzinnego Pikniku Zdrowia.

⁵² W tym: Seminarium Spawanie Metali, Piknik Techniczny, Festiwale Nauki w Pile.

⁵³ Akademickie Mistrzostwa Polski w Judo w latach 2019-2022.

⁵⁴ W latach 2018-2022 w Wydawnictwie ANS wydano 16 publikacji - głównie skryptów i podręczników przeznaczonych zasadniczo dla studentów.

⁵⁵ Informacja pozyskana na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁵⁶ W tym kierownicy logistyki w 2021 r.

⁵⁷ W tym: nauczyciele przedszkoli (w 2018 r. oraz 2019 r.); przedmiotów ogólnokształcących (w 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r.), praktycznej nauki zawodu (w 2021 oraz 2022 r.); asystenci w edukacji (w 2018 r. oraz 2021 r.).

wskazano deficyt zawodów - pracownicy ds. finansowo – księgowych ze znajomością języków obcych⁵⁸, co było przesłanką do otwarcia studiów II stopnia na kierunku ekonomia.

(akta kontroli str. 2971-2985, 4543)

ANS nie podpisała Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni⁵⁹. Rektor wyjaśnił, że obowiązki służbowe uniemożliwiły Władzom Rektorskim ANS wzięcie udziału w konferencji, podczas której możliwe było przystąpienie do tej Deklaracji. Dodał, że Akademia w swoich działaniach identyfikuje się ze wszystkimi założeniami tego dokumentu, dlatego cele w nim sformułowane zostaną uwzględnione w nowej Strategii Uczelni, a w przypadku ponownej możliwości przystąpienia do Deklaracji ANS podpisze stosowne dokumenty.

ANS nie zawarła porozumienia z Agencją Rozwoju Przemysłu⁶⁰. Rektor wyjaśnił, że jest członkiem Zgromadzenia Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, co pozwala ANS współpracować z ARP na podstawie tego porozumienia.

(akta kontroli str. 2759-2763)

1.10. W latach 2019-2022 nie zlikwidowano żadnych kierunków studiów. W październiku 2021 r. postanowiono⁶¹ natomiast wygasić, począwszy od naboru 2021/2022, kształcenie na kierunku praca socjalna studia I i II stopnia, jednocześnie kontynuując prowadzenie studiów dla naborów sprzed roku 2021/2022 do końca okresu studiów przewidzianego w programie studiów.

Rektor wyjaśnił, że *podjęcie decyzji o wygaszeniu studiów zostało spowodowane niskim zainteresowaniem kandydatów na studia oraz potrzebą odświeżenia oferty dydaktycznej.*

Wygaszenie kierunku studiów nie wiązało się z całkowitym jego zamknięciem, w związku z tym baza dydaktyczna była nadal wykorzystywana w toku kształcenia na kierunku.

Rektor wyjaśnił, że *pracownie kompetencji komunikacyjnych i pracownie kreowania kompetencji zawodowych pracownika socjalnego, były w pełni wykorzystywane do kształcenia na kierunku pedagogika i będą wykorzystywane na planowanym do uruchomienia kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Prowadzone były w nich zajęcia z zakresu komunikacji społecznej, psychologii społecznej i przedmiotów realizowanych na innych kierunkach studiów (tj.: pielęgniarstwo, ekonomia, fizjoterapia, filologia). Do prowadzenia tych zajęć została wykorzystana zdecydowana większość nauczycieli akademickich realizujących zadania dydaktyczne na kierunku praca socjalna, w ramach posiadanych kwalifikacji i kompetencji.*

Wszyscy studenci mieli możliwość kontynuowania studiów do ich ukończenia na realizowanym poziomie kształcenia. Absolwenci studiów licencjackich praca socjalna podjęli studia magisterskie na kierunku pedagogika i ekonomia. Jak wyjaśnił Rektor, *kompetencje uzyskiwane w ramach tych studiów wpisują się w szerokie spektrum kompetencji zawodowych pracowników socjalnych, a ukończenie studiów licencjackich praca socjalna gwarantowało wejście do zawodu. Wszyscy studenci skorzystali z możliwości kontynuowania studiów.*

⁵⁸<https://wuppozn.praca.gov.pl/documents/161065/4593526/Raport%20Barometr%20zawod%C3%B3w%2019/1d511d74-2cfb-4947-92a3-d70e435088ce?t=1547036906198> [odszkoda w dniu 29 września 2022 r.].

⁵⁹ Wdrażanie zobowiązań tego dokumentu, który podpisało 81 uczelni, zwiększa otwartość świata nauki na współpracę ze środowiskiem gospodarczym oraz rozwija ofertę dydaktyczną szkół wyższych, aby lepiej kształtować potrzebne dla gospodarki kompetencje, umiejętności i postawy przyszłych pokoleń.

⁶⁰ W dniu 21 marca 2019 r. Przedstawiciele Konferencji Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych i Agencja Rozwoju Przemysłu (dalej: ARP) podpisali porozumienie o współpracy. Jego celem było opracowanie i wdrożenie modelu kształcenia kadr na potrzeby spółek z grupy kapitałowej ARP, a także podmiotów działających w Specjalnych Strefach Ekonomicznych.

⁶¹ Zarządzeniem Rektora nr 88/21 z 20 października 2021 r.

1.11. W okresie objętym kontrolą Akademia podpisała umowy w zakresie realizowania studiów dualnych z ośmioma podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.

Analiza pięciu umów wykazała, że zawierały one m.in. następujące postanowienia: Uczelnia będzie prowadzić studia dualne dla określonej w danej umowie liczby studentów wskazanych kierunków o profilu praktycznym, którzy ukończą trzeci semestr, z praktykami studenckimi i szkoleniem zawodowym; proces kształcenia zawodowego zakończy się egzaminem i wystawieniem przez przedsiębiorstwo certyfikatu poświadczającego zdobytą wiedzę; student zajmując po kolei poszczególne stanowiska pracy, przechodzi szkolenie zawodowe, które wynika z programu dostosowanego do potrzeb przedsiębiorstwa i jest skorelowane z tokiem studiów.

W okresie 2019-2022 studenci faktycznie korzystali z możliwości studiowania w sposób dualny w 11 przedsiębiorstwach. Studia te były prowadzone na kierunkach: budownictwo, ekonomia, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn oraz transport. Liczba osób biorących udział w tych studiach w kolejnych latach akademickich wyniosła: 34 w 2018/2019, 41 w 2019/2020, 30 w 2020/2021 oraz dziewięć w 2021/2022⁶².

Władze Uczelni podpisały również 23 umowy o współpracy z innymi podmiotami, m.in.: Szkołą Policji w Pile, KPP⁶³ w Pile, Czarnkowie, Złotowie i Chodzieży, Wielkopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa, Uniwersytetem Wrocławskim, Polskim Stowarzyszeniem Menedżerów Logistyki i Zakupów, Towarzystwem Pomocy Chorym im. Śl. Bożej Śl. Leszczyńskiej w Pile, Domem Pomocy Społecznej im. Jana Pawła w Pile, 107 Szpitalem Wojskowym z Przychodnią SPZOZ w Wałczu, Szpitalem Powiatowym im. Alfreda Sokołowskiego w Złotowie, Szpitalem Powiatowym im. prof. Romana Drewsa w Chodzieży, Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Pile.

Analiza pięciu umów wykazała, że dotyczyły one m.in.: realizacji zamierzenia polegającego na ciągłym rozwoju nauk sądowych poprzez prowadzenie badań z zakresu biologii i entomologii sądowej, upowszechniania wyników badań, prowadzenia wspólnych szkoleń dla podmiotów związanych z szeroko rozumianą kryminalistyką, transferze wiedzy pod postacią realizowania bezpłatnych szkoleń, praktyk i staży (umowa z Uniwersytetem Wrocławskim); wspólnej organizacji przedsięwzięć dydaktycznych i naukowo-badawczych oraz realizacji wspólnych projektów naukowo-badawczych, wzajemnego udostępniania bazy dydaktycznej (umowa ze Szkołą Policji w Pile); udzielenia nieodpłatnie ANS usługi licencji do korzystania z oprogramowania lub przekazania pakietu programów edukacyjnych (umowy z dwoma podmiotami gospodarczymi); praktyk studenckich (umowa ze szpitalem).

Akademia zawarła także w latach 2019-2022 95 porozumień w sprawie praktyk studenckich.

Według informacji uzyskanych od przedsiębiorców, z którymi Uczelnia zawarła umowy o studiach dualnych, dotychczasowe ich korzyści z udziału w kształceniu studentów dotyczą w szczególności pozyskania wartościowych pracowników, możliwości wpływania przez pracodawcę na formę i zakres przekazywanej wiedzy, skupiając uwagę na kwestiach istotnych dla funkcjonowania firmy; ograniczenia kosztów rekrutacji, szkoleń i wdrożenia nowych pracowników. Żaden z przedsiębiorców nie wypowiedział się co do ewentualnych proponowanych zmian

⁶² Z tego w kolejnych latach studia dualne ukończyło odpowiednio: 15, 19, 23 i czterech studentów.

⁶³ Komenda Powiatową Policji.

dostosowawczych w kształceniu natomiast jeden wskazał, że dotychczasowe metody kształcenia w pełni zaspokajają jego potrzeby i oczekiwania.

(akta kontroli str. 921-989, 2662-2674, 2986-2994, 4543)

1.12. Zgodnie z § 33 ust. 3 pkt 12 Regulaminu organizacyjnego ANS, monitorowanie karier zawodowych absolwentów było zadaniem Biura Karier, wchodzącego w skład Działu Praktyk Studenckich i Karier. Ponadto Rektor powołał⁶⁴ stałą komisję, do zadań której należało realizowanie Procedury⁶⁵ monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni. Procedura określała m.in.: 1) cel monitoringu, tj.: uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia; uzyskanie opinii na temat przydatności wiedzy i umiejętności zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez współczesny rynek pracy; uzyskanie informacji na temat dalszych planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów; dostosowanie kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy; 2) metody monitoringu, tj.: badanie ankietowe on-line lub tradycyjne przed ukończeniem studiów, służące podtrzymaniu kontaktu z absolwentem Akademii; badanie ankietowe on-line przy zastosowaniu techniki CAWI⁶⁶ po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów służące określeniu sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni zgodnie z procedurą, należało do powołanej przez Rektora Komisji. Efektem jej prac były m.in. roczne raporty⁶⁷ zawierające podsumowania analiz danych ekonomicznych losów absolwentów, ich opinie o realizacji przez ANS jej misji⁶⁸, a także wnioski i rekomendacje samej Komisji.

Raporty opracowane w latach 2019, 2020 oraz 2021⁶⁹ zawierały analizę sytuacji zawodowej absolwentów po trzech oraz pięciu latach od ukończenia studiów. Pozyskiwano także informacje w zakresie zadowolenia z realizacji procesu dydaktycznego, warunków studiowania oraz usług na rzecz studenta w Akademii, skali zmian między poziomem kompetencji przed i po studiach oraz dalszych planów edukacji absolwentów.

Wynikiem pozyskanych w ramach monitoringu opinii absolwentów o Uczelni było m.in. wprowadzenie na wszystkich kierunkach i specjalnościach obligatoryjnych, minimum dwunastogodniowych praktyk zawodowych oraz realizacja studiów dualnych a także inicjowanie przez Biuro Karier spotkań z pracodawcami – w formie warsztatów i prezentacji, m.in. w ramach Akademii Rozwoju.

Od 2016 r. Akademia w badaniach dotyczących karier zawodowych absolwentów uwzględniała wyniki Ogólnopolskiego system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych⁷⁰.

(akta kontroli str. 990-1318, 2167-2182)

1.13. W ANS nie zostały opracowane formalne regulacje w sposób całościowy obejmujące badanie opinii u pracodawców o poziomie przygotowania zawodowego zatrudnionych absolwentów Uczelni. Kierownik Działu Praktyk Studenckich i Karier wyjaśniła, że *trudność ujęcia tego zagadnienia w ramach jednej regulacji wynikała ze specyfiki poszczególnych kierunków studiów, liczebności interesariuszy*

⁶⁴ Zarządzeniem nr 26/19 z 6 września 2019 r.

⁶⁵ Wprowadzonej zarządzeniem Rektora nr 2/16 z 8 stycznia 2016 r.

⁶⁶ Computer Assisted Web Interviews.

⁶⁷ Pn. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni.

⁶⁸ Tj. „być narodowi użyteczną poprzez bogatą i różnorodną ofertę edukacyjną o najwyższej jakości, dostosowaną do obecnych i przyszłych potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz do oczekiwań pracodawców”.

⁶⁹ Kierownik Działu Praktyk Studenckich i Karier wyjaśniła, że w 2022 r. raport dostępny będzie 30 października 2022 r.

⁷⁰ [Http://ela.nauka.gov.pl](http://ela.nauka.gov.pl).

zewnętrznych, a przede wszystkim z reprezentowanych przez nich branż oraz rozmiarów tych podmiotów – od reprezentantów jednoosobowej działalności gospodarczej po przedstawicieli dużych przedsiębiorstw zatrudniających setki osób. Począwszy od roku akademickiego 2017/2018 raz na trzy lata wśród interesariuszy zewnętrznych przeprowadzana była ankieta oceniająca program studiów pod kątem trafności efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ankietowani wskazywali, jakich efektów brakuje i jakie można dodać, aby absolwent był lepiej przygotowany do wejścia na rynek pracy. Mogli także wskazać na potrzebę modyfikacji pozostałych elementów programu studiów, jak treści programowe, metody weryfikacji efektów uczenia się⁷¹. Wnioski z ankiet wdrażane były po analizie przez Komisję Programową Kierunku studiów do programu studiów od kolejnego naboru⁷².

Kierownik Działu Praktyk Studenckich i Karier wyjaśniła, że analiza sytuacji absolwentów u pracodawców odbywała się m.in. w ramach: bezpośrednich rozmów z członkami Rady Uczelni, w której zasiadają również pracodawcy, cyklicznych wydarzeń o charakterze naukowym i popularyzatorskim mających na celu wymianę dobrych praktyk i dzielenie się wiedzą, m.in. podczas Pikników Technicznych czy Seminarium Rynek pracy⁷³, współpracy z Izłą Gospodarczą Północnej Wielkopolski, która zrzesza w swych szeregach 140 podmiotów gospodarczych. Pracodawcy byli również fundatorami stypendiów dla studentów Uczelni a w ANS organizowane były bezpośrednie spotkania pracodawców ze studentami, mające na celu ich rekrutację. W ofercie Biura Karier ANS znajdowało się: wsparcie w doborze kandydatek i kandydatów na pracowników (rekrutacja i selekcja), publikacja ofert pracy, staży i praktyk na tablicach ogłoszeniowych w Uczelni oraz na platformie internetowej Biura Karier, udostępnianie za pośrednictwem poczty elektronicznej, ofert pracy, staży i praktyk, prezentacja przedsiębiorstwa na terenie Akademii (bezpośrednie spotkania ze studentami i absolwentami lub za pośrednictwem usługi internetowej), webinaria prowadzone przez podmiot/instytucję - w formie szkolenia /warsztatu tematycznie związanego z rynkiem pracy lub wizyta studyjna studentów w firmie/instytucji, organizacja szkoleń prowadzonych przez pracodawców dla studentów i absolwentów ANS, promocja informacji z obszaru rynku pracy w Internecie; cyklicznych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi po zakończonym semestrze studiów, mające na celu zebranie informacji nt. przygotowania studentów do realizacji praktyk i zajęć praktycznych w Katedrze Pielęgniarstwa.

(akta kontroli str. 2165-2166, 2183-2189, 2661-2674)

1.14. W badanym okresie liczba pracowników niebędących nauczycielami akademickimi Uczelni kształtowała się na zbliżonym poziomie i według stanu na koniec 2018 r., 2019 r., 2020 r. oraz 2021 r. wynosiła odpowiednio: 77, 81, 76 oraz 81 osób (w tym pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy odpowiednio: pięć, dwie, jedna oraz jedna osoba).

⁷¹ Przykładowo, ankietowani w roku 2020/2021 wskazywali m.in. następujące oczekiwania efektów uczenia się: umiejętności: logicznego myślenia, metod prowadzenia projektów, prezentacji wyników, organizacji pracy własnej, pracy z klientem, znajomości języka angielskiego; kompetencji społecznych: organizacja pracy zespołu, rozwiązywania konfliktów, dzielenia się wiedzą, otwartość na zmienne środowisko pracy; treści kształcenia zawodowego: elementy zarządzania produkcją, znajomości zagadnień z zakresu inżynierii procesu, uprawnień do wykonywania prac dotyczących eksploatacji oraz dozoru urządzeń elektrycznych.

⁷² Przykładowo: w Katedrze Ratownictwa Medycznego ankietowani wskazali, że oczekują od absolwentów dobrej znajomości języka angielskiego medycznego. Do programu studiów 2019/2020 wprowadzono (w ramach autorskiej oferty Uczelni) dwa przedmioty prowadzone w języku angielskim: Fakultet: First Aid Adults/First Aid Pediatric; Przedmiot obligatoryjny: Specialized Emergency Procedures. W Katedrze Transportu w wyniku propozycji interesariuszy zewnętrznych zmieniono program studiów i wprowadzono treści nauczania związane z negocjacjami na przedmiocie Zarządzanie i prowadzenie działalności gospodarczej dla naboru 2021/2022.

⁷³ W trakcie którego badana była opinia organizatorów praktyk na temat przygotowania studentów, przyszłych absolwentów do realizacji praktyk.

W podziale na grupy stanowisk zatrudnienie kształtowało się odpowiednio: stanowiska kierownicze⁷⁴: 15, 16, 16 oraz 17 osób; referenci⁷⁵: 14, 18, 17 oraz 20 osób; specjaliści⁷⁶: 40, 39, 35 oraz 36 osób. W każdym z ww. lat ANS zatrudniała: jedną osobę na stanowisku Głównego specjalisty ds. BHP i Inspektora Ochrony Przeciwpowozarowej, jedną osobę na stanowisku Pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych, dwie osoby na stanowisku mistrza ds. technicznych oraz czterech pracowników bibliotecznych.

(akta kontroli str. 3365, 4543)

1.15. Według stanu na koniec 2018, 2019, 2020 i 2021 r. oraz na 29 sierpnia 2022 r. łączna liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni wynosiła kolejno: 118⁷⁷, 120⁷⁸, 123⁷⁹, 128⁸⁰ oraz 129⁸¹, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy odpowiednio: 104 (88,1%), 105 (87,5%), 111 (90,2%), 110 (85,9%) oraz 111 (86,0%) osób.

Akademia była podstawowym miejscem pracy dla odpowiednio: 88, 89, 100, 96 oraz 104 nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 3399-3429, 4511)

1.16. Według stanu na 29 sierpnia 2022 r. Uczelnia zatrudniała na umowę o pracę łącznie 129 nauczycieli akademickich w grupie pracowników dydaktycznych, z tego:

- 111 osób (86,0% ogółu) w pełnym wymiarze czasu pracy, z których 96 osoby (86,5%) nie posiadały dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy i nie prowadziły działalności gospodarczej oraz 11 (9,9%) posiadały dodatkowe zatrudnienie u jednego pracodawcy lub prowadziły działalność gospodarczą; dla czterech (3,6%) ANS była dodatkowym miejscem zatrudnienia,

- 18 osób (14,0% ogółu) w niepełnym wymiarze nie posiadających dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy z których 13 osoby (72,2%) nie posiadały dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy i nie prowadziły działalności gospodarczej oraz pięć (2,8%) posiadało dodatkowe zatrudnienie u jednego pracodawcy lub prowadziły działalność gospodarczą; dla czterech (4,2%) ANS była dodatkowym miejscem zatrudnienia.

Dla 96 nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy Akademia była podstawowym miejscem pracy.

Liczba nauczycieli akademickich według stanowisk kształtowała się następująco: profesor – siedem (5,4%), profesor uczelni – 14 (10,9%), adiunkt – 64 (49,69%), asystent – 25 (19,4%); starszy wykładowca – cztery (3,1%), wykładowca – sześć (4,7%), instruktor – sześć (4,7%), lektor – trzy osoby (2,3%).

(akta kontroli str. 3422-3429, 4511)

1.17. Badanie przeprowadzone na próbie 20 nauczycieli akademickich (15,5% ogółu)⁸² wykazało, że spełniali oni wymagania, określone w art. 113 UPSWiN.

Nieprawidłowość polegająca na nieuprawnionym określaniu w ogłoszeniach o konkursie na stanowisko profesora Uczelni wyższych od wskazanych w Ustawie

⁷⁴ Tj.: Kanclerz, Kwestor oraz kierownicy działów.

⁷⁵ W tym: techniczni, starsi oraz samodzielni.

⁷⁶ W tym: starsi oraz samodzielni.

⁷⁷ Z tego: 10 profesorów zwyczajnych, 16 profesorów nadzwyczajnych, jeden profesor wizytujący, dwóch docentów, 15 asystentów, 57 starszych wykładowców, 14 wykładowców, dwóch instruktorów, jeden lektor.

⁷⁸ Z tego: 11 profesorów, 15 profesorów uczelni, 55 adiunktów, 18 asystentów, sześciu starszych wykładowców, 10 wykładowców, trzech instruktorów, dwóch lektorów.

⁷⁹ Z tego: ośmiu profesorów, 15 profesorów uczelni, 56 adiunktów, 22 asystentów, pięciu starszych wykładowców, 10 wykładowców, pięciu instruktorów, dwóch lektorów.

⁸⁰ Z tego: siedmiu profesorów, 15 profesorów uczelni, 62 adiunktów, 23 asystentów, pięciu starszych wykładowców, sześciu wykładowców, sześciu instruktorów, czterech lektorów.

⁸¹ Z tego: siedmiu profesorów, 14 profesorów uczelni, 64 adiunktów, 25 asystentów, czterech starszych wykładowców, sześciu wykładowców, sześciu instruktorów, trzech lektorów.

⁸² Próba kontrolna obejmująca nauczycieli akademickich zatrudnionych według stanu na 30 czerwca 2022 r. na stanowisku: profesora – jeden; profesora uczelni – dwóch; adiunkta – ośmiu; asystenta – trzech; lektora – jeden; instruktora – trzech, starszego wykładowcy – jeden, wykładowcy -jeden.

wymagań wobec kandydatów, opisana została w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 515-526)

1.18. Zasady oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w ANS, w tym pierwszej oceny po wejściu w życie Ustawy, określone zostały przez Rektora⁸³. Pierwszej oceny należało dokonać do końca 2021 roku.

Oceną okresową objęto w 2019 roku 27 nauczycieli (wszystkie oceny były pozytywne), w 2020 dwóch nauczycieli (obie pozytywne), a w 2021 roku 112 nauczycieli (111 ocen było pozytywnych). W latach 2020 oraz 2022 nie przeprowadzono żadnej oceny.

Analiza akt losowo wybranych 27 nauczycieli akademickich (tj. 20,9% wszystkich zatrudnionych) wykazała, że każdy z nich podlegał ocenie okresowej, wynikającej z art. 128 ust. 2 UPSWiN, w tym w jednym przypadku miała ona wynik negatywny a oceniany nie odwołał się od oceny.

Rektor wyjaśnił, że *oceniony negatywnie nauczyciel akademicki został poinformowany, iż po upływie 12 miesięcy podlegał będzie kolejnej ocenie oraz omówione zostały z nim działania w sferze dydaktycznej, organizacyjnej i naukowej, jakie musi podjąć, by zdobyć wymaganą na ocenę pozytywną liczbę punktów. Oceniany zobowiązał się do ich podjęcia, w związku z tym nie zdecydowano się na rozwiązanie umowy o pracę. Powtórna hospitacja zakończyła się oceną pozytywną.*

(akta kontroli str. 594-617, 2501, 2721-2722, 2726-2729, 2803-2807, 2811-2819)

1.19. Akademia uzyskała pozytywną ocenę programową PKA⁸⁴: w 2019 r. dla kierunku ekonomia⁸⁵, w 2020 r. dla kierunku elektrotechnika⁸⁶, a w 2021 r. dla kierunku mechanika i budowa maszyn⁸⁷. Powyższe oceny dotyczyły studiów I stopnia o profilu praktycznym i potwierdzały, że wszystkie kryteria oceny programowej zostały spełnione.

W 2020 r. Uczelnia pozyskała także pozytywną ocenę dla kierunku filologia⁸⁸ (poziom studiów I stopnia o profilu praktycznym), jednak ze względu na częściowe spełnienie czterech kryteriów oceny⁸⁹, została zobowiązana, w terminie do końca roku akademickiego 2020/2021 zrealizować 10 zaleceń. W wyniku powtórnej wizytacji przeprowadzonej w styczniu 2022 r. PKA stwierdziła, że spośród szeregu działań naprawczych, które podjęła ANS w odpowiedzi na zalecenia tylko część została zrealizowana skutecznie i trafnie a większość była przeciwnie lub nieskuteczna, jednocześnie PKA uznała sześć zaleceń za niezrealizowane i w maju 2022 r. wydała⁹⁰ ocenę negatywną, którą utrzymała w lipcu 2022 r.⁹¹ a następnie podtrzymała we wrześniu 2022 r.⁹² stwierdzając jednocześnie konieczność prowadzenia dalszych działań naprawczych.

⁸³ Zarządzeniem nr 49/19 z 25 października 2019 r., zmienionym zarządzeniami: nr 54/20 z dnia 29 maja 2020 r. oraz nr 3/22 z dnia 24 stycznia 2022 r.

⁸⁴ Polska Komisja Akredytacyjna w Warszawie.

⁸⁵ Uchwała nr 147/2019 PKA z 28 marca 2019 r. Następną ocenę programową kierunku powinna nastąpić w roku akademickim 2024/2025.

⁸⁶ Uchwała nr 721/2020 PKA z 17 września 2020 r. Następną ocenę programową kierunku powinna nastąpić w roku akademickim 2025/2026.

⁸⁷ Uchwała nr 105/221 PKA z 25 lutego 2021 r. Następną ocenę programową kierunku powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

⁸⁸ Uchwała nr 457/2020 PKA z 16 lipca 2020 r.

⁸⁹ Tj.: kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się, kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się, kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie i kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

⁹⁰ Uchwałą nr 337/2022 z 19 maja 2022 r.

⁹¹ Uchwałą nr 636/2022 z 21 lipca 2022 r.

⁹² Uchwałą nr 844/2022 z 14 września 2022 r.

Rektor wyjaśnił, że Uczelnia podjęła działania naprawcze w postaci zmian⁹³ w programach dla studentów, którzy rozpoczęli studia w latach akademickich: 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023. Dodał, że Minister Edukacji i Nauki nie podjął⁹⁴ formalnej decyzji w sprawie kierunku filologia w związku z negatywną oceną jakości kształcenia wydaną przez PKA oraz, że po wykonaniu wszystkich zaleceń Akademia zwróci się do Ministra by wystąpił do PKA o dokonanie kolejnej oceny.

(akta kontroli str. 2651-2678, 2803-2807, 2811-2819, 2823-2848, 4543)

W latach 2019, 2020, 2021 oraz 2022 komisje programowe poszczególnych kierunków dokonywały okresowych przeglądów, oceny i doskonalenia programu studiów. W skład komisji oprócz nauczycieli akademickich wchodził także przedstawiciele studentów. Oceny obejmowały m.in. dostosowanie programu do potrzeb rynku pracy⁹⁵.

W okresie objętym kontrolą Senat przyjął⁹⁶ trzy raporty samooceny jakości kształcenia w Uczelni, tj. za lata akademickie: 2018/2019, 2019/2020 oraz 2020/2021. Każdy z raportów zawierał osiem zaleceń⁹⁷, które miały charakter wytycznych do bieżącej pracy⁹⁸. Raporty stanowiły przejaw realizacji zadania Senatu z art. 28 ust. 6 UPSWiN.

(akta kontroli str. 618-848, 2661-2674, 4543)

1.20. W kontrolowanym okresie w ANS nie prowadzono audytu wewnętrznego. Akademia nie była zobowiązana do jego prowadzenia.

(akta kontroli str. 2890-2933)

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Stwierdzone
nieprawidłowości

ANS, prowadząc nabór na stanowisko profesora Uczelni, w sposób nieuprawniony w ogłoszeniu o konkursie określiła wyższe od wskazanych w Ustawie wymagania wobec kandydatów. Zgodnie z art. 116 ust. 2 pkt 2 UPSWiN, profesorem Uczelni mogła być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora, a Akademia w swoich ogłoszeniach wskazywała wymóg posiadania tytułu doktora habilitowanego. Dotyczyło to n.w. ogłoszeń o konkursie:

- na stanowisko profesora Uczelni w Instytucie Stosowanych Studiów Społecznych, na kierunku praca socjalna z dnia 13 sierpnia 2019 r.
- na stanowisko profesora Uczelni na kierunku kryminalistyka z kryminologią z dnia 22 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 531-541, 563-574)

Ponadto w czterech ogłoszeniach o konkursie na stanowisko profesora Uczelni w sposób sprzeczny wskazano, że do konkursu może przystąpić osoba posiadająca tytuł doktora i jednocześnie zawarto wymóg posiadania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Dotyczyło to ogłoszeń na stanowisko profesora Uczelni z: 23 sierpnia 2022 r. (na kierunku filologia w Katedrze Filologii), 13 lipca 2021 r. (w Katedrze Filologii, na kierunku filologia), 24 marca 2021 r. (w Katedrze Ekonomii,

⁹³ Wprowadzonych uchwałą nr XX/80/22 Senatu z 5 sierpnia 2022 r.

⁹⁴ Na dzień złożenia wyjaśnień przez Rektora, tj. 14 września 2022 r.

⁹⁵ Przykładowo w raporcie z 10 marca 2020 r. dot. programu kształcenia na kierunku ekonomia na studiach I stopnia stwierdzono, że program kształcenia jest dostosowany do potrzeb rynku pracy ze względu na swoje praktyczne zorientowanie. Natomiast w raporcie z 5 maja 2021 r. komisja stwierdziła, że program kształcenia na kierunku elektrotechnika spełnia wymagania formalne Ustawy, a ocena interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych jest pozytywna; odwołano się także do dokonanych w roku akademickim 2020/2021 konsultacji wśród otoczenia społeczno-gospodarczego w sprawie doskonalenia programu, o których mowa w pkt 1.13 wystąpienia.

⁹⁶ Kolejno uchwałami: nr XLIV/209/20 z 30 stycznia 2020 r., nr V/11/21 z 25 lutego 2021 r. oraz nr XVI/54/22 z 31 marca 2022 r.

⁹⁷ Przy czym zalecenia w raportach za lata 2018/2019 oraz 2019/2020 były takie same natomiast w raporcie za rok 2020/2021 powtórzono sześć zaleceń z roku poprzedzającego oraz wskazano dwa nowe.

⁹⁸ Dot. ośmiu zaleceń zawartych w raportach za 2018/2019 oraz 2019/2020 i sześciu zaleceń zawartych w raporcie za 2020/2021.

na kierunku ekonomia), 7 września 2020 r. (w Katedrze Ekonomii, na kierunku ekonomia).

(akta kontroli str. 534-549, 559-562)

Rektor wyjaśnił, że organizując konkursy ANS kierowała się zasadą, iż w ramach swojej autonomii samodzielnie kształtuje własną kadrę dydaktyczną a przepis art. 116 ust. 2 pkt 2 Ustawy oznacza minimalne wymagania dla osób zatrudnianych na stanowisku profesora uczelni. W przypadku konkursu na stanowisko profesora Uczelni z dnia 13 sierpnia 2019 r. Dyrektor Instytutu lub Kierownik Katedry Pracy Socjalnej, przedstawiając Rektorowi wniosek (wraz z ogłoszeniem) o konkurs, oczekiwali zatrudnienia osoby o wyższych kompetencjach niż posiadanie stopnia naukowego doktora. Rektor zaznaczył, że to Dyrektor Instytutu oraz Kierownik Katedry posiadali zdiagnozowaną sytuację oraz konieczną wiedzę dotyczącą potrzeb kadrowych na reprezentowanym przez siebie kierunku studiów. Również organizując konkurs na stanowisko profesora Uczelni na kierunku kryminalistyka z kryminologią kierowano się dobrem nowo powstającego kierunku, dla którego chciano zbudować silną merytorycznie kadrę.

Odnosząc się do zamieszczenia w ogłoszeniach o konkursach sprzecznych wymogów Rektor wyjaśnił, że wynika to z niedopatrzenia kierowników katedr, którzy sporządzali ogłoszenia. Dodał, że do konkursów mogły przystąpić osoby posiadające stopień naukowy doktora oraz znaczące osiągnięcia dydaktyczne lub zawodowe, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów określonych w Statucie.

(akta kontroli str. 2890-2933)

NIK wskazuje, że ww. stanowisku w pierwszej kwestii oprócz wcześniej przywołanego art. 116 ust. 2 pkt 2 UPSWiN pośrednio przeczy również treść art. 116 ust. 4 pkt 2 Ustawy, w myśl którego statut uczelni może określać dodatkowe wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zajmowania stanowisk, o których mowa w ust. 1, dla poszczególnych grup pracowników, jednakże wymagania te nie mogą dotyczyć posiadania lub obowiązku uzyskania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora. Odnośnie do drugiej kwestii wskazania z kolei wymaga, że treść ogłoszenia nie była transparentna a brak jednoznaczności w opisie warunków konkursu mógł budzić wątpliwości potencjalnych kandydatów co do traktowania w postępowaniu konkursowym kandydatów nieposiadających habilitacji na równi z pozostałymi kandydatami.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia dostosowanie działalności Uczelni do wymogów obowiązujących uregulowań prawnych i organizacyjnych w kontekście zachodzących zmian na rynku pracy. Stwierdzona nieprawidłowość nie miała istotnego wpływu na funkcjonowanie Akademii w zbadanym obszarze.

OBSZAR

2. Zapewnienie bazy naukowo-dydaktycznej dla realizacji kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów

Opis stanu faktycznego

2.1. Liczba miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych oraz limity przyjęć na studia niestacjonarne ustalone przez Senat na rok akademicki 2018/2019⁹⁹ oraz przez Rektora na lata 2019/2020¹⁰⁰, 2020/2021¹⁰¹, 2021/2022¹⁰² wyniosły odpowiednio:

- studia stacjonarne – 487 miejsc¹⁰³, 800 miejsc¹⁰⁴, 920 miejsc¹⁰⁵, 1 020 miejsc¹⁰⁶ ;

⁹⁹ Uchwała nr XXII/105/18 z 24 maja 2018 r.

¹⁰⁰ Zarządzenie nr 20/19 z 30 maja 2019 r.

¹⁰¹ Zarządzenie nr 50/20 z 28 maja 2020 r.

¹⁰² Zarządzenie nr 37/21 z 12 maja 2021 r.

¹⁰³ Z tego: 74 ekonomia, 58 filologia, 32 praca socjalna I stopień, 22 praca socjalna II stopień, fizjoterapia jednolite studia magisterskie, kosmetologia, pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, budownictwo, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, transport.

- studia niestacjonarne —370 miejsc¹⁰⁷, 370 miejsc¹⁰⁸, 370 miejsc¹⁰⁹, 130 miejsc¹¹⁰.
Liczba studentów pierwszych roczników na poszczególnych rodzajach studiów w latach akademickich: 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 wyniosła odpowiednio:

- studia stacjonarne – łącznie na wszystkich kierunkach¹¹¹: 464¹¹², 476¹¹³, 554¹¹⁴, 589¹¹⁵,

- studia niestacjonarne – łącznie na wszystkich kierunkach¹¹⁶: 64¹¹⁷, 67¹¹⁸, 116¹¹⁹ i 62¹²⁰.

Liczba studentów pierwszych roczników na poszczególnych stopniach studiów w ww. latach akademickich wyniosła odpowiednio:

- na studiach I stopnia: 448¹²¹, 418¹²², 472¹²³, 443¹²⁴;

- na studiach II stopnia: 43¹²⁵, 91¹²⁶, 166¹²⁷, 110¹²⁸;

¹⁰⁴ Z tego: 80 ekonomia, po 60 dla kierunków: filologia, praca socjalna I stopień, praca socjalna II stopień, fizjoterapia jednolite studia magisterskie, kosmetologia, pielęgniarstwo, pielęgniarstwo II stopień (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów), ratownictwo medyczne, budownictwo, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, transport.

¹⁰⁵ Z tego: 80 ekonomia, po 60 dla kierunków: ekonomia II stopień (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów), filologia, praca socjalna I stopień, praca socjalna II stopień, fizjoterapia jednolite studia magisterskie, kosmetologia, pielęgniarstwo, pielęgniarstwo II stopień, ratownictwo medyczne, budownictwo, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, transport, kryminalistyka z kryminologią (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów).

¹⁰⁶ Z tego: 80 ekonomia, 40 pedagogika – II stopień (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów), po 60 dla kierunków: ekonomia II stopień, filologia, praca socjalna I stopień, praca socjalna II stopień, fizjoterapia jednolite studia magisterskie, kosmetologia, pielęgniarstwo, pielęgniarstwo II stopień, ratownictwo medyczne, budownictwo, elektrotechnika, mechanika i budowa maszyn, transport, kryminalistyka z kryminologią, pedagogika – I stopień (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów), pedagogika.

¹⁰⁷ Z tego: 70 ekonomia, 60 praca socjalna – II stopień, 60 budownictwo, 60 elektrotechnika, 60 mechanika i budowa maszyn, 60 transport.

¹⁰⁸ Z tego: 70 ekonomia, 60 praca socjalna – II stopień, 60 budownictwo, 60 elektrotechnika, 60 mechanika i budowa maszyn, 60 transport.

¹⁰⁹ Z tego: 70 ekonomia, 60 ekonomia – II stopień (w przypadku otrzymania uprawnienia do prowadzenia tych studiów), 60 budownictwo, 60 elektrotechnika, 60 mechanika i budowa maszyn, 60 transport.

¹¹⁰ Z tego: 70 ekonomia, 60 ekonomia – II stopień.

¹¹¹ Z tego ekonomia studia I stopnia z tytułem licencjata: 52, 59, 53 i 39, ekonomia studia II stopnia począwszy od 2020/2021: 19 i 32, filologia studia I stopnia z tytułem licencjata: 51, 41, 59 i 54, praca socjalna studia I stopnia z tytułem licencjata: 34 i 17, praca socjalna studia II stopnia: 43, 31 i 21, fizjoterapia studia magisterskie jednolite: 37, 34, 32 i 36, kosmetologia studia I stopnia z tytułem licencjata: 33, pielęgniarstwo studia I stopnia z tytułem licencjata: 40, ratownictwo medyczne studia I stopnia z tytułem licencjata: 0, budownictwo studia I stopnia z tytułem inżyniera: 33, elektrotechnika studia I stopnia z tytułem inżyniera: 31, mechanika i budowa maszyn studia I stopnia z tytułem inżyniera: 36, transport studia I stopnia z tytułem inżyniera: 74;

¹¹² Z tego: 174 na studia I stopnia z tytułem inżyniera; 210 na studia I stopnia z tytułem licencjata; 37 na studia magisterskie jednolite; 43 na studia II stopnia.

¹¹³ Z tego: 115 na studia I stopnia z tytułem inżyniera; 236 na studia I stopnia z tytułem licencjata; 34 na studia magisterskie jednolite; 91 na studia II stopnia.

¹¹⁴ Z tego: 119 na studia I stopnia z tytułem inżyniera; 303 na studia I stopnia z tytułem licencjata; 32 na studia magisterskie jednolite; 100 na studia II stopnia.

¹¹⁵ Z tego: 94 na studia I stopnia z tytułem inżyniera; 317 na studia I stopnia z tytułem licencjata; 36 na studia magisterskie jednolite; 80 na studia II stopnia.

¹¹⁶ Z tego: ekonomia studia I stopnia z tytułem licencjata: 64, 67, 50 i 32, ekonomia studia II stopnia (począwszy od 2020/2021): 66 i 30

¹¹⁷ Wszystkie na studia I stopnia z tytułem licencjata.

¹¹⁸ Jak wyżej.

¹¹⁹ Z tego: 50 na studia I stopnia z tytułem licencjata oraz 66 na studia II stopnia.

¹²⁰ Z tego: 32 na studia I stopnia z tytułem licencjata oraz 30 na studia II stopnia.

¹²¹ Z tego: 384 stacjonarne (174 z tytułem inżyniera oraz 210 z tytułem licencjata), 64 niestacjonarne z tytułem licencjata.

¹²² Z tego: 351 stacjonarne (115 z tytułem inżyniera oraz 236 z tytułem licencjata), 67 niestacjonarne z tytułem licencjata.

¹²³ Z tego: 422 stacjonarne (119 z tytułem inżyniera oraz 303 z tytułem licencjata), 50 niestacjonarne z tytułem licencjata.

¹²⁴ Z tego: 411 stacjonarne (94 z tytułem inżyniera oraz 317 z tytułem licencjata), 32 niestacjonarne z tytułem licencjata.

¹²⁵ Wszystkie na studia stacjonarne.

¹²⁶ Jak wyżej.

¹²⁷ Z tego: 100 stacjonarne oraz 66 niestacjonarne:

- na studiach jednolitych magisterskich¹²⁹: 37, 34, 32, 36.

(akta kontroli str. 849-858, 2767-2771, 2968-2970, 3439-3455, 4543)

Odnosząc się do spadku liczby studentów ogółem przyjętych na studia w roku akademickim 2021/2022 o 81 osób w porównaniu do roku 2020/2021 (w tym niespełna 70% dotyczyło studiów niestacjonarnych) Rektor podał, że od wielu lat w całym kraju obserwuje się znaczne zmniejszenie zainteresowania studiami niestacjonarnymi.

(akta kontroli str. 2900)

W przypadku studiów stacjonarnych zmniejszenie dotyczyło głównie kierunków inżynierskich oraz ekonomii.

W roku akademickim 2021/2022 w porównaniu do roku 2018/2019 liczba studentów ogółem przyjętych na studia I stopnia z tytułem inżyniera była niższa o 80 osób (tj. o 46,0%).

W roku 2019/2020 liczba studentów przyjętych na studia na kierunki: budownictwo, elektromechanika, mechanika i budowa maszyn zmniejszyła się w porównaniu do roku 2018/2019 odpowiednio o: 14 osób (tj. o 42,4%), pięć osób (tj. 13,9%), 15 osób (tj. 41,7%).

W roku 2021/2022 liczba studentów przyjętych na studia na kierunki: budownictwo, elektrotechnika, inżynieria mechaniczna zmniejszyła się w porównaniu do roku 2020/2021 odpowiednio o: dziewięć osób (tj. 31,0%), 15 osób (tj. 39,5%), sześć osób (tj. 26,1%). Spadek ten nastąpił po wzroście liczby osób przyjętych w roku 2020/2021 w porównaniu do roku 2019/2020 odpowiednio o: 10 osób (tj. o 52,6%), dwie osoby (tj. 5,6%), dwie osoby (tj. 9,5%).

W latach 2018-2021 występowała tendencja spadkowa w zakresie liczby osób przyjętych na kierunek transport, w szczególności w roku akademickim 2021/2022 w porównaniu do roku 2018/2019 nastąpił spadek o 40 osób (tj. o 54,1%).

(akta kontroli str. 3439-3455)

Rektor wyjaśnił, że zmniejszenie liczby kandydatów na studia związane było między innymi z niżem demograficznym. Natomiast jedną z przyczyn mniejszego zainteresowania kierunkami technicznymi było zmniejszenie liczby absolwentów szkół średnich o profilu praktycznym w wyniku problemów kadrowych na poziomie szkół średnich. Wskazał, że zmagają się one z deficytem nauczycieli przedmiotów praktycznych, co skutkuje zmniejszeniem naborów do ww. szkół. Dodał, że studia inżynierskie są przez młodzież postrzegane jako studia wymagające, trudne. Dodatkowo absolwenci szkół średnich o profilu praktycznym są rozchwytywani przez pracodawców w regionie oraz poza nim, co powoduje, że decydują się na podjęcie pracy zawodowej, nie chcąc kontynuować edukacji.

Udzielający wyjaśnień podał, że w związku z ww. malejącym zainteresowaniem ofertą edukacyjną Akademia podjęła działania promujące kierunki studiów, w tym kierunki I stopnia z tytułem inżyniera. Organizowane były wydarzenia ogólnouczelniane, tj.: Drzwi Otwarte w Uczelni oraz Festiwal Nauki, na których wykładowcy kierunków technicznych zapoznawali młodzież z bazą laboratoryjną katedr politechnicznych, wyjaśniali specyfikę studiów na kierunkach inżynierskich a także przedstawili wykłady oraz pokazy laboratoryjne. Ponadto katedry inżynierskie¹³⁰ promowały kierunki poprzez organizowanie dla młodzieży i społeczności lokalnej Pikniku Technicznego oraz prowadziły social media (Facebook). Katedra Inżynierii Mechanicznej organizowała Seminarium Spawania Metali¹³¹ a pracownicy kierunków technicznych odwiedzali szkoły w regionie

¹²⁸ Z tego: 80 stacjonarne oraz 30 niestacjonarne:

¹²⁹ W każdym roku wszystkie osoby na studia stacjonarne.

¹³⁰ Tj. Katedra Elektrotechniki, Katedra Transportu, Katedra Inżynierii Mechanicznej oraz Katedra Budownictwa.

¹³¹ Wraz ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich oraz Naczelną Organizacją Techniczną Federacją Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych.

z przygotowanym pokazem oraz ofertą kierunków studiów inżynierskich. W roku akademickim 2022/2023 powstał również film promujący kierunki inżynierskie, który był emitowany w telewizji regionalnej oraz przeprowadzona została kampania radiowa. Ponadto Katedra Elektrotechniki w latach 2021 oraz 2022 zorganizowała kurs przygotowujący do matury z matematyki.

Wzrost liczby studentów przyjętych na kierunek pielęgniarstwo o 79 osób (tj. o 197,5%) w roku akademickim 2019/2020 w porównaniu do roku 2018/2019 i występującą następnie tendencję spadkową w okresie 2019/2020-2021/2022 Rektor wyjaśnił uruchomieniem w roku 2019 Centrum Symulacji Medycznych oraz przeprowadzeniem szerokiej kampanii reklamowej, a następnie pandemią COVID-19, z powodu której wszelkie działania związane z promocją kierunku w szkołach średnich zostały ograniczone.

Wzrost liczby studentów przyjętych na kierunek ratownictwo medyczne o 21 osób (tj. o 84,0%) w roku akademickim 2020/2021 w porównaniu do roku 2019/2020 Rektor wyjaśnił szeroko zakrojoną akcją promocyjną: prowadzono zajęcia z pierwszej pomocy w szkołach średnich, nagrano film promocyjny, który dostępny był na stronie ANS. Natomiast spadek liczby studentów przyjętych na ten kierunek o 13 osób (tj. o 28,3%) w roku akademickim 2021/2022 w porównaniu do roku 2020/2021, spowodowany był pandemią COVID-19. Na kierunku ratownictwo medyczne podjęto działania mające na celu promocję w formie szkoleń oraz wykładów. Dodatkowo Katedra Ratownictwa Medycznego brała udział w akcjach krwiodawstwa, zabezpieczeniach zawodów sportowych, wolontariatach i szkoleniach.

Odnosząc się do spadkowej tendencji w zakresie liczby osób przyjętych na kierunek ekonomia na studia I stopnia w okresie 2019/2020-2021/2022, Rektor wyjaśnił, że jest to spowodowane głównie pogłębiającym się niżej demograficznym i nasyceniem rynku absolwentami poszczególnych kierunków studiów, w szczególności na studiach niestacjonarnych. Kolejne aspekty obejmują wyniki matur z matematyki na poziomie podstawowym (w ostatnich dwóch latach (2020,2021) odsetek niezdanych matur z matematyki utrzymywał się na poziomie 21%). Na tendencję spadkową bardzo mocno wpłynęła także pandemia COVID-19, obawy z nią związane wpłynęły na decyzje o podjęciu studiów w ogóle. Niepewność co do formy kształcenia, warunków mieszkaniowych, kosztów, dojazdów, itp. spowodowały, iż wielu maturzystów, potencjalnych kandydatów podjęto decyzję o „przeczekaniu” okresu niepewności. Kondycja gospodarcza kraju, zaburzony proces funkcjonowania przedsiębiorstw (2020-2022) mógł wpłynąć na decyzje w zakresie podjęcia zatrudnienia i odroczenia kontynuacji nauki. Spadek liczby studentów przyjętych na kierunek ekonomia na studia II stopnia o 40 osób (tj. o 47,1%) w roku akademickim 2021/2022 w porównaniu do roku 2020/2021 Rektor wyjaśnił tym, że osoby zmotywowane do podjęcia studiów II stopnia w ANS oczekiwały na tę ofertę i wraz z uruchomieniem cyklu liczba chętnych była duża, przewyższająca ustalone limity (60 osób). W kolejnym roku liczba ta spadła o 41% z uwagi na pandemię COVID-19. Tryb zdalny także nie był oceniany jako wystarczająco efektywny. Rektor podał także, że działania podejmowane przez Uczelnię miały charakter ciągły i wieloaspektowy. Systematycznie wprowadzono zmiany w programach studiów, aby oferta była dopasowana do oczekiwań rynku pracy¹³². W roku akademickim 2021/2022, przy zachowaniu reżimów sanitarnych, odświeżono wyjazdy merytoryczne do szkół ponadpodstawowych, goszczono uczniów w ANS w Pile. W trakcie pandemii realizowano projekt COVID-19, którego

¹³² Bieżące zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie rachunkowości, doradztwa podatkowego zostało mocno uwypuklone w programach. Odpowiedziano na oczekiwania kandydatów, studentów, pracodawców w zakresie zarządzania, marketingu i kompetencji miękkich.

celem było omówienie i interpretacja wpływu pandemii na gospodarkę¹³³. Promowano również możliwości podnoszenia kwalifikacji (kursy praktyczne z projektu Inkubator kompetencji - Zintegrowany Program Rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile), zachęcano do wykładów otwartych, zaangażowania w działalność Koła Naukowego Młodych Ekonomistów. Akademia prowadzi współpracę z Centrum Informacji Księgowej oferując możliwość podejścia do bezpłatnego egzaminu umożliwiającego zdobycie certyfikatu Księgowego CIK¹³⁴. Promowano ofertę studiów dualnych wraz z jednym z podmiotów gospodarczych rynku oświetlenia, prowadzono działania promocyjne w mediach społecznościowych, stosowano direct marketing, organizowano i czynnie brano udział w spotkaniach w ramach public relations. W zakresie działań skupiono także uwagę na umożliwieniu i finansowaniu różnorodnych formy szkoleń poszerzających wiedzę i umiejętności oraz kształtujących zachowania pracowników w obszarze realizowanych przez nich zadań, w tym w szczególności szkolenia przygotowujące do pracy na określonym stanowisku pracy, szkolenia w trakcie pracy oraz szkolenia, służące przekwalifikowaniu pracownika, m.in. szkolenia językowe.

Odnosząc się do przyczyn tendencji spadkowej w zakresie liczby osób przyjętych na kierunek praca socjalna w okresie 2018/2019-2021/2022 Rektor wyjaśnił, że źródłem tego trendu był upadek prestiżu zawodu pracownika socjalnego. Dodał, że bezpośrednio przyczyny to uposażenie netto na poziomie najniższej krajowej, pomimo tego, że zawód pracownika socjalnego należy do zawodów regulowanych. Spowodowało to, że w latach akademickich: 2020/2021 oraz 2021/2022 nie przyjęto żadnego kandydata na kierunek praca socjalna. Odnosząc się do działań podejmowanych przez Uczelnię Rektor wskazał na konferencje i seminaria naukowo-szkoleniowe i inne przedsięwzięcia realizowane w środowisku regionu północnej Wielkopolski, które były dostrzegane, jednak postępująca degradacja materialna zawodu pracownika socjalnego skutkowałą brakiem zainteresowania tym kierunkiem studiów, mimo znacznego zapotrzebowania rynku pracy na pracowników socjalnych. W konsekwencji kierunek ten został wygaszony w 2021 r.

Limit przyjęć na studia stacjonarne na rok akademicki 2018/2019 wynosił 487 osób tj. o 1,9% więcej niż przyjęto na te studia w roku akademickim 2017/2018 (478 osób). Tym samym ANS nie była zobligowana do złożenia wniosku na zwiększenie limitu przyjęć na studia stacjonarne¹³⁵.

(akta kontroli, str. 2890-2933)

2.2. Liczba osób kształcących się na studiach stacjonarnych w latach 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 wyniosła odpowiednio: 1 077¹³⁶, 1 051¹³⁷, 1 083¹³⁸ i 1 148¹³⁹.

¹³³ <https://ekonomia.ans.pila.pl/inne/covid-a>.

¹³⁴ <https://ekonomia.ans.pila.pl/dla-studenta/certyfikat-ksiegowy-cik>.

¹³⁵ Wniosek, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 24 września 2014 r. w sprawie podejmowania decyzji dotyczącej zwiększenia ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjmując na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki (Dz. U. z 2018 r., poz. 298 – uchylone z dniem 1 października 2018 r.).

¹³⁶ Z tego: 397 na studiach I stopnia z tytułem inżyniera (na kierunkach: budownictwo - 70, elektrotechnika - 101, mechanika i budowa maszyn - 86, transport - 140); 550 na studiach I stopnia z tytułem licencjata (na kierunkach: fizjoterapia - 26, kosmetologia - 64, pielęgniarstwo - 90, ratownictwo medyczne - 15, ekonomia - 157, filologia - 114, praca socjalna - 84); 55 na studiach magisterskich jednolitych (na kierunku fizjoterapia); 75 na studiach II stopnia (na kierunku praca socjalna).

¹³⁷ Z tego: 334 na studiach I stopnia z tytułem inżyniera (na kierunkach: budownictwo - 61, elektrotechnika - 96, mechanika i budowa maszyn - 59, transport - 118); 526 na studiach I stopnia z tytułem licencjata (na kierunkach: kosmetologia - 72, pielęgniarstwo - 109, ratownictwo medyczne - 25, ekonomia - 154, filologia - 102, praca socjalna - 64); 71 na studiach magisterskich jednolitych (na kierunku fizjoterapia); 120 na studiach II stopnia (na kierunkach: pielęgniarstwo - 55, praca socjalna - 65).

¹³⁸ Z tego: 267 na studiach I stopnia z tytułem inżyniera (na kierunkach: budownictwo - 64, elektrotechnika - 69, mechanika i budowa maszyn - 51, transport - 83); 560 na studiach I stopnia z tytułem licencjata (na kierunkach: kosmetologia - 56, pielęgniarstwo - 113, ratownictwo medyczne - 59, ekonomia - 128, filologia - 103, praca

Liczba osób kształcących się na studiach niestacjonarnych w ww. latach wyniosła odpowiednio:

- 188, z tego: 155 na studiach I stopnia z tytułem licencjata (na kierunku: ekonomia); 33 na studiach II stopnia (na kierunku praca socjalna);
- 152 na studiach I stopnia z tytułem licencjata na kierunku ekonomia;
- 187, z tego: 128 na studiach I stopnia z tytułem licencjata oraz 59 na studiach II stopnia na kierunku ekonomia;
- 200, z tego: 105 na studiach I stopnia z tytułem licencjata oraz 95 osób na studiach II stopnia na kierunku ekonomia.

(akta kontroli, str. 2890-2933, 3473-3489, 4543)

2.3. W każdym z kontrolowanych lat akademickich liczba studentów kształcących się na studiach stacjonarnych była wyższa od liczby studentów kształcących się na studiach niestacjonarnych odpowiednio o: 889 osób, 899 osób, 896 osób oraz 948 osób.

(akta kontroli, str. 3473-3474, 4543)

2.4. Liczba absolwentów studiów stacjonarnych, w poszczególnych latach objętych kontrolą wyniosła:

- w 2018/2019 - 272, z tego: 70 absolwentów studiów I stopnia z tytułem inżyniera¹⁴⁰, 185 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata¹⁴¹, 17 absolwentów studiów II stopnia¹⁴²;
- w 2019/2020 - 227, z tego: 60 absolwentów studiów I stopnia z tytułem inżyniera¹⁴³, 138 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata¹⁴⁴, 29 absolwentów studiów II stopnia¹⁴⁵;
- w 2020/2021 - 241, z tego: 53 absolwentów studiów I stopnia z tytułem inżyniera¹⁴⁶, 123 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata¹⁴⁷, 65 absolwentów studiów II stopnia¹⁴⁸;
- w 2021/2022 - 248, z tego: 41 absolwentów studiów I stopnia z tytułem inżyniera¹⁴⁹, 132 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata¹⁵⁰,

socjalna – 41, kryminalistyka z kryminologią – 60); 90 na studiach magisterskich jednolitych (na kierunku fizjoterapia); 166 na studiach II stopnia (na kierunkach: pielęgniarstwo – 104, ekonomia – 19, praca socjalna – 43).

¹³⁹ Z tego: 268 na studiach I stopnia z tytułem inżyniera (na kierunkach: budownictwo - 66, elektrotechnika - 60, mechanika i budowa maszyn – 53, transport – 89); 609 na studiach I stopnia z tytułem licencjata (na kierunkach: kosmetologia – 54, pielęgniarstwo – 134, ratownictwo medyczne – 71, ekonomia – 107, filologia – 101, praca socjalna – 16, kryminalistyka z kryminologią – 106, pedagogika – 20); 114 na studiach magisterskich jednolitych (na kierunku fizjoterapia); 157 na studiach II stopnia (na kierunkach: pielęgniarstwo – 81, ekonomia – 26, praca socjalna – 16, pedagogika – 34).

¹⁴⁰ W tym absolwenci kierunków: budownictwo - 14, elektrotechnika - 13, mechanika i budowa maszyn – 18, transport – 25.

¹⁴¹ W tym absolwenci kierunków: fizjoterapia – 26, kosmetologia – 10, pielęgniarstwo – 27, ratownictwo medyczne – 15, ekonomia – 50, filologia – 29, praca socjalna – 28.

¹⁴² Absolwenci kierunku praca socjalna.

¹⁴³ W tym absolwenci kierunków: budownictwo - 10, elektrotechnika - 13, mechanika i budowa maszyn – 18, transport – 19.

¹⁴⁴ W tym absolwenci kierunków: kosmetologia – 22, pielęgniarstwo – 24, ekonomia – 46, filologia – 29, praca socjalna – 17.

¹⁴⁵ Absolwenci kierunku praca socjalna.

¹⁴⁶ W tym absolwenci kierunków: budownictwo - 11, elektrotechnika - 15, mechanika i budowa maszyn – dziewięć, transport – 18.

¹⁴⁷ W tym absolwenci kierunków: kosmetologia – 15, pielęgniarstwo – 27, ekonomia – 33, filologia – 25, praca socjalna – 23.

¹⁴⁸ W tym absolwenci kierunków: pielęgniarstwo – 44, praca socjalna – 21.

¹⁴⁹ W tym absolwenci kierunków: budownictwo - 14, elektrotechnika - pięć, mechanika i budowa maszyn – 10, transport – 12.

¹⁵⁰ W tym absolwenci kierunków: kosmetologia – 19, pielęgniarstwo – 35, ratownictwo medyczne – 15, ekonomia – 38, filologia – 11, pedagogika – 14.

21 absolwentów studiów magisterskich jednolitych¹⁵¹, 54 absolwentów studiów II stopnia¹⁵².

Liczba absolwentów studiów niestacjonarnych w poszczególnych latach objętych kontrolą wyniosła:

- w 2018/2019 - 64, z tego: 33 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata (kierunku ekonomia) i 31 absolwentów studiów II stopnia (kierunku praca socjalna);
- w 2019/2020 - 50 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata (kierunku ekonomia);
- w 2020/2021 - 42 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata (kierunku ekonomia);
- w 2021/2022 - 69, z tego: 22 absolwentów studiów I stopnia z tytułem licencjata oraz 47 absolwentów studiów II stopnia (kierunku ekonomia).

Wskaźnik liczby absolwentów Uczelni, w stosunku do liczby słuchaczy z dnia rozpoczęcia studiów w latach akademickich 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 wyniósł odpowiednio: 55,1%; 52,3%; 53,8% oraz 46,3% i kształtował się dla studiów:

- I stopnia z tytułem inżyniera odpowiednio: 41,7%; 37,0%; 32,9%; 23,6%;
- I stopnia z tytułem licencjata odpowiednio: 56,6%; 57,8%; 60,2%; 50,8%;
- II stopnia odpowiednio: 84,2%; 67,4%; 71,4%; 60,8%.

Dla pierwszych absolwentów jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2021/2022 wskaźnik ten wyniósł 51,2%.

(akta kontroli, str. 2734-2750, 3456-3472)

Z listy studentów w poszczególnych latach akademickich skreślonych zostało odpowiednio: 317, 259, 281 oraz 306 osób z tego: 140, 119, 150 oraz 160 nie zaliczyło semestru; 95, 66, 49 oraz 53 zrezygnowało ze studiów; 50, 42, 39 oraz 59 nie podjęło studiów; 25, 30, 39 oraz 31 nie złożyło pracy dyplomowej; siedem, dwie, cztery oraz trzy nie wniosły opłaty.

Udział studentów pierwszego roku w liczbie osób skreślonych z listy studentów wyniósł odpowiednio: 68,8%; 66,8%; 64,8% oraz 67,0%.

(akta kontroli, str. 2700-2717, 2721-2722, 2726-2729, 2730-2733)

2.5. Wartość środków trwałych, znajdujących się na stanie Akademii wynosiła 51 493,3 tys. zł na koniec 2018 r., 53 596,5 tys. zł na koniec 2019 r., 61 774,6 tys. zł na koniec 2020 r., 71 027,5 tys. zł na koniec 2021 r. oraz 70 969,4 tys. zł na 30 czerwca 2022 r. Na łączną wartość środków trwałych na koniec drugiego kwartału 2022 r. składały się grunty (2 374,0 tys. zł), budynki, lokale, obiekty budowlane (55 339,3 tys. zł), maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania, techniczne maszyny (1 288,2 tys. zł), urządzenia techniczne (2 497,8 tys. zł), środki transportu (506,3 tys. zł) oraz inne środki trwałe (8 963,9 tys. zł). Wartość zakupionych środków trwałych w latach 2019, 2020, 2021 oraz 2022 (na 30 czerwca) wyniosła odpowiednio: 2 259,5 tys. zł¹⁵³, 8 188,7 tys. zł¹⁵⁴, 9 517,4 tys. zł¹⁵⁵ oraz 91,8 tys. zł¹⁵⁶.

Na wzrost wartości środków trwałych w poszczególnych latach wpływ miały głównie:

- w 2019 r. modernizacja budynku "A" – wzrost wartości o 1 383,6 tys. zł, w tym przyjęcie do użytku Centrum Symulacji Medycznej o wartości 1 353,8 tys. zł;

¹⁵¹ Absolwenci kierunku fizjoterapia

¹⁵² W tym absolwenci kierunków: pielęgniarstwo – 36, ekonomia – siedem, pedagogika – 11.

¹⁵³ Z tego: 1 383,6 tys. zł w grupie budynki oraz obiekty budowlane; 37,3 tys. zł w grupie maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania, maszyny; 52,4 tys. zł urządzenia techniczne, 786,2 tys. zł inne środki trwałe.

¹⁵⁴ Z tego: 4 866,3 tys. zł w grupie budynki oraz obiekty budowlane; 53,5 tys. zł w grupie maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania, maszyny; 669,2 tys. zł, urządzenia techniczne, 196,3 tys. zł środki transportu oraz 2 403,4 tys. zł inne środki trwałe.

¹⁵⁵ Z tego: 8 279,7 tys. zł w grupie budynki oraz obiekty budowlane; 21,6 tys. zł w grupie maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania, maszyny; 445,6 tys. zł urządzenia techniczne, 770,5 tys. zł inne środki trwałe.

¹⁵⁶ Z tego: 39,0 tys. zł w grupie budynki oraz obiekty budowlane; 42,7 tys. zł w grupie maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania, maszyny; 10,2 tys. zł urządzenia techniczne.

- w 2020 r. modernizacja budynku "F" - przebudowa "Auditorium Maximum" o wartości 487,7 tys. zł oraz modernizacja starej części budynku dydaktycznego "J" o wartości 4 356,7 tys. zł;

- w 2021 r. modernizacja sufitu podwieszonoego, oświetlenia oraz izolacji termicznej hali sportowej w budynku "K" o wartości 1 137,2 tys. zł, zagospodarowanie przestrzenne Kampusu Uczelni o wartości 3 739,9 tys. zł, przebudowa i zakup wyposażenia budynku Domu studenta o wartości 1 611,9 tys. zł.

(akta kontroli, str. 2404-2500, 3434, 4543)

2.6. ANS dysponowała 64 salami wykładowymi¹⁵⁷, 60 salami laboratoryjnymi¹⁵⁸, 28 pracownikami specjalistycznymi¹⁵⁹, posiadała także halę sportową¹⁶⁰, siłownię¹⁶¹, salę fitness¹⁶² oraz salę cardio¹⁶³.

(akta kontroli, str. 3436-3438)

2.7. Kontrola zapewnienia ochrony przeciwpożarowej¹⁶⁴ 11 obiektów budowlanych Uczelni¹⁶⁵ przeprowadzona na zlecenie NIK przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Pile¹⁶⁶ wykazała, że nie występowały czynności zabronione przepisami przeciwpożarowymi, elementy zagrożenia życia ludzi ani nieprawidłowości powodujące bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru. Ustalone przez KPPSP nieprawidłowości zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 2995-3091)

Kontrola utrzymania 14 obiektów budowlanych Akademii¹⁶⁷ przeprowadzona¹⁶⁸ na zlecenie NIK przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pile¹⁶⁹ wykazała, że:

- obiekty ANS utrzymane były w należytym stanie technicznym i estetycznym,
- Uczelnia poddawała je okresowym kontrolom, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁷⁰.

Ustalone przez PINB nieprawidłowości zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 3092-3182)

Do czasu zakończenia czynności kontrolnych¹⁷¹ zarówno Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Pile jak i Komendant Powiatowy PSP w Pile nie wydali decyzji administracyjnych w związku z ww. kontrolami¹⁷².

(akta kontroli, str. 4512-4541)

¹⁵⁷ W tym trzema o pojemności do 20 osób, 14 o pojemności w przedziale od 20 do 30 osób, 32 o pojemności od 31 do 60 osób, dziesięcioma od 61 do 90 osób, dwoma od 91 do 120 osób oraz trzema o pojemności powyżej 121 miejsc.

¹⁵⁸ Z tego 34 o pojemności do 10 osób, 21 o pojemności od 11 do 20 osób, jedna o pojemności od 21 do 30 osób, dwie o pojemności od 31 do 40 osób oraz jedna o pojemności od 51 do 60 osób.

¹⁵⁹ Których pojemność wynosiła: do 10 osób – osiem pracowni, od 11 do 20 osób – osiem pracowni, od 21 do 30 osób – osiem pracowni oraz od 31 do 40 osób – cztery pracowni.

¹⁶⁰ Z trybunami na 200 miejsc.

¹⁶¹ Wyposażoną m.in. w atlas wielostanowiskowy, zawodnicza ławka do trójboju siłowego z zabezpieczeniem, suwnica do wyciskania sztangi na prowadnicach.

¹⁶² W tym rowery treningowe, ergometry rowerowe, ergometry crossowe, stepper, bieżnie, trener wioślarski, wielofunkcyjne siłownie.

¹⁶³ Wyposażoną w rowery stacjonarne oraz bieżnie z możliwością planowania własnych treningów.

¹⁶⁴ Przeprowadzona w dniach od 1 do 19 sierpnia 2022 r.

¹⁶⁵ Budynków: A, B, C, D, F, H, I, J, K. gospodarczego, Domu studenta.

¹⁶⁶ Dalej: KPPSP.

¹⁶⁷ Budynków wskazanych w przypisie nr 167 oraz obiektów: plac dydaktyczny, zespół boisk sportowych, zagospodarowanie terenu kampusu.

¹⁶⁸ W dniach od 18 lipca 2022 r. do 29 sierpnia 2022 r.

¹⁶⁹ Dalej: PINB.

¹⁷⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm., dalej: Prawo budowlane

¹⁷¹ Tj. 26 września 2022 r.

¹⁷² Komendant Powiatowy PSP wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nakazania usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w budynku Domu studenta.

2.8. ANS udostępniała swoje pomieszczenia podmiotom zewnętrznym na podstawie umów najmu oraz porozumień. Liczba takich umów wyniosła: 38 w 2019 r., 27 w 2020 r., 20 w 2021 r. oraz 40 w 2022 r. (do 30 czerwca). Przedmiotem najmu były sale wykładowe, pracownie, pomieszczenie na prowadzenie działalności gastronomicznej, korytarze, hala sportowa. Przychody Uczelni z tytułu udostępniania obiektów wyniosły: 981,2 tys. zł w 2019 r., 587,6 tys. zł w 2020 r., 428,5 tys. zł w 2021 r. oraz 468,2 tys. zł w 2022 r. (do 30 czerwca). Na koniec lat: 2019, 2020, 2021 oraz na 30 czerwca 2022 r. należności z tytułu udostępniania nieruchomości innym podmiotom wyniosły odpowiednio: 30,2 tys. zł, 34,8 tys. zł, 27,0 tys. zł i 105,7 tys. zł, natomiast zaległości odpowiednio: 2,1 tys. zł¹⁷³, 7,0 tys. zł¹⁷⁴, 3,0 tys. zł¹⁷⁵ i 6,4 tys. zł¹⁷⁶. Wynajem pomieszczeń nie ograniczał działalności statutowej Akademii.

Zarządzeniami Rektora w sprawie odpłatności za wynajem pomieszczeń i udostępnianie innych składników majątkowych służących działalności dydaktycznej oraz sportowej, rekreacyjnej i rehabilitacyjnej wprowadzone były stawki opłat za wynajem sal wykładowych. Rektor wyjaśnił, że *stawki godzinowe oraz stawki za metr kwadratowy były kalkulowane tak, aby były wyższe niż podatek od nieruchomości i inne ponoszone w związku z najmem i dzierżawą koszty*¹⁷⁷.

Szczegółowym badaniem objęto 16 umów, z tego z tytułu: najmu powierzchni na cele edukacyjno-oświatowe, tj. prowadzenie niepublicznego przedszkola oraz szkoły podstawowej (jedna umowa), udostępnienia pracowni komputerowej (jedna umowa); udostępnienia powierzchni na prowadzenie działalności gastronomicznej (pięć umów z czterema podmiotami), udostępnienie hali sportowej (dwie umowy z dwoma podmiotami), udostępnienie auli jako sali widowiskowej (jedna umowa), udostępnienie powierzchni pod automaty z przekąskami oraz napojami a także zaplecza dla tej działalności (dwie umowy), udostępnienie pokoi w Domu studenta (trzy umowy).

Przychody z tego tytułu wyniosły: 310,7 tys. zł w 2019 r.; 205,8 tys. zł w 2020 r.; 231,0 tys. zł w 2021 r. oraz 330,4 tys. zł w 2022 r. (do 30 czerwca); natomiast należności wymagalne wyniosły: 1,3 tys. zł w 2019 r. (z tytułu jednej umowy); 2,5 tys. zł w 2020 (z tytułu dwóch umów); 2,7 tys. zł w 2021 r. (z tytułu dwóch umów); 4,9 tys. zł w 2022 r. (do 30 czerwca – z tytułu dwóch umów). Uczelnia niezwłocznie podejmowała czynności windykacyjne wzywając do zapłaty oraz wystawiając noty odsetkowe. Dwa podmioty, które uzyskały zgodę Kanclerza na rozłożenie należności na raty dotrzymywały warunków tej ulgi. W odniesieniu do zbadanych umów najmu nie określano kwoty planowanego zysku z najmu albo dzierżawy. Zyski z tytułu najmu i dzierżawy służyły pokryciu kosztów utrzymania infrastruktury dydaktycznej.

¹⁷³ Z tego: 1,4 tys. zł z tytułu udostępnienia pokoi w Domu studenta, 0,5 tys. zł z tytułu udostępnienia sal dydaktycznych i budynków, oraz 0,1 tys. zł z tytułu udostępnienia boiska lub płyty Hali sportowej.

¹⁷⁴ Z tego: 6,8 tys. zł z tytułu udostępnienia boiska lub płyty Hali sportowej; 0,2 tys. zł z tytułu umowy najmu powierzchni z przeznaczeniem na bar.

¹⁷⁵ Z tego: 1,7 tys. zł z tytułu udostępnienia płyty boiska lub płyty hali sportowej; 1,3 tys. zł z tytułu umowy najmu piętrowego budynku D na prowadzenie działalności dydaktycznej.

¹⁷⁶ Z tego w całości z tytułu udostępnienia boiska lub płyty hali sportowej.

¹⁷⁷ Po spełnieniu tego wymogu stawki były ustalane na podstawie badania cen rynkowych w danej lokalizacji, przeprowadzanego przez Kanclerza (na bazie minimalnych cen określonych zarządzeniem Prezydenta Miasta Piły w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami, lokalami użytkowymi i garażami stanowiącymi własność Gminy Piła). Cena za metr kwadratowy w umowach na najem/dzierżawę powierzchni uzależniona była od metrażu, rodzaju pomieszczeń wchodzących w skład wynajmowanej powierzchni (pomieszczenia dydaktyczne, pomieszczenia piwniczne), lokalizacji, a także w zależności od długości trwania umowy. Cena była negocjowana np. w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (kiedy w obiektach Uczelni nie było studentów), powodującej zmniejszenie popytu na usługi świadczone przez najemców.

W umowach zawierano postanowienia zabezpieczające interes Akademii¹⁷⁸, w tym w umowach wieloletnich ANS zastrzegła możliwość waloryzacji czynszu najmu, jednak nie korzystała z tej możliwości.

(akta kontroli, str. 2698, 2299-2303, 2772-2807, 2811-2821, 3360-3363, 3372, 4543)
Rektor wyjaśnił, że *wynagrodzenie nie było waloryzowane, gdyż w umowach nie zostało wskazane, że wynajmujący będzie podnosił czynsz, lecz że zastrzegł sobie taką możliwość*. Ponadto wskazał, że *w okresie pandemii COVID-19 uczelnia była zamknięta i najemcy nie prowadzili działalności*.

(akta kontroli, str. 2661-2674)

2.9. W latach 2019, 2020 oraz 2022 studenci Uczelni, na podstawie umów zawartych na okres od 1 października 2019 r. do 31 stycznia 2020 r. oraz od 24 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. korzystali z pływalni udostępnianej przez Gminę Kaczory. Akademia z tego tytułu poniosła następujące koszty: 5,1 tys. zł w 2019 r.; 1,2 tys. zł w 2020 r. oraz 0,9 tys. zł w 2022 r. Zobowiązania wymagalne z tego tytułu nie wystąpiły a ANS prawidłowo wywiązywała się z zawartych umów, w tym terminowo regulowała płatności.

(akta kontroli, str. 3359, 3377-3379, 4543)

2.10. Zasady gospodarowania bazą naukowo-dydaktyczną Uczelni zostały określone w następujących dokumentach: Statucie¹⁷⁹, Regulaminie organizacyjnym¹⁸⁰, upoważnieniu Kanclerza nr 026/06/22 z 11 kwietnia 2022 r.¹⁸¹, zarządzeniu Kanclerza nr 5/16 z 25 maja 2016 r. w sprawie obiegu dokumentów finansowych dotyczących zakupów oraz zasad przyjmowania składników majątku na stan¹⁸², zarządzeniu Rektora nr 69/19 z 20 grudnia 2019 r. w sprawie wymagań wobec kierownika katedry w PUSS w Pile i jego podstawowych zadań¹⁸³, Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia przyjętym uchwałą Senatu nr XLII/204/19 z 28 listopada 2019r.¹⁸⁴

(akta kontroli str. 111-187)

W okresie objętym kontrolą analizy potrzeb Akademii w zakresie budynków, pomieszczeń i wyposażenia prowadzone były przez: zespoły spisowe w ramach inwentaryzacji składników majątkowych w 2021 i 2022 r.¹⁸⁵, władze rektorskie we współpracy z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi Uczelni w odniesieniu do wymogów otoczenia¹⁸⁶, specjalistów zewnętrznych we współpracy z pracownikami

¹⁷⁸ W szczególności: najemca wpłacał kaucję dla zabezpieczenia ewentualnych kosztów napraw i przywrócenia lokalu do stanu pierwotnego; Uczelnia zastrzegła sobie prawo zastawu na rzeczach ruchomych najemcy wniesionych do przedmiotu najmu dla zabezpieczenia opłat, z którymi najemca zalegałby dłużej niż jeden miesiąc; w przypadku zwłoki w zapłacie czynszu lub innych świadczeń wynikających z postanowień umowy za co najmniej jeden pełen okres płatności Uczelnia zastrzegła sobie prawo do rozwiązania w trybie natychmiastowym bez zachowania terminów wypowiedzenia.

¹⁷⁹ Określa zadania Rektora i Kanclerza w zakresie gospodarowania bazą, a także Senatu i Rady Uczelni w zakresie planowania inwestycji infrastrukturalnych (Senat zatwierdza strategię rozwoju Uczelni, uchwała plany rzeczowo-finansowe, w tym inwestycyjne, Rada Uczelni opiniuje coroczne plany rzeczowo-finansowe w tym inwestycyjne).

¹⁸⁰ Określa zadania Kanclerza w zakresie gospodarowania bazą oraz obowiązki Działu Administracyjno-Gospodarczego, w zakresie zakupów, inwestycji i remontów oraz Centrum Sieciowo-Komputerowego w zakresie zakupów sprzętu komputerowego.

¹⁸¹ Dokument potwierdzający przekazanie Kanclerzowi prawa do wykonywania czynności prawnych przekraczających zakres zwykłego zarządu w sprawach administracji oraz zarządzania gospodarką Uczelni w zakresie inwestycji, remontów i zamówień publicznych.

¹⁸² Dokument określający zasady składania rocznych zapotrzebowań w zakresie zakupów wyposażenia i inwestycji jako podstawy opracowania projektu planu inwestycyjnego.

¹⁸³ Dokument określający zadania kierowników katedr w zakresie zarządzania mieniem katedry.

¹⁸⁴ W procesie o symbolu P05-00 zawarty jest opis procedury P05-01 zapewnienie infrastruktury dydaktycznej [...], która obejmuje: wskazanie kto prowadzi ewidencję sprzętu i budynków, ocenę stanu bazy materialnej, kto ustala i zgłasza potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury dydaktycznej (zgłaszanie rocznych zapotrzebowań na infrastrukturę dydaktyczną) i kto zatwierdza zapotrzebowania i tworzy plany budżetowe.

¹⁸⁵ Ocena stanu sprzętu dydaktycznego, wnioskowanie o likwidację sprzętu zniszczonego, nieodpowiedniego dla zajęć.

¹⁸⁶ Np. analiza wymogów sanitarnych dot. COVID-19 w zakresie dostosowania budynków akademików (w efekcie zaplanowano w trybie pilnym modernizację Domu studenta), analiza możliwości korzystania

ANS¹⁸⁷, kierowników katedr¹⁸⁸, Centrum Sieciowo-Komputerowe we współpracy m.in. z katedrami¹⁸⁹, władze rektorskie we współpracy z personelem nowo tworzonej Katedry Kryminalistyki na etapie uruchamiania nowego kierunku¹⁹⁰. Zgodnie z wyjaśnieniami Prorektora ds. Jakości Kształcenia i Studentów *nie wystąpiła sytuacja, kiedy pilne potrzeby Uczelni w zakresie bazy naukowo-dydaktycznej nie mogły być zaspokojone z powodu braku niezbędnych środków finansowych, a jedynym odnotowanym przypadkiem sytuacji, gdy baza ta nie mogła być w pełni wykorzystywana zgodnie z jej przeznaczeniem był okres epidemii COVID-19*¹⁹¹.

(akta kontroli str. 2092-2100)

Szczegółowe obowiązki i odpowiedzialność kierowników jednostek organizacyjnych, pracowników i studentów Akademii dotyczących bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia oraz korzystania z infrastruktury ANS zostały ustalone w zarządzeniu Rektora nr 48/20 z 28 maja 2020 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia¹⁹².

(akta kontroli str. 2101-2103)

W toku kontroli zostały przeprowadzone przez NIK oględziny 27 pomieszczeń ANS¹⁹³ przeznaczonych do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

W wyniku oględzin stwierdzono, że:

- pomieszczenia są dostosowane do potrzeb oraz standardów kształcenia,
- poziom wyposażenia pomieszczeń odpowiada poziomowi ustalonemu,
- stan techniczny pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń,
- warunki bezpieczeństwa i higieny prowadzenia zajęć dydaktycznych w pomieszczeniach nie budzi zastrzeżeń poza stwierdzonym w 23 pomieszczeniach brakiem apteczek pierwszej pomocy, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1319-1323, 2150)

Zarządzeniem nr 67/21 z dnia 9 września 2021 r. Rektor wyznaczył 16 pracowników Uczelni do obsługi apteczek i udzielania pierwszej pomocy. Pracownikom tym odbycie obowiązkowego przeszkolenia specjalistycznego w zakresie udzielania pierwszej pomocy zapewniono dopiero w trakcie kontroli NIK¹⁹⁴, co również zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 1324-1329, 2151)

2.11. W okresie objętym kontrolą w Akademii działał system biblioteczno-informatyczny¹⁹⁵ przeznaczony m.in. do gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów oraz źródeł informacji, prowadzenia prac bibliograficznych¹⁹⁶ i badawczych.

z odnawialnych źródeł energii oraz potrzeb kształcenia w tym zakresie w efekcie zaplanowano budowę farmy fotowoltaicznej ze stanowiskami dydaktycznymi.

¹⁸⁷ Przeglądy techniczne budynków dydaktycznych oraz instalacji.

¹⁸⁸ Przeprowadzanie corocznych ocen programów studiów, prowadzenie oceny stanu jakości i ilości infrastruktury dydaktyczno-naukowej, sporządzanie zapotrzebowani rocznych przedkładanych Kanclerzowi, prowadzenie bieżących i okresowych przeglądów technicznych maszyn i urządzeń dydaktycznych i naukowych.

¹⁸⁹ Identyfikacja potrzeb w zakresie sprzętu komputerowego, audiowizualnego i pomocy dydaktycznych.

¹⁹⁰ Ustalanie potrzeb planowanego procesu dydaktycznego w zakresie sal, wyposażenia i pomocy dydaktycznych.

¹⁹¹ Zajęcia dydaktyczne odbywały się w dużej części zdalnie.

¹⁹² Na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz. U. poz. 2090), dalej: rozporządzenie w sprawie warunków pracy i kształcenia.

¹⁹³ Dziewięć pomieszczeń Katedry Pielęgniarstwa, pięć pomieszczeń Katedry Ratownictwa Medycznego, 11 pomieszczeń Katedry Inżynierii Mechanicznej oraz 3 pomieszczenia dla kierunków inżynierskich.

¹⁹⁴ W dniu 12 września 2022 r.

¹⁹⁵ PROLIB Marc 21.

¹⁹⁶ Zakupiony i wdrożony w 2014 r. system Expertus stanowiący zbiór informacji bibliograficzno-bibliometrycznych. Baza zawiera m.in. monografie, publikacje z konferencji, artykuły w wydawnictwach ciągłych, prace redakcyjne, publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji naukowych uwzględnianych w Web of Science.

Zbiory Biblioteki Głównej Uczelni stanowiły strukturalną całość, zgodną z profilami kształcenia ANS, a jej działalność wspierała procesy naukowo-badawcze i edukacyjne zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami kadry naukowej i studentów oraz zaspokajała potrzeby biblioteczno-informacyjne użytkowników zewnętrznych¹⁹⁷.

ANS zapewniła właściwe warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych Biblioteki Głównej przede wszystkim za pośrednictwem czytelni i wypożyczalni¹⁹⁸ oraz umożliwiała dostęp on-line do zasobów wyspecjalizowanych platform takich jak IBUK Libra oraz Academica. Użytkownicy Biblioteki mieli także możliwość korzystania z Multimedialnego Centrum Informacyjnego zapewniającego dostęp do światowych zbiorów bibliotecznych za pośrednictwem Internetu.

Biblioteka prowadziła bieżącą analizę wykorzystania swoich zasobów, a analiza potrzeb kadry dydaktycznej i studentów w zakresie wzbogacania i uzupełniania zasobów bibliotecznych była dokonywana w katedrach Uczelni m.in. w oparciu o sylabusy poszczególnych przedmiotów przygotowywane przez wykładowców. Zapotrzebowania dotyczące zakupu książek, prenumeraty czasopism oraz wykupienia dostępu on-line do poszczególnych tytułów były przekazywane do Biblioteki przez kierowników katedr. Według wyjaśnień złożonych przez Prorektora ds. Jakości Kształcenia Studentów *zapotrzebowanie to nigdy nie przekroczyło przydzielonego na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. potrzeb*¹⁹⁹.

(akta kontroli str. 2098-2100)

W toku kontroli przeprowadzono szczegółową analizę zapewnienia przez Akademię dostępności dla studentów wybranych 32 podręczników wymienionych jako literatura podstawowa w sylabusach 12 przedmiotów dla czterech kierunków²⁰⁰. Badanie wykazało m.in.: cztery przypadki braku w zasobie bibliotecznym podręcznika w wersji papierowej przy jednoczesnym braku dostępu do jego wersji elektronicznej, trzy przypadki braku podręcznika w wersji papierowej przy bezpłatnym dostępie do jego wersji elektronicznej możliwym wyłącznie poprzez platformę dostępową Academica²⁰¹ oraz sześć przypadków obecności jednego egzemplarza podręcznika w wersji papierowej przy jednoczesnym braku dostępu do jego wersji elektronicznej. Zostało to omówione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Większość poddanych kontroli podręczników występowała w zasobie bibliotecznym Uczelni w wersji papierowej w liczbie większej niż jeden egzemplarz przy jednoczesnym dostępie do wersji elektronicznej poprzez platformę dostępową Academica.

(akta kontroli str. 1394-1397, 1398-1403, 1404, 1405-1483, 1484-1560)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Podczas kontroli inspektorzy PINB stwierdzili:

- brak wyciągu wentylacji grawitacyjnej w części socjalnej Centrum Współpracy Międzynarodowej w budynku A oraz popękane płyty osłonowe na trzeciej nieużytkowanej kondygnacji;

¹⁹⁷ Dotyczy mieszkańców regionu piłskiego.

¹⁹⁸ Katalog dostępny on-line.

¹⁹⁹ Wzbogacanie zasobów bibliotecznych Biblioteki Głównej odbywało się także poprzez dokonywanie wymiany międzybibliotecznej oraz poprzez wykorzystywanie środków z funduszy projektów, w których uczestniczyła Uczelnia.

²⁰⁰ Pielęgniarstwo (studia II stopnia): dydaktyka medyczna, farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, opieka i edukacja zdrowotna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej; Ekonomia (studia II stopnia): historia myśli ekonomicznej, ekonomia międzynarodowa, logistyka zdarzeń komunikacyjnych; Kosmetologia (studia I stopnia): fizjologia, kosmetologia pielęgnacyjna, mikrobiologia i higiena w kosmetologii; Kryminalistyka z kryminologią (studia I stopnia): socjologia w naukach o bezpieczeństwie, taktyka i technika kryminalistyczna, wprowadzenie do kryminologii.

²⁰¹ Jedno stanowisko dostępowe w Bibliotece Głównej.

- uszkodzone powłoki malarskie rynien dachowych i rur spustowych w budynku B oraz brak pochwytów przy schodach w klatce nr 1, uszkodzoną płytkę ceramiczną przy podejście na klatce schodowej na drugie piętro;
- ustawienie w salach wykładowych w budynku F miejsc dla słuchaczy pod skosami sufitu, co mogło powodować urazy;
- brak nawiewników w stolarce PVC w pokojach na II piętrze Domu studenta;
- niezabezpieczone przestrzenie o wymiarze wyższym niż 12 cm przy schodach w Domu studenta umożliwiające spadek przedmiotów na niższą kondygnację;
- nieaktualne oraz niekompletne dane w książkach obiektów budowlanych²⁰².

W związku z powyższymi ustaleniami PINB w protokole z kontroli zawarł następujące pouczenia oraz zalecenia:

- a) w książkach obiektu budowlanego: w tablicy nr 2 wskazać aktualną nazwę właściciela obiektu; w tablicy nr 3 wpisywać wszystkie dokumenty (również protokoły z kontroli); w tablicy nr 4 wpisów dokonywać systematycznie; w tablicach nr 4 i 5 w kolumnie czwartej wpisywać zakres robót remontowych;
- b) w terminie do dnia 15 września 2022 r. przedłożyć w PINB w Pile: kopię uprawnień budowlanych osoby, która przeprowadzała sprawdzenie skuteczności działania wentylacji mechanicznej w budynku J niskim; oświadczenie o zakresie wykonania kontroli rocznej i pięcioletniej w obiekcie przy ul. Żeromskiego 14; protokół z badania instalacji odgromowej na budynku Domu studenta; protokół z badania przewodu spalinowego komina w kotłowni gazowej; protokół UDT dźwigu istniejącego w budynku J wysokim;
- c) realizować wskazania zawarte w protokołach z przeglądów obiektów budowlanych;
- d) w salach wykładowych na piętrze budynku F zmienić ustawienie miejsc dla słuchaczy pod skosami sufitu – w terminie do 30 września 2022 r.
- e) wykonać wyciąg wentylacji grawitacyjnej w części socjalnej Centrum Współpracy Międzynarodowej – w terminie do 30 września 2022 r.
- f) w budynku B wykonać pochyty przy schodach w klatce nr 1 i wymienić uszkodzoną płytkę ceramiczną przy podejście na klatce schodowej (na 2 piętro) – w terminie do 30 września 2022 r.
- g) w Domu studenta wykonać pochyty przy schodach do kondygnacji piwnic oraz na pierwszym biegu klatki schodowej do mieszkań - w terminie do 30 września 2022 r.
- h) w stolarce okiennej PVC w Domu studenta wykonać, w terminie do dnia 30 marca 2023 r. urządzenia nawiewne - zgodnie z § 155 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie²⁰³.

Rektor wyjaśnił, że *Uczelnia zrealizowała wszystkie zalecenia z terminem wyznaczonym na 30 września 2022 r. i powiadomiła o tym PINB. Rektor nie wyjaśnił, jakie działania zostały podjęte celem realizacji zalecenia dot. wykonania urządzeń nawiewnych, jednak w piśmie złożonym w PINB w dniu 20 października 2022 r. zobowiązał się do terminowego wykonania tego zalecenia.*

(akta kontroli str. 2661-2674, 3092-3182, 4512-4514)

2) Podczas kontroli pracownicy KPPSP stwierdzili brak wymaganych danych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w budynkach: A, F, H, I, J, K, budynku gospodarczym na sprzęt dydaktyczny i w Domu studenta. W Domu studenta stwierdzono ponadto: przekroczenie długości dojścia ewakuacyjnego, nieprawidłową szerokość użytkową biegu bocznej klatki schodowej oraz spoczników bocznej klatki schodowej, a także głównej klatki schodowej. Ustalono również, że do części

²⁰² Nie wskazując, których obiektów to dotyczy.

²⁰³ Dz.U z 2022 r. poz.1225.

zamieszkania zbiorowego nie doprowadzono drogi pożarowej o utwardzonej powierzchni, pomiędzy częścią zamieszkania zbiorowego a docelowym przebiegiem drogi pożarowej występowały stałe elementy zagospodarowania terenu uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników oraz drabin mechanicznych a pomieszczenie kotłowni gazowej nie zostało wydzielone pod względem pożarowym oraz nie zostało wyposażone w urządzenie sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu.

Jako nieprawidłowości odnotowano także zakres niespełniania wymaganych prawem warunków technicznych bezpieczeństwa pożarowego budynków B, D, C wykazany w wykonanych²⁰⁴ na zlecenie Uczelni ekspertyzach²⁰⁵ wskazując jednocześnie, że trwa ich usuwanie w ramach prowadzonych prac remontowo-budowlanych²⁰⁶.

(akta kontroli str. 2718-2719, 2995-3091, 4515-4541)

Rektor wyjaśnił, że *podjęte zostały następujące czynności:*

- w pomieszczeniu kotłowni Domu studenta w październiku 2022 r. zainstalowano urządzenia sygnalizacyjno-odcinające dopływ gazu;
- w zakresie dostosowania Domu studenta do warunków ppoż. Uczelnia w listopadzie ogłosi przetarg na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z ekspertyzą rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń ppoż;
- mając na uwadze trudności związane z dojazdem dla pojazdów jednostek ochrony ppoż przy budynku Domu studenta, Akademia przystąpiła do wykonania dokumentacji projektowej drogi przeciwpożarowej;
- zgodnie z zaleceniem Komendy PPSP ANS przystąpiła do aktualizacji instrukcji przeciwpożarowych.

(akta kontroli str. 2662-2674)

3) Uczelnia nie zapewniła studentom wystarczającej dostępności niektórych podręczników wymienionych jako literatura podstawowa w sylabusach wybranych przedmiotów takich kierunków jak: pielęgniarstwo (studia II stopnia), ekonomia (studia II stopnia), kosmetologia (studia I stopnia), kryminalistyka z kryminologią (studia I stopnia)²⁰⁷, co stanowiło naruszenie kryterium rzetelności.

Szczegółowa analiza dostępności 32 pozycji podręcznikowych wykazała, że w zasobie Biblioteki Głównej Uczelni: 1) brak podręcznika w wersji papierowej i jednocześnie nie jest on dostępny w wersji elektronicznej (cztery przypadki²⁰⁸), 2) brak podręcznika w wersji papierowej, a bezpłatny dostęp do jego wersji elektronicznej jest możliwy wyłącznie z wykorzystaniem jednego stanowiska zlokalizowanego w budynku Biblioteki poprzez platformę dostępową Academica

²⁰⁴ Przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

²⁰⁵ Wykonano ekspertyzy: warunków technicznych bezpieczeństwa pożarowego oraz wytycznych warunków techniczno-budowlanych związanych z ochroną przeciwpożarową dla przebudowy budynków: „D” (opracowaną we wrześniu 2021 r.) oraz „B” (opracowaną w sierpniu 2021 r.); technicznej dotyczącej możliwości spełnienia wymagań przeciwpożarowych w sposób inny, niż określają warunki techniczne dla budynku „C” (opracowaną w lutym 2022 r.) wraz postanowieniem Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej z 16 marca 2022 r.;

²⁰⁶ Uczelnia w 2022 r. realizowała roboty budowlane w ramach przedsięwzięć: Dostosowanie budynku „B” i „D” w zakresie ppoż. (jednorazowe przyznanie subwencji na 2020) w tym archiwum oraz Dostosowanie ppoż. Budynku Biblioteki Głównej zlokalizowanej w budynku C (umowa dotacyjna z 2021 r.).

²⁰⁷ 1) pielęgniarstwo: dydaktyka medyczna, farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, opieka i edukacja zdrowotna w tlenoterapii ciągłej i wentylacji mechanicznej; 2) ekonomia: historia myśli ekonomicznej, ekonomia międzynarodowa, logistyka zdarzeń komunikacyjnych; 3) kosmetologia: fizjologia, kosmetyka pielęgnacyjna, mikrobiologia i higiena w kosmetologii; 4) kryminalistyka z kryminologią: socjologia w naukach o bezpieczeństwie, taktyka i technika kryminalistyczna, wprowadzenie do kryminologii.

²⁰⁸ W. Okoń: „Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej”, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2003 r., I. Dominiak, A. Gaworska-Krzemińska, A. Gaworska-Krzemińska: „Ordynowanie leków i wypisywanie recept - przewodnik dla pielęgniarek i położnych”, 2017 r., D. Maciejewski, K. Wojnar-Gruszka: „Wentylacja mechaniczna – teoria i praktyka” Alfa Medica Press Bielsko- Biała 2016 r., W. Oczeniński, A. Werba, H. Aniel: „Podstawy wentylacji mechanicznej” Alfa Medica Press Bielsko-Biała 2003 r.

(trzy przypadki²⁰⁹), 3) obecny jest jeden egzemplarz podręcznika w wersji papierowej przy jednoczesnym braku dostępu do jego wersji elektronicznej (sześć przypadków²¹⁰). Średnia liczba studentów uczestniczących w roku akademickim 2021/2022 w zajęciach realizowanych w ramach przedmiotów, których dotyczyła analiza dostępności podręczników, wynosiła 36 studentów.

(akta kontroli str. 1394-1397, 1398-1399, 1400, 1401, 1402-1403, 1404, 1405-1483, 1484-1510, 1511-1531, 1532-1560)

Odnosząc się do stwierdzonych ograniczeń dostępności ww. pozycji podręcznikowych, Prorektor ds. Jakości Kształcenia i Studentów wskazał przede wszystkim, że *studenci nie sygnalizowali niewystarczającej dostępności podręczników, a działający w ANS system ich udostępniania był na tyle dogodny, że wszyscy studenci mogli uzyskać do nich dostęp w formie papierowej lub w wersji elektronicznej*. Składający wyjaśnienia zwrócił uwagę, że *prowadzona jest bieżąca analiza wypożyczeń książek znajdujących się w zasobie Biblioteki Głównej w celu zidentyfikowania konieczności zwiększenia liczby podręczników lub ich udostępnienia w wersji cyfrowej, a studenci mają możliwość korzystania nie tylko z podręczników udostępnianych przez ANS, ale również przez inne biblioteki z wykorzystaniem np. wypożyczeni międzybibliotecznych oraz za pośrednictwem różnorodnych platform on-line*.

(akta kontroli str. 2127-2128, 2132-2135, 2139-2141)

NIK wskazuje, że udzielone wyjaśnienia nie stanowią uzasadnienia dla stwierdzonych przypadków niezapewnienia przez Uczelnię studentom dostępności do podręczników lub zapewnienia jej na minimalnym poziomie. Nieodnotowanie przez Akademię sygnałów o istnieniu przedmiotowego problemu wobec oczywistego stanu deficytu dostępności niektórych pozycji z literatury podstawowej dla poszczególnych przedmiotów na niektórych kierunkach, może świadczyć o zaburzonej komunikacji w tym zakresie pomiędzy studentami a ANS lub o skuteczności pozyskiwania przez studentów dostępu do wymaganej literatury poza Uczelnią.

4) W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin 27 pomieszczeń²¹¹ Uczelni przeznaczonych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, stwierdzono, że w 23 pomieszczeniach²¹² nie było apteczek pierwszej pomocy, pomimo że § 6 pkt 5 rozporządzenia w sprawie warunków pracy i kształcenia nakłada na rektora obowiązek zapewnienia wyposażenia w nie wszystkich pomieszczeń, w których takie zajęcia są prowadzone.

(akta kontroli str. 1319-1323)

Zarządzeniem Nr 67/21 z dnia 9 września 2021 r. Rektor wyznaczył pracowników Akademii do udzielania pierwszej pomocy i wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji ludzi w Uczelni. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 tego

²⁰⁹ „Choroby skóry i choroby przenoszone drogą płciową”, red. S. Jabłońska, S. Majewski. PZWL, Warszawa, 2010 r., H. Schlegel: „Mikrobiologia ogólna”, PZWL, Warszawa, 2008 r., E. Gruza, M. Goc, J. Moszczyński, „Kryminalistyka - czyli o współczesnych metodach dowodzenia przestępstw”, Warszawa 2020 r.

²¹⁰ Z. Rybicki: „Intensywna terapia dorosłych” Wydawnictwo Makmed, Lublin 2015 r., A. Budnikowski: „Ekonomia międzynarodowa”, Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2017 r. „Międzynarodowa ekonomia polityczna” : subdyscyplina nauki o stosunkach międzynarodowych / E. Haliżak./ Stosunki Międzynarodowe. – 2017 r., nr 1, B. Drygas, M. Mrozowska: "Twarz, Szyja, Dekolt", Nowa Era, Warszawa 2013 r., Konflikt polityczny - myślenie i emocje : raport z badania polskich polityków / A. Golec. - Warszawa : Wydaw. Akademickie "Dialog", 2002 r., „Człowiek w obliczu kryzysu : kryzys w perspektywie interdyscyplinarnej” / red. nauk. A. Chyczewska i I. M. Kijowska. - Elbląg : Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2015 r.

²¹¹ Pomieszczenia Katedry Pielęgniarstwa: A/205, A/206, A/207, A/208, A/210, A/211, A/212, A/213, A/218; pomieszczenia Katedry Ratownictwa Medycznego: B/4, B/9, B/109, B/112 oraz pomieszczenia Katedry Inżynierii Mechanicznej: J/29, J/29a, J/30, J/31, J/33, J/34, J/34b, J/36, J/37, J/38, J/207, J/207A, J/208.

²¹² Pomieszczenia: A/205, A/207, A/208, A/210, A/211, A/212, A/213, A/218, B/4, B/112, J/29, J/29a, J/30, J/31, J/33, J/34, J/34b, J/36, J/37, J/38, J/207, J/207A.

zarządzenia, pracownicy wyznaczeni przez Rektora do udzielania pierwszej pomocy zostali także upoważnieni do obsługi apteczek pierwszej pomocy. W Zarządzeniu tym jako miejsca pracy osób upoważnionych do obsługi apteczek, zostały wymienione jedynie dwa spośród 27 pomieszczeń poddanych oględzinom²¹³, przy czym nie wymieniono w nim pracowników wyznaczonych do obsługi apteczki znajdującej w Centrum Symulacji Medycznych²¹⁴.

(akta kontroli str. 1324-1329)

Odnosząc się do przyczyny niewyposażenia w apteczki większości poddanych oględzinom pomieszczeń dydaktycznych ANS oraz niewyznaczenia w ww. zarządzeniu pracowników do obsługi apteczek w pomieszczeniach A/206 (Centrum Symulacji Medycznych) i B/109, Prorektor ds. Jakości Kształcenia i Studentów podał, co następuje:

„Po analizie definicji, co to jest pomieszczenie dydaktyczne (zespół obiektów i pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem przystosowany do przebiegu nauczania/procesu uczenia się) oraz na podstawie oceny zagrożeń w pomieszczeniach Uczelni, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne, zabezpieczono i zaopatrzone wytypowane pomieszczenia w apteczki pierwszej pomocy.”

„Zgodnie z § 6 ust. 2 zarządzenia Rektora nr 67/21 w brzmieniu: „zobowiązuje się specjalistę ds. bezpieczeństwa i higieny pracy do aktualizowania załączników, o których mowa w ust. 1, przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, począwszy od 2022/2023, taka aktualizacja nie wymaga zmiany niniejszego zarządzenia”, aktualizację wykonano w dniu 12 września 2022 r. i uwzględniono w załączniku do zarządzenia osoby do obsługi apteczek w pom. A/206 i B/109.”

(akta kontroli str. 2150-2151, 2153-2154)

5) Zarządzeniem nr 67/21 z 9 września 2021 r. Rektor wyznaczył 16 pracowników Akademii do obsługi apteczek i udzielania pierwszej pomocy, nie zapewniając im do 12 września 2022 r. odbycia specjalistycznego przeszkolenia w tym zakresie, które umożliwiałoby im właściwe wykonywanie nałożonych na nich zadań. Pomimo, że pracownicy Ci odbyli obowiązkowe szkolenie okresowe²¹⁵, to zgodnie z § 2 ust. 3 w związku z § 1 ww. zarządzenia powinni ukończyć także specjalistyczne przeszkolenie dodatkowe.

(akta kontroli str. 1324-1329, 1330-1331)

Odnosząc się do niezapewnienia pracownikom wyznaczonym do udzielania pierwszej pomocy odbycia przez nich ww. dodatkowego przeszkolenia Prorektor ds. Jakości Kształcenia i Studentów podał, co następuje:

„Po aktualizacji załącznika nr 1 do zarządzenia Rektora nr 67/21 (przed rozpoczęciem roku akademickiego 2022/2023) przeprowadzono w dniu 12 września 2022 r. szkolenie z udzielania pierwszej pomocy dla osób odpowiedzialnych za apteczki”.

(akta kontroli str. 2151)

OCENA CZĄSTKOWA

ANS przyjmowała studentów na pierwszy rok studiów, zgodnie z limitami wyznaczonymi uchwałami Senatu lub planem określonym przez Rektora. Liczba studentów na studiach stacjonarnych prawidłowo była wyższa od liczby studentów na studiach niestacjonarnych.

Obiekty budowlane Akademii na ogół były utrzymywane w należyтым stanie technicznym i estetycznym, były poddawane okresowym kontrolom stanu technicznego oraz wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Kontrole przeprowadzone na zlecenie NIK przez Powiatowego Inspektora Nadzoru

²¹³ Pomieszczenie pracowni chemii (J/208) oraz stacja diagnostyczna (J).

²¹⁴ Pomieszczenie sterujące (A/206).

²¹⁵ Zgodnie z art. 237³ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, ze zm.).

Budowlanego w Pile oraz Komendanta Powiatowego PSP w Pile stwierdziły jednak nieprawidłowości wymagające podjęcia działań przez Uczelnię. Natomiast NIK ustaliła, że w 23 pomieszczeniach nie było apteczek pierwszej pomocy.

Wynajmowanie pomieszczeń Akademii odbywało się na podstawie umów, zawartych na korzystnych dla niej warunkach, a najemcy na ogół na bieżąco regulowali należności z tego tytułu. Baza naukowo-dydaktyczna była wystarczająca do prowadzenia kształcenia na oferowanych przez ANS kierunkach studiów. Pomieszczenia dostosowano do potrzeb oraz standardów kształcenia a poziom ich wyposażenia odpowiadał poziomowi ustalonemu.

Uczelnia nie zapewniła studentom wystarczającej dostępności niektórych podręczników wymienionych jako literatura podstawowa w sylabusach wybranych przedmiotów na co najmniej czterech kierunkach.

OBSZAR

3. Gospodarowanie posiadanym majątkiem oraz środkami finansowymi

Opis stanu faktycznego

3.1. Gospodarka finansowa Uczelni była prowadzona na podstawie aktualnych planów rzeczowo-finansowych, opracowanych na podstawie m.in. przyznanych przez Ministra środków finansowych.

W planach rzeczowo-finansowych na poszczególne lata (2019, 2020, 2021, 2022 - wg stanu na 30 czerwca) w pozycji: *Subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego* ujęto odpowiednio: 21 956,5 tys. zł, 25 640,6 tys. zł, 25 056,1 tys. zł, 28 778,7 tys. zł. W planie rzeczowo-finansowym na 2022 r. wyodrębniono dodatkowo pozycję: *środki subwencji inwestycyjnej przeznaczonej na działalność bieżącą*, w której wykazano kwotę 1 000,0 tys. zł²¹⁶.

Wartość przyznanych przez Ministra w latach 2019, 2020, 2021 oraz 2022 (do 30 czerwca) subwencji wyniosła odpowiednio: 21 956,50 tys. zł; 25 640,60 tys. zł; 31 955,62 tys. zł oraz 28 378,70 tys. zł.

Odnosząc się do występującej w latach 2021 i 2022 różnicy pomiędzy łączną kwotą subwencji przyznanej Akademii a kwotą wykazaną w pozycji przychodów planu rzeczowo-finansowego, Rektor wyjaśnił, że *składały się na nią odniesione na rozliczenia międzyokresowe: środki subwencji inwestycyjnej w kwocie 6 472,00 tys. zł (w 2021 r.), a także środki subwencji przeznaczone na nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 427,5 tys. zł (w 2021 r.) oraz 600 tys. zł (w 2022 r.), które w obydwu tych latach zaprezentowane zostały w dziale IV Informacje rzeczowe i uzupełniające w poz. 16²¹⁷ planu rzeczowo-finansowego*. Rektor dodał, że *taki sposób prezentacji ustaliło Ministerstwo*.

W planie na 2022 r. w poz. *Subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego* ujęta została subwencja inwestycyjna (przyznana w 2021 r.) przeznaczona na działalność bieżącą w kwocie 1 000,0 tys. zł oraz 400,0 tys. zł z przyznanej w 2022 r. kwoty 1 000,0 tys. zł z tytułu zwiększenia subwencji Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości.

Rektor wyjaśnił również, że *o wysokości subwencji ze środków na finansowanie zadań inwestycyjnych przyznanych na rok 2021 na podstawie art. 71a ust. 4 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021²¹⁸ Uczelnia została poinformowana komunikatem²¹⁹ Ministra Edukacji i Nauki, którego treść nie zawierała wskazania, że środki te powinny służyć finansowaniu przedsięwzięć związanych z odbudową gospodarki po*

²¹⁶ Mieszczącej się w ogólnej kwocie subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego.

²¹⁷ Pn. Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne sfinansowane lub dofinansowane z subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego.

²¹⁸ Dz. U. poz. 2400, ze zm.

²¹⁹ Z dnia 4 listopada 2021 r.

pandemii COVID-19, jak również ułatwiających spełnienie wymogów wynikających z tzw. „Nowego Zielonego Ładu”²²⁰. Jednocześnie wskazał, że ANS zaplanowała wydatkowanie tych środków w następujący sposób: w 2022 r. 1 250,00 tys. zł na zakupy inwestycyjne²²¹ oraz 1 000,00 tys. zł na działalność bieżącą²²²; 4 222,0 tys. zł na niesprecyzowane potrzeby w ramach nakładów i zakupów inwestycyjnych w roku 2023 i latach następnych.

(akta kontroli, str. 192-194, 2684-2696, 2700-2713, 4543)

3.2. Przychody Uczelni wyniosły 28 301,7 tys. zł w 2019 r., 29 656,4 tys. zł w 2020 r. 29 612,4 tys. zł w 2021 r. oraz 15 025,6 tys. zł w II kwartale 2022 r. Największe przychody odnotowano z tytułu subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego (odpowiednio 21 956,5 tys. zł, 25 640,6 tys. zł 25 056,1 tys. zł oraz 12 135,5 tys. zł), opłat za świadczone usługi edukacyjne (654,2 tys. zł, 597,5 tys. zł, 712,1 tys. zł oraz 536,2 tys. zł), realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (2 494,9 tys. zł, 1 353,7 tys. zł, 1 744,40 tys. zł oraz 1 199,2 tys. zł), realizacji programów lub przedsięwzięć ustanowionych przez Ministra (250 tys. zł, 7,2 tys. zł, 25,1 tys. zł oraz 0,0 tys. zł) oraz pozostałych przychodów operacyjnych (2 143,3 tys. zł, 1 119,4 tys. zł, 995,2 tys. zł oraz 702,3 tys. zł).

(akta kontroli, str. 3359, 4543)

3.3. Koszty Akademii wyniosły 27 129,1 tys. zł w 2019 r., 27 281,4 tys. zł w 2020 r., 29 288,7 tys. zł w 2021 r. oraz 15 167 tys. zł w drugim kwartale 2022 r. Największe koszty zostały poniesione z tytułu wynagrodzeń, które wyniosły 16 323,8 tys. zł w 2019 r., 16 914 tys. zł w 2020 r. 17 854,2 tys. zł w 2021r. oraz 7 912,8 tys. zł w drugim kwartale 2022 r. oraz ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (odpowiednio 4 090,3tys. zł, 3 816,8 tys. zł, 4 479 tys. zł oraz 2 623,8 tys. zł). Koszty finansowe wyniosły odpowiednio: 9,4 tys. zł²²³, 100,5 tys. zł²²⁴, 18,4 tys. zł²²⁵, 0,7 tys. zł²²⁶.

Zrealizowane koszty Uczelni nie przekraczały kosztów określonych w planach rzeczowo-finansowych po zmianach.

(akta kontroli, str. 3371, 3395, 4543)

3.4. ANS osiągnęła zysk netto wynoszący 1 305,3 tys. zł za 2019 r., 2 335,5 tys. zł za 2020 r. oraz 311,7 tys. zł za 2021 r., który został w całości odniesiony na funduszu zasadniczy.

Zobowiązania Akademii wyniosły: 3,1 tys. zł na koniec 2019 r. (w tym 1,1 tys. zł to zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług); 0,6 tys. zł na koniec 2021 r. (wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług). Na koniec 2020 r. oraz na koniec drugiego kwartału 2022 r. zobowiązania nie wystąpiły.

Rektor wyjaśnił, że:

- w odniesieniu do uregulowania w 2020 r., siedem dni po terminie płatności przypadającym w 2019 r., z tytułu faktury za umieszczenie artykułu o Uczelni gazecie na kwotę 1 094,70 zł, trudno jednoznacznie powiedzieć, czy faktura dotarła do ANS po terminie, czy omyłkowo została przetrzymana przez pracowników.

²²⁰ Tj. motywów leżących u podstaw decyzji ustawodawcy o przyznaniu dodatkowych środków na podstawie ustawy o budżecie.

²²¹ Tj. budowę farmy fotowoltaicznej w kwocie 1 239,8 tys. zł oraz zakup sprzętu do Auditorium Maximum w kwocie 10,2 tys. zł.

²²² Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 8 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 830).

²²³ W tym odsetki zapłacone: 0,3 tys. zł.

²²⁴ W tym odsetki zapłacone: 0,5 tys. zł.

²²⁵ W tym odsetki zapłacone: 8,8 tys. zł.

²²⁶ Zapłacone odsetki.

NIK wskazuje, że w świetle treści art. 44 ust. 3 pkt 3 upf, wydatki publiczne powinny być dokonywane m.in. w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

- w odniesieniu do uregulowania w 2022 r., 20 dni po terminie płatności przypadającym w 2021 r., z tytułu faktury za dostawę systemu informacji prawnej na kwotę 615,0 zł, to *faktura nie wpłynęła do Uczelni, wystawcę poproszono o wystawienie duplikatu, po jego otrzymaniu zobowiązanie zostało opłacone w najbliższym możliwym terminie.*

Należności Akademii na koniec lat 2019, 2020 i 2021 oraz na koniec I półrocza 2022 r. wyniosły odpowiednio: 209,6 tys. zł, 140,7 tys. zł, 109,3 tys. zł oraz 213,7 tys. zł, w tym zaległości odpowiednio: 54,3 tys. zł, 27,5 tys. zł, 21,2 tys. zł oraz 18,1 tys. zł. Ponadto na koniec 2020 r. wystąpiły należności z tytułu papierów wartościowych na kwotę 4 267,7 tys. zł.

ANS wprowadziła wewnętrzne regulacje w zakresie windykacji i udzielania ulg studentom z tytułu opłat za zajęcia edukacyjne. Zasady te zostały ujęte w zarządzeniu Rektora w sprawie zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne i innych opłat oraz zwalniania z tych opłat²²⁷. W odniesieniu do pozostałych należności, jak oświadczyła Kwestor, *z uwagi na incydentalne występowanie opóźnień w spłacie windykacja realizowana była w następującym trybie: 1) przypomnienie o terminie płatności w formie telefonicznej lub email, 2) w przypadku braku reakcji na przypomnienie - wezwanie do zapłaty wystosowane przez pracownika Kwestury, 3) w przypadku braku reakcji na wezwanie do zapłaty - ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty wystosowywane przez kancelarię prawną.*

Działania windykacyjne zostały zbadane na podstawie próby celowej: 15 dłużników, których zaległości na ostatni dzień 2019 r. wyniosły łącznie 8 423,01 zł²²⁸ i czterech dłużników, których zaległości na ostatni dzień 2020 r. wyniosły łącznie 7 479,00 zł²²⁹.

Ustalono, że na ogół działania windykacyjne podejmowane były bez zbędnej zwłoki: do studentów wysyłano wezwanie do zapłaty, następnie wszczynano postępowanie administracyjne w sprawie skreślenia z listy studentów a w kolejnym kroku kierowano pismo do kancelarii prawnej o podjęcie działań windykacyjnych oraz ewentualne dalsze prowadzenie sprawy przed sądem po wcześniejszym przedstawieniu Uczelni kosztów takiego postępowania. W jednym przypadku należność została uiszczona na podstawie wystawionego przez sąd nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W odniesieniu do czterech należności wymagalnych na łączną kwotę 3 392,0 zł Akademia nie skierowała do trzech dłużników wezwania do zapłaty przez okres od 29 dni do 350 dni²³⁰.

²²⁷ Nr 41/20 z 20 maja 2020 r.

²²⁸ Z tego 3 673,01 zł od kontrahentów (odpowiednio: 404,56 zł, 1 337,81 zł, 149,00 zł, 698,64 zł, 1 083,00 zł) oraz 4 750,00 zł od studentów (10 osób każda po 475,0 zł).

²²⁹ Z tego 3 744,00 zł od jednego kontrahenta oraz 3 735,00 zł od studentów (kolejno: 1 260,00 zł, 1 425,00 zł, 1 050,00 zł); piętnastu dłużników, których zaległości na ostatni dzień 2021 r. wyniosły łącznie 6 673,01 zł, z tego 3 673,01 zł od trzech kontrahentów (kolejno: 178,35 zł, 2 677,81 zł, 300,00 zł) oraz 3 000,00 zł od trojga studentów (kolejno: 1 425,00 zł, 1 575,00 zł, 950,00 zł).

²³⁰ Tj.: Faktura nr 0184/19/FAK za nocleg w Domu studenta na kwotę 1 083,00 zł r. została wystawiona w dniu 26 listopada 2019 r., natomiast wezwanie do zapłaty wysłano 15 stycznia 2020 r., tj. 36 dni po terminie płatności. W zakresie zaległości wynikających z faktur: nr 004/08/20/FVS z 31 sierpnia 2020 r. na kwotę 972,00 zł oraz nr 008/09/20/FVS z 30 września 2020 r. na kwotę 1 188,00 zł za wynajem hali sportowej wezwanie do zapłaty zostało sporządzone 12 listopada 2020 r. (wysłane 16 listopada), tj. odpowiednio 59 dni oraz 29 dni po terminie płatności; Faktura nr 0010/19/FAK za nocleg w Domu studenta na kwotę 149,00 zł brutto została wystawiona 24 stycznia 2019 r., a wezwanie do zapłaty wysłano 23 stycznia 2020 r., tj. 350 dni po terminie płatności. 31 stycznia 2021 r. sporządzony został dokument: Protokół w sprawie uznania wierzytelności za nieściągalną podpisany przez Kwestora oraz Z-cę Kanclerza, w którym stwierdzono m.in., że Uczelnia uznaje wierzytelność za nieściągalną i postanawia wyłączyć z ksiąg.

(akta kontroli, str. 2648-2655, 2721-2722, 2726-2729, 2772-2783, 3490-3576, 3584-3592, 3627-3692, 4543)

W sprawie trzech z tych przypadków (dot. wystawienia wezwania do zapłaty 29, 36 oraz 59 dni po terminie płatności) Rektor wyjaśnił działanie ANS *długoletnią współpracą z kontrahentami, którzy wielokrotnie opóźniali regulowanie należności, jednak ostatecznie opłacali faktury wraz z odsetkami.*

Odnosząc się do wysłania wezwania do zapłaty 350 dni po terminie płatności a następnie sporządzenia w dniu 31 stycznia 2021 r. protokołu w sprawie uznania wiarygodności za nieściągalną i wyłączenia jej z ksiąg, Rektor wyjaśnił sprawę *dobrą wieloletnią współpracą Uczelni z dłużnikiem.* Dodał, że *gdy dłużnik został powiadomiony o zaległości to zakwestionował zasadność obciążenia go kosztami noclegu, a jednocześnie Akademii nie udało się wyjaśnić, kto był rzeczywistym nabywcą usługi. Wezwanie do zapłaty wysłano w okresie inwentaryzacji, jednak zostało ono odrzucone.*

(akta kontroli, str. 2772-2783)

NIK wskazuje, że oczekiwanie z wysyłką ww. wezwań zwiększało ryzyko niezyskania należności.

Na koniec lat: 2019, 2020, 2021 należności wymagalne wynikały odpowiednio z: dziewięciu tytułów (od siedmiu podmiotów, gdzie od terminu płatności upłynęło od jednego do 511 dni); jedenastu tytułów (od siedmiu podmiotów, gdzie od terminu płatności upłynęło od sześciu do 108 dni); siedmiu tytułów (od pięciu podmiotów, gdzie od terminu płatności upłynęło od jednego do 57 dni).

Kanclerz rozłożył na raty należności z tytułu umów najmu dwóm podmiotom, a w okresie pandemii wyraził zgodę na zmniejszenie kwot czynszu o 50%. Decyzja została podjęta każdorazowo na wniosek kontrahenta.

(akta kontroli, str. 3490-3604)

3.5. Wysokość przyznanych Uczelni środków²³¹ z tytułu dotacji i subwencji w poszczególnych latach badanego okresu kształtowała się następująco:

a) w 2019 r.:

- środki z dotacji: 1 782,3 tys. zł²³² – na świadczenia dla studentów i doktorantów; 74,1 tys. zł²³³ na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia;

- środki z dotacji celowej na zadania inwestycyjne: 450,00 tys. zł²³⁴ na dofinansowanie inwestycji pn. *Modernizacja starej części budynku dydaktycznego „J” na potrzeby kształcenia inżynierskiego w ANS.* W ramach przyznanych środków Uczelnia zobowiązywała się do opracowania dokumentacji technicznej, wyboru wykonawcy prac modernizacyjnych oraz rozpoczęcia robót budowlanych, w tym zakończenia robót przygotowawczych i rozbiórkowych);

- środki z subwencji w łącznej kwocie 21 956,5 tys. zł (z tego: 20 474,4 tys. zł²³⁵ na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego; 1 212,1 tys. zł zwiększenie subwencji podmiotowej²³⁶ z przeznaczeniem na zwiększenie

²³¹ Z budżetu państwa – Ministerstwa.

²³² Dotacja ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 Ustawy.

²³³ Dotacja ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 6 Ustawy.

²³⁴ Umowa nr 1918 z 24 kwietnia 2019 r. pomiędzy Uczelnią a Ministrem o udzieleniu dotacji celowej w łącznej kwocie 4 313,0 tys. zł, w tym 3 863,0 tys. zł w 2020 r., o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 10 Ustawy na dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji o wartości kosztorysowej wynoszącej 5 313,0 tys. zł (art. 365 pkt 4 lit. a).

²³⁵ O której mowa w art. 365 pkt 1 lit. a-c Ustawy, zgodnie z komunikatem Ministra z 30 kwietnia 2019 r.

²³⁶ O której mowa w art. 365 pkt 1 lit. a-c Ustawy, zgodnie z komunikatem Ministra z 14 maja 2019 r. oraz informacją z 1 marca 2019 r., z której wynikało, że zwiększenia dokonano na podstawie decyzji Ministra Finansów z 28 lutego 2019 r. w sprawie zmian w budżecie państwa na 2019 r. z tytułu uruchomienia rezerwy celowej poz. 71, a kwotę zwiększenia obliczono jako 7% wartości wykonanych wynagrodzeń z roku 2017 wykazanego w sprawozdaniu Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2017 r., powiększonego o pochodne.

wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) dla pracowników Akademii; 270,0 tys. zł²³⁷ na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego);

b) w 2020 r.:

- środki z dotacji w łącznej wysokości 9 072,3 tys. zł (z tego: 1 987,3 tys. zł na świadczenia dla studentów i doktorantów; 122,0 tys. zł na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia; 700,0 tys. zł dotacja celowa na podniesienie bezpieczeństwa pobytu w Domu studenta - dostosowanie do COVID-19; 2 400,0 tys. zł – dotacja celowa na zakup środków trwałych – budowę farmy fotowoltaicznej; środki z dotacji celowej na zadania inwestycyjne: 3 863,00 tys. zł na dofinansowanie inwestycji pn. *Modernizacja starej części budynku dydaktycznego „J” na potrzeby kształcenia inżynierskiego w Uczelni*);

- środki z subwencji w łącznej kwocie 25 640,6 tys. zł (z tego: 22 120,2 tys. zł na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego; 95,9 tys. zł na prowadzenie kształcenia zdalnego; 970,5 tys. zł na środki ochrony osobistej - kierunki medyczne; 254,0 tys. zł na zwiększenie wynagrodzeń; 1 200,0 tys. zł na przebudowę hali sportowej i dostosowanie budynków dydaktycznych do wymogów ppoż²³⁸; 1 000,0 tys. zł Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości);

- środki finansowe z programów i przedsięwzięć ustanowionych przez Ministra w łącznej kwocie: 126,2 tys. zł (z tego: 16,2 tys. zł na dofinansowanie przygotowania Narodowej Reprezentacji Akademickiej²³⁹; 110,0 tys. zł na organizację konferencji – przez Katedrę Ekonomii²⁴⁰);

c) w 2021 r.:

- środki z dotacji w łącznej wysokości 4 487,4 tys. zł (z tego: 2 016,8 tys. zł na świadczenia dla studentów i doktorantów; 105,6 tys. zł na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia; 115,0 tys. zł dotacja celowa na podniesienie bezpieczeństwa pobytu studentów w Domu studenta²⁴¹ - dostosowanie do COVID-19; 2 250,0 tys. zł na dostosowanie budynku Biblioteki Głównej do wymogów ppoż²⁴²);

- środki z subwencji w łącznej kwocie 31 955,6 tys. zł (z tego: 6 472,0 tys. zł na finansowanie zadań inwestycyjnych²⁴³; 22 011,8 tys. zł na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego; 1 016,0 tys. zł na pokrycie skutków podwyższenia wynagrodzeń brutto wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń; 90,7 tys. zł na pokrycie kosztów przeprowadzenia dodatkowych zajęć (nieobjętych programem studiów) w roku akademickim 2021/2022 dla studentów przyjętych na pierwszy rok stacjonarnych studiów I stopnia i jednolitych studiów magisterskich; 765,1 tys. zł na wsparcie publicznych uczelni zawodowych w procesie dydaktycznym prowadzącym do dostarczania lokalnemu i regionalnemu rynkowi pracy specjalistów, zwłaszcza w deficytowych obszarach; 600,0 tys. zł na usuwanie skutków awarii kanalizacji²⁴⁴; 1 000,0 tys. zł Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości);

- środki finansowe z programów i przedsięwzięć ustanowionych przez Ministra w łącznej kwocie: 88,0 tys. zł na organizację konferencji przez Katedrę

²³⁷ O której mowa w art. 365 pkt 1 lit. a – c Ustawy, zgodnie z komunikatem Ministra z 20 stycznia 2020 r.

²³⁸ Zwiększenie środków na wniosek Uczelni decyzją Ministra na podstawie art. 368 ust. 8 w zw. z art. 369 ust. 1 Ustawy.

²³⁹ Na podstawie art. 404 ust. 1 Ustawy.

²⁴⁰ W ramach projektu pt. Determinanty Rozwoju Regionalnego przyjętego do finansowania, na podstawie art. 376 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Ustawy, w drodze konkursu ogłoszonego w 2019 r. w ramach programu pn. Doskonała nauka.

²⁴¹ Na podstawie art. 365 pkt 4 lit. a, art. 371 ust. 3 oraz art. 373 ust. 5 Ustawy.

²⁴² Na podstawie art. 365 pkt 4 lit. a, art. 371 ust. 3 oraz art. 373 ust. 5 Ustawy.

²⁴³ Na podstawie art. 71a ust. 4 ustawy z 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021.

²⁴⁴ Przyznane decyzją Ministra w związku z wnioskiem Uczelni.

Kryminalistyki²⁴⁵;

d) w 2022 r. (według stanu na 30 czerwca):

- środki z dotacji w łącznej wysokości 1 447,6 tys. zł (z tego: 1 340,0 tys. zł na świadczenia dla studentów i doktorantów; 107,6 tys. zł na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia);

- środki z subwencji w łącznej kwocie 28 378,7 tys. zł (z tego: 22 567,2 tys. zł na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego; 921,1 tys. zł na utrzymanie stabilności finansowej w warunkach inflacji; 3 890,4 tys. zł wsparcie uczelni w realizacji procesu kształcenia specjalistów; 1 000,0 tys. zł Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości).

Akademia gromadziła środki finansowe z subwencji na rachunku, którego obsługę prowadził Bank Gospodarstwa Krajowego stosownie do art. 419 ust. 1 UPSWiN.

(akta kontroli, str. 192-194, 2718-2719, 2752-2753, 2755-2757, 3366-3370, 3390-3394, 3693-3799, 3843-3899, 4543)

3.6. Analiza wydatków na inwestycje w obszarze działalności dydaktycznej dokonanych ze środków subwencji w łącznej kwocie 4 760,0 tys. zł²⁴⁶ wykazała, że kwota 4 333,1 tys. zł wydatkowana została zgodnie z przepisami prawa, decyzją lub umową a ANS wywiązała się z obowiązku przekazania właściwemu ministrowi raportu/sprawozdania z wykorzystania środków finansowych. Nieprawidłowości dotyczące zamówień publicznych w kwocie 164,0 tys. zł polegające na nierzetelnym sporządzeniu protokołu z zamówień publicznych, nienaliczeniu kary umownej w związku z nieterminową realizacją przedmiotu umowy oraz realizacją zamówienia niezgodnie z umową, a także udzielenia zamówienia w kwocie 53,5 tys. zł niezgodnie z procedurami Prawa zamówień publicznych opisane zostały w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 188-191, 2404-2422, 2439-2500, 3306-3338, 4543)

Analiza wydatków finansowanych z subwencji na rozwój zawodowy pracowników w łącznej kwocie 38,9 tys. zł wykazała, że zostały one poniesione zgodnie z przeznaczeniem, tj. na koszty przewodu doktorskiego (31,4 tys. zł) oraz udział w konferencjach naukowych (7,5 tys. zł).

(akta kontroli, str. 3483-3899)

3.7. Uczelnia w badanym okresie realizowała 13 zadań inwestycyjnych, z których 10 zostało zakończonych oraz dokonała 32 zakupów inwestycyjnych o wartości 6 737,4 tys. zł. Poniesione łączne koszty realizacji zadań inwestycyjnych wyniosły 21 462,8 tys. zł.

Wykorzystanie inwestycji i zakupów inwestycyjnych zostało zbadane na podstawie próby celowej dwóch zadań inwestycyjnych o wartości łącznej 8 094,6 tys. zł²⁴⁷ oraz trzech zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 572,5 tys. zł²⁴⁸.

²⁴⁵ W ramach projektu pt. Cykl konferencyjny pn. Criminology and Public Safety przyjętego do finansowania, na podstawie art. 376 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Ustawy, w drodze konkursu ogłoszonego w 2021 r. w ramach programu pn. Doskonała nauka.

²⁴⁶ Z tego: 4 313,0 tys. zł wydatek poniesiony z dotacji celowej na modernizację budynku dydaktycznego kierunków politechnicznych oraz jego wyposażenie; 298,0 tys. zł z subwencji na modernizację budynku dydaktycznego – hali sportowej; 149,0 tys. zł z programu Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości na wyposażenie Centrum Symulacji Medycznych oraz sali anatomicznej kierunku ratownictwo medyczne.

²⁴⁷ Z tego: 4 354,7 tys. zł na Modernizacja starej części budynku dydaktycznego "J", w tym dotacja celowa: 3 352,8 tys. zł; oraz 3 739,9 tys. zł na Zagospodarowanie przestrzenne Kampusu (w całości sfinansowane z obligacji);

²⁴⁸ Z tego: 145,1 tys. zł symulator dziecka (wysokiej klasy) zakup dokonany w ramach realizacji projektu konkursowego realizowanego ze środków Europejskich i dotacji celowej Ministerstwa Zdrowia - utworzenie Centrum Symulacji Medycznych; 333,1 tys. zł wtryskarka laboratoryjna z formą wtryskową - zakup dokonany ze środków dotacji celowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na modernizację budynku dydaktycznego - kierunki techniczne; 94,3 tys. zł wirtualny stół anatomiczny - zakup dokonany ze środków Dydaktycznej Inicjatywy Doskonałości.

Analiza wykazała, że inwestycje i zakupy inwestycyjne zostały prawidłowo wykorzystane w działalności Akademii i wpłynęły na poprawę warunków i jakości kształcenia.

(akta kontroli, str. 188-191, 2423-2438, 2439-2500, 2803-2807, 2811-2819, 3183-3305, 4543)

3.8. Ministerstwo przyznało Uczelni w latach 2020, 2021 oraz 2022, łącznie 3 000,0²⁴⁹ tys. zł na realizację przedsięwzięcia pn. *Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości*, którego celem było doskonalenie jakości kształcenia. W każdym roku środki wydatkowane zostały zgodnie z planem realizacji przedsięwzięcia, stanowiącym integralną część umowy o ich przyznaniu.

(akta kontroli, str. 3900-3961, 4543)

3.9. Wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego ANS za 2019 r. dokonany został uchwałą Rady nr III/3/19 z 28 października 2019 r. po wcześniejszym przeprowadzeniu zapytania ofertowego²⁵⁰. Natomiast sprawozdania za lata 2020 oraz 2021 badał podmiot²⁵¹ wybrany uchwałą Rady nr XIII/20/20 z 29 września 2020 r. po wcześniejszym przeprowadzeniu zapytania ofertowego²⁵².

W opiniach za poszczególne lata wskazano m.in., że roczne sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej Akademii i jej wyniku finansowego, jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami i Statutem oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych. W opiniach nie sformułowano zagrożeń w kontynuowaniu działalności Uczelni.

(akta kontroli, str. 4510)

3.10. Katalog opłat za świadczone usługi edukacyjne określony został przez Rektora²⁵³ i mieścił się w zakresie przewidzianym w art. 79 UPSWiN.

Obowiązująca wysokość opłat ustalona została przez Rektora odrębnie na każdy rok akademicki²⁵⁴. Samorząd studencki zaopiniował pozytywnie projekt każdego z zarządzeń, zarówno dot. ustalenia tytułów opłat pobieranych od studentów jak i ich wysokości.

Przyjęte stawki opłat za kształcenie na studiach niestacjonarnych oparte zostały o kalkulacje obejmujące m.in. planowaną liczbę godzin²⁵⁵ w semestrze, planowaną liczbę studentów, koszty bezpośrednie²⁵⁶ oraz pośrednie²⁵⁷. Koszty pośrednie kalkulowano jako 5%²⁵⁸ kosztów bezpośrednich za wyjątkiem wyliczenia opłaty za kształcenie na kierunku transport w roku akademickim 2019/2020, gdzie przyjęto 15% narzutu.

Rektor wyjaśnił, że ustalony w ANS narzut kosztów pośrednich na poziomie 5% to proporcja, w jakiej za 2018 r. pozostawały do siebie koszty wdrażania strategii do kosztów wynagrodzeń z narzutami. Przy czym koszty wdrożenia strategii określono

²⁴⁹ W każdym roku była to kwota 1 000,0 tys. zł.

²⁵⁰ Wybrano podmiot, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę spośród trzech złożonych w odpowiedzi na zapytanie skierowane do pięciu podmiotów.

²⁵¹ Była to pierwsza umowa Uczelni z tym podmiotem, dlatego, na podstawie przepisów art. 66 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.: dalej: uor), zawarta została na dwa lata.

²⁵² Wybrano podmiot, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę spośród trzech złożonych w odpowiedzi na zapytanie skierowane do sześciu podmiotów.

²⁵³ Zarządzeniem nr 41/20 z 20 maja 2020 r. w sprawie zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne i innych opłat oraz zwalniania z tych opłat.

²⁵⁴ Odpowiednio zarządzeniami: nr 17/19 z 23 maja 2019 r., nr 42/20 z 20 maja 2020 r., nr 42/21 z 12 maja 2021 r., oraz nr 22/22 z 25 maja 2022 r.

²⁵⁵ W tym dydaktycznych oraz administracji.

²⁵⁶ W tym.: wynagrodzenia z pochodnymi, koszty: sali, obsługi administracyjnej, materiałów dydaktycznych, praktyk.

²⁵⁷ Które kalkulowano jako 5% kosztów bezpośrednich (narzut z tytułu utworzenia kierunku i realizacji strategii)

²⁵⁸ Jako narzut z tytułu utworzenia kierunku i realizacji Strategii.

jako koszty rozwoju bazy dydaktycznej (amortyzacji środków trwałych i zbiorów bibliotecznych) oraz koszty związane z kształceniem pracowników. W latach późniejszych nie przeliczano ponownie współczynnika, uznając go za miarodajny. Rektor dodał, że przyjęcie 15% narzutu do wyliczenia opłaty za kształcenie na studiach niestacjonarnych na kierunku transport w roku akademickim 2019/2020 było błędem spowodowanym omyłką pisarską. Studia te nie zostały uruchomione, w związku z czym Uczelnia nie pobierała opłat w zawyżonej wysokości.

(akta kontroli, str. 2190-2248, 2759-2763, 4543)

3.11. Na koniec lat 2019, 2020, 2021 oraz II kwartału 2022 r. wartość wyodrębnionych w Akademii pięciu nw. funduszy wyniosła odpowiednio:

- Zasadniczy: 53 328,0 tys. zł, 56 907,9 tys. zł, 58 830,5 tys. zł, 58 398,5 tys. zł;
- Stypendialny: 331,1 tys. zł, 396,9 tys. zł, 843,2 tys. zł, 947,2 tys. zł;
- Wsparcia Osób Niepełnosprawnych: 17,3 tys. zł, 19,3 tys. zł, 66,8 tys. zł, 82,8 tys. zł;
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych: 302,0 tys. zł, 208,2 tys. zł, 234,2 tys. zł, 879,2 tys. zł;
- aktualizacji wyceny aktywów finansowych: 283,3 tys. zł, 4,3 tys. zł, 93,3 tys. zł, 93,3 tys. zł.

(akta kontroli, str. 2249-2298, 3380-3388)

Niewykorzystane w 2018 r. środki finansowe w kwocie 9,4 tys. zł z dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, z dniem 1 stycznia 2019 r. zostały, zgodnie z postanowieniami art. 238 ust. 8 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²⁵⁹ przekazane na rachunek Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

(akta kontroli, str. 2283-2288, 3356-3358)

Uczelnia otrzymała 9 kwietnia 2019 r. 14 526 szt. zerokuponowych obligacji o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy i o terminie wykupu w dniu 25 maja 2021 r. Na dzień otrzymania ich wartość nominalna wynosiła 14 526, tys. zł, natomiast wartość rynkowa nie została ustalona. Przed terminem wykupu²⁶⁰ ANS zbyła²⁶¹ obligacje w dwóch transzach, tj. 4 500 szt. w pierwszej oraz 5 754 szt. w drugiej, uzyskując kwoty odpowiednio: 4 446 000,0 zł oraz 5 707 968,2 zł. Natomiast z obligacji zbytych w terminie wykupu ANS uzyskała 4 272,0 tys. zł. Koszty obsługi obligacji wyniosły 12 221,8 zł.

Środki z obligacji wydatkowano na:

- w 2019 r.: modernizację Auditorium Maximum - sala audytoryjna na 440 miejsc (1 155,8 tys. zł), modernizację Kampusu zagospodarowanie przestrzeni (3 967,1 tys. zł), przebudowę pokoi gościnnych oraz centrum współpracy Międzynarodowej (dokumentacja - 97,0 tys. zł) i przebudowę dachu hali sportowej (dokumentacji i nadzór - 839,2 tys. zł),
- w 2020 r.: dostosowanie budynku „B” i „D” w zakresie ppoż (1 154,9 tys. zł), dostosowanie ppoż. Budynku Biblioteki Głównej (dokumentacja - 116,6 tys. zł), modernizację sal audytoryjnych w budynkach dydaktycznych (1 417,5 tys. zł), fotowoltaikę na budynku Domu Studenta (232,8 tys. zł), zakup pomocy dydaktycznych i sprzętu sportowego (rzeczowe aktywa trwałe – 2 009 tys. zł), dostosowanie pracowni dydaktycznych do potrzeb nowych kierunków (145,9 tys. zł), modernizację Domu Studenta (797,1 tys. zł), Farmę Fotowoltaiczną (29,8 tys. zł).

W realizacji znajdują się: dostosowanie budynku „B” i „D” w zakresie ppoż. (147,1 tys. zł) oraz dostosowanie ppoż. Budynku Biblioteki Głównej (2 316,2 tys. zł).

²⁵⁹ Dz. U. poz. 1669, ze zm., dalej: PWU.

²⁶⁰ Za zgodą Ministra Finansów: pismo znak: DP7.658.61.2019 z 27 września 2019 r. oraz pismo znak: DP7.658.15.2020 z 27 marca 2020 r.

²⁶¹ Na rynku międzybankowym za pośrednictwem biura maklerskiego.

Zasady wyceny obligacji nie zostały w Uczelni ustalone. Rektor wyjaśnił, że na dzień bilansowy wyceny dokonano wg wartości rynkowej a różnicę wyceny odniesiono na kapitał z aktualizacji wyceny.

(akta kontroli, str. 2700-2713)

NIK wskazuje, że skarbowe papiery wartościowe stanowiły istotną pozycję w majątku Akademii, a zatem zasady wyceny i ewidencjonowania tego majątku powinny być opisane w polityce rachunkowości, tym bardziej, że sposobów wyceny skarbowych papierów wartościowych dopuszczonych przez uor jest wiele, a polityka rachunkowości, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 uor to dopuszczone nią, wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania, w tym także określone w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości, zapewniające wymaganą jakość sprawozdań finansowych.

3.12. Zasady przyznawania wsparcia osobom niepełnosprawnym zostały ustalone zarządzeniem Rektora nr 60/19 z 25 listopada 2019 r.²⁶²

W latach 2019-2022 wysokość dotacji przyznanej Uczelni z przeznaczeniem na realizację tych zadań wraz z niewykorzystanymi środkami z tego tytułu za rok poprzedni wynosiła odpowiednio: 84,1 tys. zł, 139,3 tys. zł, 124,9 tys. zł oraz 119,9 tys. zł. Wykorzystanie tych środków w latach: 2019-2021 wyniosło odpowiednio: 79% (66,8 tys. zł), 86% (120,0 tys. zł) oraz 47% (58,1 tys. zł), a w 2022 r. (do 31 sierpnia 2022 r.) 71,4% (85,6 tys. zł).

Dane zawarte w sprawozdaniach z wykorzystania w latach 2019-2021 dotacji na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia były zgodne z danymi wykazanymi w systemie finansowo-księgowym.

(akta kontroli str. 2045-2049, 2055-2057, 2058, 2061, 2062-2063)

Analizą kontrolną objęto: wydatki poniesione przez ANS w latach 2019-2021 na zakup sprzętu do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami²⁶³, wydatki poniesione w 2022 r. na zakup dostępu do wersji elektronicznej książek²⁶⁴ oraz sposób przyznawania studentom z niepełnosprawnościami wsparcia w formie wypożyczenia im sprzętu specjalistycznego umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia²⁶⁵. Wszystkie objęte badaniem wydatki z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych zostały przeznaczone na realizację zadań pozwalających studentom z niepełnosprawnościami na pełny udział w procesie kształcenia, a wsparcie dla tych studentów zostało udzielone zgodnie z zasadami określonymi w ww. zarządzeniu nr 60/19²⁶⁶.

(akta kontroli str. 2065-2080)

Obowiązujące w latach akademickich: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 zasady i warunki udzielania świadczeń studentom zostały wprowadzone zarządzeniem Rektora nr 39/19 z 1 października 2019 r., w porozumieniu z Zarządem Samorządu Studenckiego²⁶⁷, w formie Regulaminu świadczeń dla studentów Państwowej Uczelni Stanisława Staszica. Treść tego regulaminu była zgodna z art. 95 ust. 1 UPSWiN.

²⁶² Zgodnie z zarządzeniem ze środków Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych mogą być finansowane wydatki bieżące, koszty nabycia lub wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych niezaliczonych do pierwszego wyposażenia, których wartość początkowa jest niższa od kwoty 10 tys. zł oraz koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych, niezaliczanych do pierwszego wyposażenia, których wartość jest niższa od kwoty 10 tys. zł. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w udzielane jest w formie bezgotówkowej (§ 1 ust. 4), a środki finansowe mogą zostać przeznaczone wyłącznie na dofinansowanie zadań pozwalających osobom z niepełnosprawnościami na pełny udział w procesie kształcenia.

²⁶³ 2019 r. – 24,3 tys. zł, 2020 – 8,3 tys. zł, 2021 – 8,0 tys. zł.

²⁶⁴ 19,4 tys. zł.

²⁶⁵ Pięć umów użyczenia z lat: 2020-2022.

²⁶⁶ § 5 i 6.

²⁶⁷ Porozumienie z 27 września 2019 r.

Podstawy naliczania stypendiów, wysokości stypendium dla osób niepełnosprawnych, kwoty zwiększenia stypendium socjalnego, minimalnej i maksymalnej kwoty stypendium socjalnego w latach akademickich: 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 zostały ustalone zarządzeniami Rektora w uzgodnieniu z Zarządem Samorządu Studenckiego Akademii²⁶⁸.

W latach 2019-2022 wysokość Funduszu Stypendialnego ANS²⁶⁹ wg stanu na początek roku wynosiła odpowiednio: 2 497,4 tys. zł, 2 318,5 tys. zł, 2 419,0 tys. zł oraz 1 781,2 tys. zł. Wykorzystanie tych środków w latach 2019-2021 wynosiło odpowiednio: 87% (2 166,4 tys. zł), 83% (1 916,3 tys. zł) oraz 65% (1 575,8 tys. zł), a w 2022 r. (do 30 czerwca 2022 r.) 46,8% (834,0 tys. zł).

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 414 ust. 1 UPSWiN, Rektor dokonał podziału dotacji ze środków na świadczenia z tytułu: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendium rektora w porozumieniu z samorządem studenckim Uczelni²⁷⁰, a wysokość dotacji wydatkowanych na stypendia rektora w poszczególnych latach, zgodnie z art. 414 ust. 3 UPSWiN, nie przekraczała 60% środków wydatkowanych na stypendia rektora, socjalnego i zapomogi.

W okresie objętym kontrolą liczba przyznanych studentom świadczeń z tytułu stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora, stypendium socjalnego oraz zapomogi wynosiła odpowiednio: w roku akademickim 2018/2019: 28, 83, 185 i 3, w roku 2019/2020: 31, 85, 150, 23, w roku 2020/2021: 29, 86, 108, 16 oraz w roku 2021/2022: 33, 88, 61, 3.

Dane zawarte w sprawozdaniach z wykorzystania środków Funduszu Stypendialnego za lata 2019-2021 były zgodne z danymi wykazanymi w systemie finansowo-księgowym ANS.

Szczegółową analizą kontrolną objęto 76 (tj. 7,5% ogółu) przypadków przyznania studentom Akademii w ww. latach akademickich: stypendium dla osób niepełnosprawnych (9), stypendium rektora (10), stypendium socjalnego (14) oraz zapomóg (43). Kontrola wykazała, że we wszystkich poddanych badaniu przypadkach przyznania stypendium dla osób niepełnosprawnych, rektora oraz socjalnego świadczenia te zostały udzielone zgodnie z zasadami określonymi w ww. Regulaminie świadczeń dla studentów Uczelni.

Wyniki badania kontrolnego przypadków udzielania studentom zapomóg zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1631, 1632, 1633-1650, 1651-1653, 1654-1657, 1679-1689, 1691-1708, 2661-2674, 2679-2683)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W umowie nr 40/2021/ZP zawartej 6 września 2021 r., której przedmiotem była m.in. dostawa wirtualnego stołu anatomicznego o wartości 94 279,50 zł, postanowienia § 1 ust. 3 ww. umowy przewidywały, że przedmiot zamówienia musi być zgodny z SWZ²⁷¹. W załączonej do oferty karcie katalogowej wykonawca wskazał markę oraz model monitora. Wykonawca dostarczył monitor innej marki niż wynikało z SWZ, oświadczając jednocześnie w protokole zdawczo-odbiorczym, że posiada on parametry równorzędne z oferowanymi w postępowaniu. Oględziny przeprowadzone przez NIK w dniu 7 września 2022 r. wykazały, że dostawca nie przekazał Akademii żadnego dokumentu zawierającego opis właściwości monitora,

²⁶⁸ Zarządzenie nr 59/19 z 25 listopada 2019 r., zarządzenie nr 111/20 z 20 listopada 2020 r., zarządzenie nr 99/21 z 25 listopada 2021 r.

²⁶⁹ Dotyczy środków niewykorzystanych w roku poprzednim oraz przyznanej na dany rok dotacji na świadczenia.

²⁷⁰ Porozumienia z dnia: 29 maja 2018 r., 4 czerwca 2019 r., 17 czerwca 2020 r., 5 maja 2021 r., 16 maja 2022 r.

²⁷¹ Tj. szczegółowym opisem przedmiotu zamówienia (dalej: SWZ) stanowiącym załącznik do oferty.

pomimo że był do tego zobowiązany postanowieniami § 2 ust. 5 umowy. W imieniu zamawiającego protokół zdawczo-odbiorczy podpisała osoba, która nie była upoważniona do wiążących uzgodnień z wykonawcą w zakresie przedmiotu zamówienia. Opisane okoliczności wskazywały na nierzetelne zweryfikowanie przez ANS realizacji umowy w przedmiotowym zakresie. Jednocześnie Uczelnia nie skorzystała z prawa określonego w § 6 ust. 1 pkt 3 Umowy do naliczenia kary umownej za nienależyte-niezgodne z umową wykonanie przedmiotu zamówienia w kwocie 942,80, tj. w wysokości 1% wynagrodzenia określonego w § 4 ust. 1.

(akta kontroli, str. 2772-2783, 3221-3234, 4543)

Rektor wyjaśnił, że *zamawiający nie skorzystał z prawa do naliczenia kary umownej, gdyż w jego ocenie nie było to nienależyte wykonanie umowy. Dodał, że monitor był tylko częścią składową całego zamówienia i wartościowo stanowił niewielki procent jego całości. Poza tym był to okres, który był dynamiczny na rynku, związany z wystąpieniem pandemii.*

(akta kontroli, str. 2803-2807, 2811-2819, 2684-2697)

NIK wskazuje, że wykonawca w ofercie nie wskazał ceny poszczególnych komponentów przedmiotu dostawy, a zamawiający nie zażądał dokumentów opisujących parametry dostarczonego monitora oraz wskazujących na jego cenę.

2) W dniu 29 czerwca 2020 r. ANS zawarła umowę nr 29/2020/ZP, zmienioną aneksem nr 1 z 17 sierpnia 2020 r., której przedmiotem była dostawa wtryskarki laboratoryjnej z formą wtryskową i urządzeniem chłodzącym, pierwsze uruchomienie oraz szkolenie pracowników. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy wyniosło 332 592,00 zł brutto. Z postanowień § 2 ust. 1 wskazanej umowy wynikało, że wykonawca dostarczy oraz uruchomi przedmiot umowy w terminie do 15 września 2020 r., przy czym w § 2 ust. 2 doprecyzowano, że wskazany w ust. 1 termin jest ostatecznym terminem dostawy i pierwszego uruchomienia oraz szkolenia pracowników zamawiającego. Przedmiot umowy został dostarczony, zainstalowany oraz uruchomiony, a także przeszkolono pracowników w dniu 24 września 2020 r., tj. dziewięć dni po terminie ustalonym w umowie, co zostało potwierdzone protokołem zdawczo-odbiorczym oraz treścią faktury nr FA/13/09/2020/DIREC wystawionej przez wykonawcę w dniu 25 września 2020 r. Jednocześnie Akademia nie naliczyła kary umownej, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 2 ww. umowy w kwocie 14 966,64 zł, tj. 0,5% określonego w umowie wynagrodzenia za każdy dzień opóźnienia.

(akta kontroli, str. 3306-3311, 4022-4066, 4543)

Rektor wyjaśnił, że *zgodnie z dokumentem WZ115109120201POZ urządzenie zostało wydane zamawiającemu w terminie, zgodnie z umową tj. 15 września 2020 r. Opóźnieniu uległo jedynie przeprowadzenie szkolenia. Nastąpiło to z winy zamawiającego, gdyż w szkoleniu brały udział cztery osoby, które w dniu 15 września 2020 r. nie mogły przybyć na przeszkolenie z zakresu działania urządzenia. Termin 24 września był najbliższym terminem, w którym wszyscy mogli pojawić się w Uczelni. Przez omyłkę podpisano z tą samą datą wszystkie trzy protokoły, w tym na dostarczenie i rozruch, dlatego zamawiający nie widział podstaw do naliczania kar.*

(akta kontroli, str. 2764, 2767-2771, 2968-2970)

NIK wskazuje, że przedłożony dokument WZ nie jest dokumentem potwierdzającym dostawę urządzenia zgodnie z umową. Ponadto ANS nie zawarła z dostawcą aneksu zmieniającego termin realizacji przedmiotu umowy, a jak wynika z jej postanowień zawartych w § 7 ust. 1 oraz ust. 2 wszelkie zmiany umowy wymagają zachowania formy pisemnej w formie aneksu pod rygorem nieważności.

3) Protokół z udzielenia zamówienia publicznego na dostawę sprzętu medycznego, w tym wirtualnego stołu anatomicznego o wartości 148 965,30 zł, sporządzony został nierzetelnie. Pomimo podpisania umowy o zamówienie publiczne przez Rektora oraz Kanclerza w protokole wskazano, że kierownik zamawiającego nie wykonuje czynności w postępowaniu i przekazał upoważnienie do dokonania wskazanych czynności, w tym udzielenia zamówienia (podpisania umowy) Prorektorowi. Do przedłożonego NIK protokołu nie zostały załączone oświadczenia Rektora oraz Kanclerza, o których mowa w art. 56 ust. 6 Prawa zamówień publicznych. Jednocześnie osoba wyznaczona przez Rektora (jako kierownika zamawiającego) do sporządzenia protokołu z zamówienia oświadczyła w dniu 13 września 2022 r., że protokół wraz z przedłożonymi załącznikami, pośród których nie było ww. oświadczeń Rektora ani Kanclerza stanowi komplet dokumentacji w sprawie.

Rektor przekazał NIK oświadczenia w dniu 15 września 2022 r. i wyjaśnił, że *omyłkowo nie zostały one dołączone do dokumentacji.*

(akta kontroli, str. 2803-2819, 2684-2696, 2772-2787, 4067-4252)

NIK wskazuje, że zatwierdzenie przez Prorektora protokołu z udzielenia zamówienia zawierającego niezgodne ze stanem faktycznym dane oraz niezgłoszenie uwag do jego treści przez komisję przetargową świadczy o nierzetelnym dokumentowaniu czynności w postępowaniu a niedołączenie do protokołu oświadczeń stanowi o naruszeniu jego integralności, o której mowa w art. 76 Prawa zamówień publicznych.

4) W dniu 23 lipca 2021 r. ANS udzieliła zamówienia publicznego w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 Prawo zamówień publicznych z 2004 r., tj. z wolnej ręki, o wartości 53 515,63 zł brutto, na wykonanie izolacji termicznej dachu hali sportowej Akademii pomimo, że roboty budowlane polegające na wykonaniu izolacji termicznej natryskową pianką poliuretanową nie wchodziły w zakres zamówienia podstawowego (tj. przewidywanej umową wymiany konstrukcji nośnej sufitu podwieszanego wraz z wypełnieniem sufitu i odtworzeniem warstw izolacyjnych stropodachu w postaci płyt z wełny mineralnej) inie mogły być znane Uczelni podczas zatwierdzania SIWZ²⁷² oraz ogłoszenia o zamówieniu podstawowym²⁷³. Roboty takie nie zostały w SIWZ przewidziane, nie ujęto ich także w projekcie²⁷⁴ ani przedmiarze robót²⁷⁵, a podczas wykonywania zamówienia podstawowego realizowane były jako roboty dodatkowe²⁷⁶. Tym samym zamówienie zostało udzielone z naruszeniem kryteriów tego trybu²⁷⁷.

(akta kontroli, str. 3312-3338, 4253-4509)

Rektor wyjaśnił, że *zamówienia, polegające na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych zawartych w SIWZ stanowiących nie więcej niż 15% wartości zamówienia podstawowego zostały przewidziane przez zamawiającego w SIWZ. Dodał, że robotami będącymi przedmiotem zamówienia były roboty remontowe podwieszanego sufitu zatem można uznać, że wszystkie roboty wchodzące w skład remontu sufitu (przewidziane i nieprzewidziane) będą robotami podobnymi, bo*

²⁷² Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia udostępniona na stronie internetowej Akademii 1 października 2020 r. (dalej: SIWZ).

²⁷³ Ogłoszenie nr 591779-N-2020 zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych 1 października 2020 r.

²⁷⁴ Dokumentacja techniczna – załącznik nr 7 do SIWZ.

²⁷⁵ Załącznik nr 10 do SIWZ.

²⁷⁶ Co wynika z protokołu konieczności nr 1 z 23 grudnia 2020 r. oraz ofert wykonawcy z 11 stycznia 2021 r. wraz z kosztorysem robót dodatkowych /zaniechanych.

²⁷⁷ Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki m.in. w przypadku udzielenia, w okresie trzech lat od dnia udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych, zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych, jeżeli takie zamówienie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z jego przedmiotem oraz całkowita wartość tego zamówienia została uwzględniona przy obliczaniu jego wartości.

obejmującymi remont sufitu, w tym również roboty izolacyjne. Uznano, że pomimo tego, iż ten zakres robót nie był ujęty w dokumentacji projektowej, to jednak mieścił się w zakresie robót remontowych sufitu i miał bezpośredni wpływ na jakość i trwałość użytkowanego w przyszłości sufitu podwieszanego. Zamówienia można było udzielić tylko i wyłącznie temu samemu wykonawcy, ponieważ prace izolacyjne były ściśle powiązane z pracami podstawowymi, a front robót i ich organizacja, a także interoperacyjność sprzętowa w sposób oczywisty wskazywały na takie rozwiązanie.

(akta kontroli, str. 2685-2696)

NIK wskazuje, że roboty polegające na uszczelnieniu połączenia dachu pianką poliuretanową w trakcie wykonywania zamówienia podstawowego zostały zrealizowane jako prace dodatkowe (wcześniej nieujęte w projekcie oraz kosztorysie). Wówczas wykonanie tych robót uzasadniano brakiem możliwości dostępu do opryskiwanych powierzchni po podwieszeniu sufitu. Natomiast podczas zlecenia robót z wolnej ręki istniał już podest umożliwiający dostęp do części dachu wymagającej uszczelnienia. Wartość netto robót wyniosła 43 508,64 zł Uczelnia powinna więc zastosować procedury Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130 tys. zł²⁷⁸, tj. przekazać zaproszenie do złożenia oferty co najmniej do trzech potencjalnych wykonawców. Ponadto roboty te były powszechnie dostępne.

5) W 34 przypadkach uprawnione do tego organy Akademii²⁷⁹ udzieliły studentom ANS zapomóg finansowych o łącznej wartości 23,4 tys. zł, pomimo że nie załączyli oni do wniosków w tej sprawie dokumentów potwierdzających, iż znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i w związku z tym, na podstawie art. 90 UPSWiN, mogą ubiegać się o przyznanie takiego świadczenia. Działanie to było niezgodne z § 21 ust. 2 Regulaminu świadczeń dla studentów Uczelni, według którego wniosek studenta ubiegającego się o przyznanie zapomogi, powinien być odpowiednio udokumentowany stosownymi dokumentami (zaświadczeniami).

NIK wskazuje, że udokumentowanie przez wnioskodawcę takich okoliczności jak np.: utrata możliwości uzyskiwania wynagrodzenia za wykonywaną pracę, nagła choroba lub narodziny dziecka, bez jednoczesnego udokumentowania przez niego swojej trudnej sytuacji finansowej, pozwalało jedynie na stwierdzenie, że sytuacja życiowa wnioskodawcy mogła ulec pogorszeniu, ale nie umożliwiało stwierdzenia, że wskutek ww. okoliczności wymagała ona przyznania wnioskodawcy finansowego wsparcia. Należy podkreślić, że w przypadku wszystkich poddanych badaniu decyzji o przyznaniu zapomogi, w ich uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawcy powoływali się na przejściowo trudną lub ciężką „sytuację finansową”.

W 22 spośród 29 przypadków przyznania studentom zapomogi w związku z utratą możliwości uzyskiwania przez nich wskutek epidemii wynagrodzenia za wykonywaną pracę, wnioskodawcy nie tylko nie udokumentowali swojej trudnej sytuacji finansowej i nie podali informacji o wysokości utraconych zarobków, ale w załączonych do wniosków zaświadczeniach wystawionych przez ich pracodawców, zamieszczono jedynie informację o nieuzyskaniu przez studentów w danym miesiącu wynagrodzenia, bez podania informacji o wysokości ostatniego otrzymanego wynagrodzenia.

Niezwrócenie się w takich przypadkach przez osoby rozpatrujące poszczególne sprawy do wnioskodawców o uzupełnienie złożonych przez nich wniosków o dokumenty dotyczące ich sytuacji finansowej, które potwierdzałyby, że znaleźli się w złej sytuacji życiowej, stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 Regulaminu świadczeń dla

²⁷⁸ Wprowadzonego zarządzeniem nr 49/21 Rektora z 26 maja 2021 r. i mającego zastosowanie do zamówień, których wartość szacunkowa jest równa lub przekracza 25,0 tys. zł netto.

²⁷⁹ Komisja Stypendialna (1 przypadek) oraz Rektor (33 przypadki).

studentów ANS, zgodnie z którym w przypadku dokumentacji budzącej wątpliwości, student jest zobowiązany do jej uzupełnienia w wyznaczonym terminie lub do złożenia dodatkowych dokumentów.

(akta kontroli str. 1633-1657, 1709-2044, 2082-2084)

NIK wskazuje, że treść § 21 ust. 4 ww. regulaminu: „*Za przyczyny uzasadniające przyznanie zapomogi uznaje się między innymi: 1) nieszczęśliwy wypadek; 2) ciężką chorobę; 3) urodzenie dziecka; 4) śmierć członka rodziny lub przedstawiciela ustawowego, na którego utrzymaniu jest student; 5) klęski żywiołowe; 6) inne zdarzenia losowe.*”, może sugerować, iż wymienione w nim okoliczności oznaczają niejako automatyczne znalezienie się przez studenta w trudnej sytuacji życiowej, podczas gdy w rzeczywistości okoliczności te jedynie mogą być powodem znalezienia się studenta w takiej sytuacji, jeżeli jednocześnie będzie się on znajdował w złej sytuacji finansowej. Jak z tego wynika, nie ma podstaw do przyznania wsparcia finansowego w formie zapomogi studentowi, który znajduje się w dobrej sytuacji materialnej, z powodu urodzenia się dziecka lub utraty wynagrodzenia, którego wysokość nie ma istotnego wpływu na warunki jego życia i kształcenia się.

Przykładowo:

- Rektor decyzją nr 14/Z/2019-2020 z 21 maja 2020 r. przyznał studentce zapomogę w wysokości 0,6 tys. zł w związku z utratą wynagrodzenia wskutek stanu epidemii, pomimo, że studentka ta w złożonym wniosku nie podała, że znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub finansowej i nie załączyła do wniosku w tym zakresie żadnych zaświadczeń. W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu zapomogi podano, że studentka powołała się w złożonym wniosku na „ciężką sytuację finansową związaną z utratą możliwości świadczenia pracy w związku z obowiązującym na terenie kraju stanem epidemii”.

- Rektor decyzją nr 15/Z/2020-2021 z 10 maja 2021 r. udzielił studentowi zapomogi w wysokości 0,6 tys. zł w związku z utratą przez niego wynagrodzenia wskutek pandemii COVID-19, pomimo że student ten w złożonym wniosku nie podał, że znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub finansowej i nie załączył do wniosku w tym zakresie żadnych dokumentów. W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu zapomogi podano, że student powołał się w złożonym wniosku na „przejściowo trudną sytuację finansową związaną z trwającą pandemią”.

- Rektor decyzją nr 24/Z/2020-2021 z 27 lipca 2021 r. udzielił studentowi zapomogi w wysokości 1,0 tys. zł w związku z narodzeniem się jego dziecka, pomimo, że student ten w złożonym wniosku nie podał, że znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub finansowej i nie załączył do wniosku w tym zakresie żadnych dokumentów. W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu zapomogi podano, że student powołał się w złożonym wniosku na „przejściowo trudną sytuację finansową związaną z urodzeniem się dziecka”.

(akta kontroli str. 1649, 1769-1776, 1822-1826, 1930-1935)

Odnosząc się do przyczyny przyznania studentom zapomogi pomimo braku możliwości stwierdzenia, że znaleźli się oni w złej sytuacji życiowej w związku z nieudokumentowaniem lub niepełnym udokumentowaniem ich trudnej sytuacji materialnej oraz niewezwania wnioskodawców do uzupełnienia wniosku o zapomogę o brakujące dokumenty potwierdzające ich trudną sytuację materialną, Prorektor ds. Jakości Kształcenia i Studentów Uczelni podał że:

1) *sytuacja finansowa studenta jest tylko jedną z szerokiego i otwartego katalogu sytuacji, które mogą wskazywać na trudną sytuację życiową,*

2) *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie określa w jaki sposób należy udokumentować wniosek o zapomogę, a w takim przypadku mają zastosowanie „przepisy Kodeksu Postępowania Administracyjnego, który stanowi, że jako dowód*

należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem”, w tym oświadczenia,

3) w czasie trwania pandemii pozyskanie zaświadczeń o sytuacji materialnej było niezwykle trudne i w wielu przypadkach niemożliwe, a postępowanie o przyznanie zapomogi powinno być szybkie,

4) Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w marcu 2020 r. wydało rekomendacje dla uczelni, aby podstawą wnioskowania o wsparcie była w szczególności utrata przez studenta lub członka rodziny źródła dochodu spowodowana ograniczeniami w funkcjonowaniu pracodawców związanymi z sytuacją zagrożenia epidemicznego,

5) sytuacja życiowa większości studentów jest znana (w tym np. wysokość zarobków osiąganym przez studentów w kinie [...] w Pile), gdyż część studentów wnioskujących o zapomogi otrzymywała też stypendia socjalne, których przyznanie wymagało od studentów wcześniejszego przekazania do Akademii informacji i dokumentów dotyczących ich sytuacji finansowej.

(akta kontroli str. 2128-2130, 2141-2149)

Odnosząc się do ww. wyjaśnień należy wskazać, że:

Ad 1) we wszystkich poddanych kontroli decyzjach o przyznaniu zapomogi, trudna (lub ciężka) sytuacja finansowa wnioskodawcy (uwarunkowana np. urodzeniem dziecka lub utratą możliwości zarobkowania wskutek stanu epidemii) została wskazana jako główna przesłanka do uznania, że wnioskodawca znalazł się przejściowo w złej sytuacji życiowej, a co za tym istnieje podstawa do przyznania zapomogi;

Ad 2) obowiązek odpowiedniego udokumentowania wniosku o przyznanie zapomogi został zamieszczony w Regulaminie świadczeń dla studentów Uczelni (§ 21 ust. 2), a odpowiedni zapis tego Regulaminu nie został zmieniony również w okresie obowiązywania w Polsce stanu epidemii; w przypadku części wniosków o przyznanie zapomogi, nie tylko nie udokumentowano złej sytuacji finansowej wnioskodawcy, ale również nie poinformowano o niej w samej treści wniosku;

Ad 3) w celu ułatwienia procedury wnioskowania przez studentów o przyznanie zapomogi w czasie epidemii, możliwe było dokonanie w porozumieniu z samorządem studenckim zmiany postanowień Regulaminu świadczeń dla studentów nakładających na wnioskodawców obowiązek „odpowiedniego udokumentowania” wniosku, jednak Rektor z tej możliwości nie skorzystał, pomimo że w przekazanych uczelniom w dniu 19 marca 2020 r. wytycznych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostało zawarte wyraźne zalecenie „adaptacji wewnętrznych procedur uczelni dostosowujących proces przyznawania [studentom] świadczeń do ograniczeń związanych ze zmieniającą się sytuacją zagrożenia epidemiologicznego (w tym odbiurokratyzowanie w granicach prawa)”;

Ad 4) przekazane ANS rekomendacje Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie pozwalały na podejmowanie działań sprzecznych z obowiązującymi przepisami, w tym z postanowieniami regulaminu świadczeń dla studentów, o czym świadczy jedna z rekomendacji zamieszczonych w wytycznych przekazanych Uczelni w dniu 20 kwietnia 2020 r.: „Wnioski o zapomogi są rozpatrywane w trybie uproszczonym – zgodnie z regulaminem świadczeń dla studentów”.

(akta kontroli str. 2161, 2163)

OCENA CZĄSTKOWA

Gospodarka finansowa ANS była prowadzona na podstawie aktualnych planów rzeczowo-finansowych, otrzymane środki finansowe z dotacji i subwencji były gromadzone na odrębnym rachunku bankowym. Badanie próby potwierdziło celowość wydatkowania środków, jednak wykazało również, że nie zawsze przestrzegano przepisów o zamówieniach publicznych. Uczelnia realizowała zadania inwestycyjne oraz dokonywała zakupów inwestycyjnych, które zostały

prawidłowo wykorzystane w jej działalności, jednak stwierdzono przypadki nieegzekwowania właściwej realizacji umów. Roczne sprawozdania Akademii były poddawane badaniu przez firmę audytorską. Odpłatności za usługi edukacyjne były kalkulowane w oparciu o planowaną liczbę godzin w semestrze, planowaną liczbę studentów, a także koszty bezpośrednie oraz pośrednie. W ANS utworzono wymagane prawem fundusze, a badanie wykorzystania Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych nie wykazało nieprawidłowości. Natomiast zapomogi z Funduszu Stypendialnego zostały w 34 przypadkach udzielone studentom niezgodnie z postanowieniami Regulaminu świadczeń dla studentów Uczelni. Działania windykacyjne były na ogół podejmowane bez zbędnej zwłoki. W ANS wystąpiły zobowiązania wymagalne, jednak nie skutkowały one zapłaceniem odsetek.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o podjęcie działań w celu zapewnienia:

Wnioski

- 1) przeprowadzania konkursów z poszanowaniem wymogów określonych w art. 116 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 UPSWiN,
- 2) dostępności wszystkich podręczników wymienionych jako literatura podstawowa w sylabusach przedmiotów wszystkich prowadzonych przez Uczelnię kierunków studiów,
- 3) wyposażenia w apteczki pierwszej pomocy wszystkich pomieszczeń Uczelni, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne,
- 4) udzielania studentom zapomóg finansowych zgodnie z zasadami dotyczącymi dokumentowania wniosków o udzielenie zapomogi, określonymi w Regulaminie świadczeń dla studentów Uczelni,
- 5) egzekwowania warunków zawartych w umowach dostaw w zakresie ich terminu oraz zgodności dostawy z przedmiotem umowy,
- 6) realizacji wszystkich zaleceń sformułowanych przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Pile oraz Komendanta Powiatowego PSP w Pile.

Uwaga

NIK zwraca uwagę, że opisane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym ustalenia kontroli, a w szczególności nieprawidłowości związane z prowadzeniem postępowań funkcjonujących w Uczelni mechanizmów kontroli zarządczej, w celu wyeliminowania możliwości występowania tego typu błędów w przyszłości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 31 października 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Maciej Andrzejewski
starszy inspektor kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
dr Marcin Stefaniak

.....
Podpis

.....
Podpis